

NAŠ GLAS

Št. 10 · Leto XIII · 16. X. 1992

Poština plačana v gotovini

IZ VSEBINE:

- Seminar za podjetnike
- Bo Videm vodil Pergam
- Upravna organizacija prostorcev
- Dogodki v kulturi
- Teden prometne varnosti
- Športni razredi
- Kmetijski nasveti
- Šah

Tiskovna konferenca predsedstva
krške skupščine

Naslednji poizkus sklica skupne seje bo 22. oktobra

**So skupščinske seje nesklepčne zaradi glasovanja
o nezaupnici ali pa so se delegati naveličali, se
sprasuje Vojko Omerzu**

Predsednik krške občinske skupščine, Vojko Omerzu, je za 15. september sklical razgovor z noviarji, na njem pa je še enkrat pojasnil stališče predsedstva SO Krško o trenutni blokadi v delegatskih klopeh. Zadnja uspešna skupna seja zborov SO Krško je bila 9. julija, ko je skupina desetih delegatov družbenopolitičnega zbora uvrstila na dnevni red dodatno točko: zahtevo po obravnavi nezaupnice občinskemu izvršnemu svetu. Omenjena seja je bila po obravnavi točke o nezaupnici prekinjena, ker je preverjanje prisotnosti pokazalo, da ni več sklepčnosti. Takrat je Vojko Omerzu tudi zaključil razpravo in od takrat naprej se delegati niso več mogli sestati na skupni seji. Ta je bila od takrat sklicana že trikrat brez uspeha in **Na srečanju z novinarji je predsednik Omerzu ponovil očitke na račun dela izvršnega sveta: nekooperativnost, ker njegove strokovne službe niso skupščini ponudile v izbor tem za sestavo njenega delovnega programa. Tako delegati ne vedo, kako daleč so z delom ... O morebitnem odstopu predsedstva pravi, da ta s poslovníkom ni predviden, ker ima ta organ predvsem protokolarne naloge. Ponovno je tudi poudaril, da je predsedstvo organ skupščine, IS ji je pa podrejen. Kakorkoli že: škodo zaradi spora in (obojeustranske, če smo pošteni) nepopustljivosti nosi občina Krško in ena prvih reči, pri kateri bo »zaškripalo«, bo iztek mandata upravnemu odboru Sklada stavbnih zemljišč (18. oktobra).**

vsakič je bila vzrok nesklepčnost. Predsedstvo SO Krško je to ravnanje ocenilo kot obstrukcijo, svojo trditev pa utemeljuje z izjavo, objavljeno v Dolenjskem listu, češ da se delegati SKD skupščinskih sej ne bodo udeleževali, kadar bo na dnevnem redu glasovanje o nezaupnici ali zaupnici Izvršnemu svetu in Predsedstvu. Predsedstvo je organiziralo že nekaj poizkusov usklajevanja stališč in pogajanja s strankami, vendar uspeha ni bilo.

Ena izmed rešitev se tako kaže v možnosti, da bi skupščina nadaljevala svoje delo na ločenih sejah zborov. Tako jim je tudi 13. septembra uspelo do konca sprejeti Program dela Sklada stavbnih zemljišč – na seji družbenopolitičnega zbora. Vendar predsednik Vojko Omerzu to možnost označuje kot samostojno nadaljevanje delovanja izvršnega sveta, ki da se ne meni ne za skupščinsko blokado ne za poizkus izglasovanja nezaupnice in ne za svojo vlogo skupščini podrejenega organa. Enako zameri tudi nekaterim delegatom, ki so tak odnos sprejeli in dovolili, da jih vodi njihov izvršni organ, namesto da bi bilo obratno. Očitno zapleta ne bo možno

Gradiva, ki čakajo na obravnavo:

- predlog odloka o ustanovitvi Sveta za varstvo pravic najemnikov in
- osnutek odloka o razglasitvi urbanističnega kompleksa Valvasorjeve hiše, ž. c. sv. Janeza Evangelista in kapele sv. Duha za kulturni in zgodovinski spomenik (posredovano 22. 6. 1992),
- osnutek odloka o graditvi in vzdrževanju zaklonišč v občini Krško in
- predlog odloka o zazidalnem načrtu Obrtna cona Partizanska cesta Senovo (posredovano 29. 7. 1992),
- analiza športa v občini Krško in njegove razvojne usmeritve (posredovano 21. 8. 1992),
- informacija o rezultatih poslovanja gospodarstva občine Krško v obdobju od 1. 1. do 30. 6. 1992 (posredovano 23. 9. 1992).

razvozlati brez popuščanja, saj so delegati, ki jih doslej na tri skupne seje ni bilo, na seji družbenopolitičnega zbora očitali predsedstvu, da namenoma blokira delo skupščine s tem, ko vztrajno sklicuje nadaljevanje prekinjene 25. skupne seje.

Svoj lonček k zapletu je pristavila tudi normativno pravna komisija, ki je razjasnjevala procedurhalno vprašanje: kakšen je postopek za vložitev zahteve o izglasovanju nezaupnice. Ta je po prvi obravnavi v svojem »Mnenju« zapisala, da je bil ves postopek pravilno voden, na drugi seji pa je to mnenje spremenila. Za 22. oktober so tako iz Predsedstva krške občinske skupščine napovedali sklic nadaljevanja skupne seje in strinjali so se z ugovori nekaterih delegatov, češ, da ni bilo moč zaključiti razprave, ker seja takrat več ni bila sklepčna. Tako bo na naslednji seji ponovno možna razprava o delu izvršnega sveta, najprej pa bodo razčistili proceduralni zaplet, ki je nastal z dvakratnim različnim tolmačenjem normativno pravne komisije. Če se tako ne bodo mogli dokopati do ustreznega izhodišča, pravijo na Predsedstvu SO Krško, bodo uporabili tolmačenje višje instance. Podlaga za to je poslovniško določilo o t. i. pravnem preizkusu sporne zadeve.

V razmislek

Damjan Lah

Občina Krško se zvija v krču gospodarskega zloma, ki se mu je pridružila še parlamentarna (ali kakorkoli jo že hočemo imenovati) kriza. Kako drugače razumeti dogajanje v skupščini, ki me vedno bolj spominja na čudno zbirko razžaljenih in ponižanih, obremenjenih z lastno promocijo in nikakor s kritičnim položajem, v katerem se je znašla krška dolina.

Na nobeni strani, če lahko govorimo o različnih straneh, ni prave volje, verjetno pa tudi ne idej, kako obložiti mizo, da bi bila dovolj vabljiva za okus tistih, ki bi morali sesti za njo.

Če pustimo ob strani zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela (nikakor ne zaradi podcenjevanja njune kreativnosti ali dvoma o njuni legitimnosti), je vendarle družbenopolitični zbor tista moč, ki lahko preseka ta gordijski vozel. Dozdeva pa se, da je naenkrat zmanjkalo tistih, ki so pripravljeni prevzeti odgovornost za dogajanja, ki bodo nadaljevanje še nezaključenega poglavja. Moč strank bi se morala dokazovati z njihovo sposobnostjo dogovarjanja ali vsaj medsebojnega komuniciranja in konstruktivnega nastopanja brez pozerstva in hladne hipokrizije do položaja, v katerem smo se znašli zaradi otroške igre Ringaraja.

Foto: Črt Čargo

Če bomo sposobni združiti moči in voljo ter jih kanalizirati v prave struge našega vsakdanjika, bo prav gotovo zmanjšan učinek dosedanje politike majhnih in boječih korakov, ki so nas popeljali v skoraj brezizhoden položaj, ki so resničen pokazatelj naše sposobnosti in skrbi za prostor, v katerem živimo in poskušamo delati.

Krivde za nastali položaj ne smemo iskati izključno v "skupini petnajstih" (ki svoj del krivde vsekakor mora priznati in sprejeti), ampak se je potrebno ozreti v lastno vsebino in priznati, da je bila ta bolj ali manj simbioza veliko praznih besed brez videnja določenih ciljev. Če bi te cilje uresničili, bi si zagotovili izboljšanje stanja v našem prostoru, saj smo njegovi legitimni zastopniki.

V trenutku, ko nam bo uspelo združiti kritiko s samokritiko in iz idej sestaviti konkretno vsebino, ne bomo več obremenjeni z občutkom, da ljudem, katerih zastopniki smo, jemljemo možnost za kvalitetnejše preživetje.

■ Damjan Lah
LDS

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS – SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE – Izdaja: INDOK center Skupščine občine Krško – Naklada: 2500 izvodov – Odgovorni urednik: Ivan Kastelic – Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, telefon: (0608) 21-868 – telefax (SO Krško): (0608) 21-828; 21-678 – Tisk in grafična priprava: Papiroti – vse iz papirja Krško, d.o.o. – Na podlagi mnenja Ministrstva za

informiranje Republike Slovenije št. 23/160-92, izdanega 2. marca 1992, se za Naš glas kot izdelek informativnega značaja plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %. – Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. – Rokopisov in slik ne vračamo.

Zavod za zaposlovanje ugotavlja:

Kriza nezaposlenosti še ni dosegla predvidenih razsežnosti,

kar pa ne pomeni, da je zaradi tega travma za vsakega brezposelnega posebej manjša

To je bilo očitno eno osnovnih vodil tudi za tokratno srečanje, ki ga je 30. septembra v Sevnici sklical Zavod za zaposlovanje. Povečevanje števila nezaposlenih in rast gospodarske krize v podjetjih, pa naj bo še tako pod pričakovano ravni, vodita neizogibno do določenih pojavov in vedenjskih vzorcev. V kolektivih prihaja do napetosti, odnosi se zaostrujejo in iz takih neugodnih okolij vsakdo išče izhod, tudi če mu sicer ne bi grozilo čakanje ali lista presežkov. Na drugi strani so tisti, ki jim čakanje več ne grozi, ampak so že na čakanju, morda imajo celo odločbo o tem, da nimajo več službe. Hkrati z razvojem privatizacije se pojavljajo zasebni delodajalci, ki pa se jih ljudje nekoliko bojijo, ker jih niso vajeni in se zato pri njih ne počutijo dovolj zaščitene.

To so stvari, ki se jih bomo morali navaditi, tako kot se jih je že zdavnaj moral ves zahodni svet. Le da se jim mi še nismo mogli prilagoditi in da o teh rečeh razpravljata s povsem različnimi občutki tisti, ki opazuje, in tisti, ki vse to doživlja. Slednji pač potrebuje (ob vsem ostalem) tudi ventil, krivca, na katerem si bo ohladil svojo muko. Očitno je to v zadnjem času med drugim vse pogostejše tudi Zavod za zaposlovanje, čeprav tam nimajo služb na zalogi, ampak lahko samo vodijo evidence, posredujejo podatke, pomagajo pri zagotavljanju podpor in še na nekaj drugih načinov. Med te druge načine sodijo t. i. aktivna politika zaposlovanja, programi izobraževanja, subvencioniranje pripravništva, štipendiranje, izdaja-

je v gospodarstvu, medtem ko zaposlenost raste v negospodarstvu. To je zanesljivo posledica konstituiranja države (carina, TO, policija...). Težišče novega zaposlovanja pa po vsej državi prehaja na obrt. Število novih zasebnih podjetij je, po podatkih Zavoda za statistiko, v Posavju od decembra 91 do avgusta 92 naraslo od 357 na 618, podjetja nastajajo in ugašajo, vse več pa je takih, kjer so tudi nova delovna mesta. Tako zavod beleži letos do avgusta za 55 % več potreb (1780) po delavcih, kot jih je bilo lani v enakem času. V tem številu gre za 80 % novih delovnih mest! Nova delovna mesta so v podjetjih, ki nudijo finančno-tehnične storitve, trgovinah, džavnih organih, zdraviliškem turizmu, delno pa tudi v industriji (Sevnica).

Po trditvah Sevnškega zavoda za zaposlovanje je brezposelnih v Brežicah 1446, Krškem 1488 in v Sevnici 865. Brezposelnost ne narašča s tako hitrostjo, kot je lani. Za njeno določanje pa so pričeli uporabljati novo, mednarodno metodologijo. Gre za t. i. **relativno brezposelnost**, ki se izraža v razmerju med celotnim aktivnim prebivalstvom (vsi zaposleni, kmetje, samozaposleni...) in brezposelnimi. V vsej Sloveniji je bilo po podatkih avgusta letos 103.500 brezposelnih, kar je 13 % več kot decembra lani. V Posavju je letos 1.900 upravičencev do socialne pomoči. Problematično pa je dejstvo, da imamo med brezposelnimi bistveno slabšo kvalifikacijsko strukturo kot drugod po Sloveniji.

nje začasnih dovoljenj za zaposlovanje tujcev...

Po podatkih sevnškega Zavoda za zaposlovanje se gibanja na področju zaposlovanja precej umirjajo in so precej ugodnejša, kot so jih načrtovali. Predvidoma naj bi namreč upad zaposlovanja bil 9- do 10-odstoten, odvisno od občine, pa je bil doslej le 3-odstoten. Največji upad zaposlovanja

V zavodu vidijo vzroke za umirjanje rasti brezposelnosti v svoji povečani aktivnosti pri posredovanju zaposlitev (aktivna politika zaposlovanja), v tem, da se je do avgusta le 60 % mladih prijavilo na njihovih okencih, medtem ko si drugi (še) iščejo zaposlitev sami, in v še trajajočem moratoriju na stečaje.

Zvišan cenzus za štipendije

Tisti, ki so imeli štipendije že v lanskem šolskem letu ali jim je pravica do nje mirovala, so lahko letošnji cenzus presegli za 20 %. Za ostale pa je bil letošnji cenzus nastavljen tako nizko – 30 % od povprečnega OD –, da se je marsikateri kandidat moral odreči štipendiji. Na pobudo Zavoda za zaposlovanje je sedaj cenzus zvišan in znaša za šolajoče se v kraju bivanja 17.064 tolarjev bruto, izven kraja bivanja pa 23.463. V skladu s tem so tudi podaljšali rok za oddajo prošenj za štipendije in ta se je iztekel 12. septembra. V Posavju je do konca septembra za štipendije zaprosilo 2.494 kandidatov.

Strokovni delavci Zavoda za zaposlovanje v Sevnici (od leve): Andrej Mihelin, Irena Pirc, Tone Koren in Saša...

Aktivna politika zaposlovanja

O ukrepih, ki jih v sevnškem zavodu označujejo z "aktivno politiko zaposlovanja", smo že pisali, zato jih le na kratko naštejmo. Mednje sodijo: priprave delavcev na zaposlovanje (usposabljanje na tečajih), subvencioniranje (ne več sofinanciranje) pripravništva, natečaj "1.000 novih delovnih mest", javna dela (ki jih je bilo letos v Posavju 14 in so doslej vključila 143 ljudi), sofinanciranje dousposabljanja presežnih delavcev (letos 300) in dokupa let za upokožitev (83).

V zavodu opozarjajo tudi na določila novega Zakona o zaposlovanju tujcev: do konca septembra so delodajalci poslali 27 vlog za novo zaposlitev tujcev. Ko zavod dobi tako prošnjo, mora najprej pregledati sezname svojih prijavljenih čakajočih na zaposlitev in šele, če tam ne najde ustreznega kadra, lahko izda začasno dovoljenje (za največ leto dni). Po izteku tega časa mora delodajalec postopek s prošnjo ponoviti. Ob prehodu na lastno državnost so tudi na zavodu ohranili nekaj nujne prilagodljivosti in so delodajalcem ter (zlasti) njihovim delavcem, tujim državljanom, izdali začasno, enoletno delovno dovoljenje.

Opozarjajo pa, da po izteku tega leta postopek ne bo tako preprost in avtomatičen, kot je bil prvič. Zato naj si delodajalci pravočasno poiščejo možna nadomestila za take delavce, sicer utegnejo imeti težave v svojih proizvodnih procesih.

V Posavju je letos, na primer, samo za dovoljenje za sezonsko delo bilo 519 prošenj. Kmetijskim organizacijam so izdali 241 delovnih

dovoljenj. Sicer pa so do konca septembra letos na zavodu izdali (na podlagi 23. člena Zakona o zaposlovanju tujcev) 497 osebnih delovnih dovoljenj. Med temi tujimi državljani je 205 dnevnih delovnih migrantov. Ocenjujejo, da je na terenu še okrog 300-400 delovnih migrantov (Pionir, Livarna, Beti), v krški nuklearki pa je 135 dnevnih migrantov, od katerih imajo nekateri namesto osebnih delovnih dovoljenj poslovne vizume. Zadnji rok za vložitev prošenj za izdajo osebnih delovnih dovoljenj je bil 15. oktober.

Program usposabljanja

Program usposabljanja je namenjen tistim, ki bodo ali so že ostali brez dela, del pa ga zavod namenja študentom in srednješolcem. Te naj bi po določenem programu obogatili z znanji s področja podjetništva. Zavod namreč misli, da je ta problematika v rednih programih premalo zastopana ali pa je sploh ni. Ne glede na to, v katero šolo mladi človek hodi, pa ostaja dejstvo, da bo tovrstna znanja potreboval. Zato v zavodu ne morejo razumeti, da imajo lahko ljudje pomisleke do take možnosti, ki se jim ponuja. Imajo namreč težave z motivacijo ljudi za dodatno izobraževanje.

Tistim, ki bi se odločili za katero od oblik izobraževanja, ki jih organizira sevnjski Zavod za zaposlovanje, bo ta v skladu s kriteriji delno ali v celoti pokrili stroške izobraževanja ali usposabljanja, prevozne stroške in dodelil denarno pomoč (v skladu z lestvico: 12-80 % zajamčenega OD) tistim, ki že ne prejema kake denarne pomoči. Zavod praviloma sofinancira tudi stroške študija ob delu v rednih šolskih programih, vendar le v zaključnih letnikih. V obeh primerih morajo kandidati izpolniti zahtevek, s katerim se bodo hkrati tudi obvezali k resnemu in odgovornemu delu ter rednemu obiskovanju seminarjev. V pisni informaciji, ki jo je razdelil zavod, so navedeni naslednji izobraževalni programi: informacije in nasveti za iskalce zaposlitve, tehnika strežbe in osnove gostinstva, tečaj za strojnike centralnega ogrevanja in plinskih naprav, od pogodbe do poslovnega poročila, kako voditi in organizirati zasebno kmetijo, začetni tečaj slovenskega jezika, osnove podjetništva, osnove računalništva, osnovno usposabljanje v programu Auto-CAD računalniškega konstruiranja, osnovni program plamenskega varjenja, vodenje poslovnih knjig, začetni in nadaljevalni tečaj nemškega jezika in izpopolnjevalni tečaj angleščine.

*Izvršni svet občine Krško
GZS – Območna zbornica Posavja Krško in
Posavski center za permanentno izobraževanje
Krško*

objavljajo javni razpis

SEMINARJEV ZA PODJETNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

Zgoraj imenovani organizatorji ocenjujejo, da je nujno, da se v Krškem organizira primerna oblika podjetniškega izobraževanja za management malih podjetij, zato so skupaj s strokovnjaki iz Krškega, Maribora in Ljubljane pripravili program izobraževanja, ki naj bi potekalo od 5. do 21. novembra v Krškem. Udeležilo naj bi se ga 25-30 vodilnih delavcev iz zasebnih in družbenih podjetij pa tudi obrtnikov, zato vabijo vse, da se prijavijo na razpisani seminar. Izpolnjene prijavnice je treba poslati na naslov: **Posavski center za permanentno izobraževanje Krško, Cesta krških žrtev 15, Krško, do 19. oktobra letos.**

Udeleženec seminarja plača 60 % stroškov, to je 560 DM v tolaški protivrednosti na dan vplačila. Preostalih 40 % bo pokrili IS občine Krško. **Kotizacijo je treba nakazati do 2. 11. 1992 na žiro račun Posavskega centra za permanentno izobraževanje, št. 516600-603-31460.**

Program seminarjev:

- Ekonomika podjetja in management (8 ur, izvajalec: doc. dr. M. Rebernik)
- Monetarno okolje ter njegov vpliv na razvoj in delovanje manjših podjetij (4 ure, izvajalec: dr. D. Avsec)
- Premoženjsko-lastniške oblike podjetništva v R Sloveniji (4 ure, izvajalec: mag. B. Bratina)
- Marketing s poudarkom na raziskavi trga, zlasti v mednarodnem poslovanju (8 ur)
- Strateški in operativni management s posebnostmi podjetniškega planiranja – podjetniška delavnica (6 ur, izvajalca: prof. dr. Š. Kajzer, prof. dr. J. Belak)
- obravnava in ocena rezultatov podjetniške delavnice (6 ur, izvajalca: prof. dr. J. Belak, M. Duh, dipl. oec.)
- zaključek s podelitvijo certifikatov

PRIJAVNICA

za podjetniško izobraževanje v Krškem od 5. do 21. 11. 1992

Ime in priimek: _____

Datum in kraj rojstva: _____

Poklic, dela in naloge: _____

Naslov bivališča: _____

Telefon: _____

Plačnik kotizacije: _____

V _____, dne _____

Žig

Podpis odgovorne osebe:

Vidnih sprememb v Vidmu ni, zato Pergam grozi, da bo snel rokavice

“Direktorju Normanu še ni jasno, da so mu sindikati zavezniki, če resnično hoče rešiti Videm,” pravijo v Pergamu

Vidmov sindikat Pergam je ob imenovanju novega generalnega direktorja svoje tovarne, Rolfa Normana, sklenil, da se bo sto dni ukvarjal samo s svojim sindikalnim delom in bo novemu vodstvu pustil možnost, da po svojih zamislih zastavi reševanje tovarne. Po preteku stotih dni Pergamovi sindikalisti v podjetju niso videli dovolj bistvenih sprememb, ki bi kazale, da bo krenilo na bolje, zato so si ponovno (na določen način) prisvojili funkcijo posloводства. Sklicali so tudi (1. oktobra) tiskovno konferenco, na kateri so javnosti pojasnili, kaj pogašajo v dosedanjem delu generalnega direktorja Normana. Ena izmed ocen: “Edina sprememba je to, da je namesto Čarga sedaj direktor Norman, vizijo reševanja Vidma pa sta itak imela oba enako!”

Aleksandra Libenšek, predsednica Pergamovega sindikata v Vidmu, je pojasnila, da je bil doslej od vseh “dobrih namenov” za sanacijo Vidma uresničen le eden: stečaja še ni. “Dobre namene” je omenila zato, ker so 17. aprila 1992 vsi upniki (LB, Haago, država) podpisali pogodbo o dobrih namelih, napovedanih dobrnamernih ukrepih za sanacijo in preprečitev stečaja Vidma.

Kaj pa ostalo? Po besedah Libenškove obratnega kapitala, ki ga je obljubila država, še ni. Trenutno je odprta le ena kreditna linija (pri banki), 9 mil. DEM, ki naj bi bili namenjeni tekočemu poslovanju. Izguba se medtem, namesto da bi se ustavila, nezadržno povečuje, saj je bila ob koncu junija letos 29 mil. DEM, do konca septembra pa je po ocenah sindikata narasla na 32 mil. DEM. **Socialnega pakta**, ki je bil eden od pogojev za podpis te pogodbe, še ni, posledica poslovanja, kakršno je v Vidmu sedaj (izguba in blokiran žiro račun), pa je tudi ta, da ni mogoče izpolnjevati podjetniške kolektivne pogodbe. Plače delavcev v Vidmu znašajo 70–72 % podjetniške kolektivne pogodbe, 60 % plač prejemajo v papirjih (bonih), 40 % pa v gotovini. Videm še vedno dolguje svojim delavcem dve plači v **zadolžnicah**, pa se o tem ne niti pogovarjati.

Nič še ni slišati o sklenitvi dogovora o **neodpuščanju** delavcev, ni še obljubljenih **novih trgov in proizvodov**. Ravno tako je bilo doslej, po prepričanju sindikata,

zelo malo narejenega za dvig **kakovosti in produktivnosti**, nič ni nastalo od obljubljenega **obrato-vanja z 90 % zmogljivosti**, ravno tako ni nikjer videti obljubljenega **obratnega kapitala**, s katerim bi si tovarna nabavila zalogo cenejših surovin za proizvodnjo čez zimo. Aleksandra Libenšek trdi tudi, da po ocenah sindikata pada **tudi kakovost proizvodnje**, vse več je zastojev pri papirnih strojih in **reklamacij**, vodstvo tudi še vedno ni odgovorilo, kaj namerava s prenovljenim PS 1 (investicija 70 mil. DEM), in ali je bil opravljen garancijski preizkus na njem ali ne. Radi bi tudi vedeli, kako je z opremo belilnice, saj bo postala proizvodnja celuloze, beljene s kisikom, stvar konkurenčnosti. Skratka: vse preveč vprašanj in nič odgovorov.

Aleksandra Libenšek: “Po tistem, kar smo občutili na lastni koži, je bila doslej narejena samo reorganizacija poslovanja, ki je prinesla najavo 112 presežnih delavcev in postavitve novega vodstva v stari zasedbi! Samo v Obveščevalcu od časa do časa najdemo takle grafični prikaz tega, koliko delavcev bi smela imeti tovarna, kot je Videm, če bi poslovala “zunaj”, to pa je 300 zaposlenih. Od decembra 1990, ko nas je bilo v Vidmu 3.012, smo prišli aprila 1991 na 1479, 30. marca 1993 pa nas sme ostati v tovarni samo še 1.200. Občutek imamo, da niti banka niti upravni odbor nimata pravega posluha za zahteve sindikata, ki pa še vedno vztraja pri ustanovitvi skupščine

in zahteva vpogled v sanacijske načrte. Glavni direktor se zaradi nam neznanih vzrokov spretno izmika odgovorom in dogovorom. Očitno postaja, da tudi ostali upniki nimajo denarja ali interesa, da bi Videm sanirali. Zato je sindikat ponovno prisiljen prevzeti vlogo upravljalca in

če se kdo izgovarja na to, da je naš organ upravljanja upravni odbor, trdimo, da ta to ne more biti, ker je sestavljen iz upnikov! Zato smo prisiljeni javno poiskati ustrezne partnerje in jim predlagati določene rešitve za nadaljevanje sanacije. Mislimo, da je eden takih partnerjev država in

Sindikalisti Pergama v Vidmu: na sestanku smo slišali tudi mnenje, da trenutno stečaj očitno skrbi samo delavce, medtem ko se drugi ukvarjajo sami s seboj, da je vzdušje navideznega socialnega miru ustvarjeno umetno, kupljeno s plačami, da je število individualnih pogodb od nekdanjih 174 (septembra, pri 1.400 zaposlenih), sedaj zmanjšano na 39, da se gredo sindikati leadersko borbo, namesto da bi stopili skupaj v močan lobby...

preko nje se bomo skušali z agencijo in s skladom nekako dogovoriti o pričakovanem angažmaju, ker je to edina rešitev.”

Po mnenju Pergamovega predsednika, Dušana Rebolja, je odziv vseh njihovih članic (Aero, Mobilia, Goričane) na razpis za sanacijo, ki ga je objavila država (njen Sklad za razvoj), pokazal, da v papirni branži brez posega države ne bo šlo! Ne želijo se vtikati v ekonomsko plat problema, a poudarjajo, da banka očitno nima denarja ali interesa za to, da bi ta podjetja rešila sama. Zato hoče Pergam predlagati, da se družbeni del kapitala prenese na ta sklad ob zagotovitvi, da bo 20 % teh sredstev pripadlo delavcem kot bodočim lastnikom. Zato se mora sindikat vključiti v pogovore med državo in uprav-

nim odborom, in sicer v točkah, ki ga najbolj zanimajo. Te pa so:

- uvajanje nove kolektivne pogodbe na podlagi konsenza z novim lastnikom;
- zaščita zaposlenih v podjetju, saj kaže, da ponovno ne bo novih, blažjih rešitev za presežne delavce;
- izdaja internih delavskih delnic (zadolžnic), ki jih kljub dogovoru še vedno ni;
- oblikovanje novega organa upravljanja, v katerem mora biti tudi predstavnik zaposlenih.

"Izguba se povečuje, z njo se krči poslovni sklad in če se bo izguba še večala, na koncu ne bo več česa deliti za zadolžnice!" trdi predstavnik sindikata v vodstvu podjetja, ing. Milan Šetinc. V razgovoru je tudi zatrdil, da ne more priti do vseh informacij, ki bi jih kot sindikalist, član poslovnega organa, moral dobiti. "Ni dovolj, da se iz dimnikov kad, nekaj od tega moramo tudi z dobičkom prodati, žal pa iz poslovnih poročil vidimo, da nas najdražje stane prav denar, potreben za obratovanje," pravi Libenškova. "Gre za začarani krog, kjer je krivcev več, sem pa zatrdno prepričana, da to niso delavci!" V reševanje celotnega problema morajo vključiti vse

možnosti, in ne le dokup let za predčasno upokožitev ter odpravnino. Tudi sodelovati morajo vsi: država (ki jo plačujejo delavci) preko zavoda za zaposlovanje, poslovodstvo in sindikat. Končno je možna rešitev za presežne delavce Vidma tudi **uvredba finalizacije lastnih proizvodov. To so seveda ob prihodu novega vodstva obljubljeni novi programi, ki jih sedaj ni!** Sindikat je pripravljen z lastnimi solidarnostnimi sredstvi sofinancirati tako službo, ki bi pomagala iskati delo in postavljati nove programe za zaposlovanje presežnih delavcev, a tudi tu mora primakniti vsak svoj delež: tudi firma in država.

Direktor Norman je menda spremenil svoje stališče od začetnega prepričanja, da se s problemi presežnih delavcev ne bo ukvarjal. Sedaj se zaveda tudi te potrebe! Problem pa je, da ima cela regija sila omejene možnosti, da je v njej premalo poizkusov konkretnih programov, v katerih bi lahko zaposlili Vidmove odvečne delavce, seveda pa ti niso edini. Tu bi se že morala vključiti tudi gospodarska zbornica, a nje ni čutiti.

Rolf Norman je vendarle optimist: "Tanker obrača počasi, četudi zamenjate kapitana"

Ob tolikšni kopici očitkov, kot smo jih slišali na računa dela generalnega direktorja Rolfa Normana, je bilo jasno, da mora tudi ta gospod dobiti priložnost, da nam pove svojo plat zgodbe. Začeli smo pri očitku, da so na seznamu presežnih delavcev tudi inženirji in magistri, da ima med ostalimi večina IV. in V. stopnjo izobrazbe, da to vse skupaj vodi k organiziranju tovarne po zahodnem vzorcu.

To bi pomenilo, da bo v Krškem delalo krdelo fizikalcev, zamorcev, kot so se izrazili Pergamovi sindikalisti, medtem ko bodo lastniki vse skupaj vodili preko telefaksa od drugod. To "od drugod" pač Krčanom že nekaj časa dviguje lase, saj se nam nekoč uspešne firme kar čez noč spreminjajo v težke bolnike, potrebne temeljite sanacije, kupujejo jih, za majne denarje, zunanji lastniki in nato z njimi nenadoma uspešno poslujejo dalje. Gospod Norman trdi, da je njegova življenjska filozofija, da vsako delo terja ustreznega dobrega delavca. Vidmov problem je ravno v tem, da ima v vseh oddelkih preveč ljudi. Celotna proizvodna veriga mora biti izpolnjena. Ker tega ne razumemo, imamo probleme ne le v vsej Sloveniji, ampak v vseh podjetjih nekdanjega socialističnega bloka. Vse te države so na robu bankrota. Če bi že prej zaposlovali samo optimalno število ljudi, bi ostale prisilili, da si delo poiščejo drugje in s tem bi generirali nova delovna mesta tudi za dodatno delovno silo.

Zato so v dogovorih med sindikatom, občino in ministrstvom za delo sklenili ustanoviti komisijo, ki bi pomagala odpirati nova delovna mesta. V tem, uvažanju kapitala in programov od drugod, vidi gospod Norman tudi uspešen protiukrep pustošenju zunanjega kapitala po podjetjih krške občine. Seveda pa je pri vsem največji problem recesija, ki ni samo v naši regiji, ampak v vsej državi in v Evropi. Zato moramo paziti in biti pripravljeni, da startamo na nove priložnosti tisti hip, ko se bo recesija pričela umirjati. To nam je, pravi Rolf Norman, vsem jasno, le da je tistim, ki so na listi presežkov ali so že brezposelni, bistveno drugače jasno kot ostalim. Zaveda se, da je njihov ekonomski, še bolj pa psihosocialni položaj zelo problematičen, in rad bi, da bi se tega zavedali tudi vsi tisti, ki bodo v Vidmu ostali. Le tako, s skupnimi močmi, bodo namreč lahko izboljšali svoj položaj in preko tega pomagali tudi ostalim. Tudi sam je rojen v majhnem mestu, kakršno je Krško, in večino svojega delovnega obdobja je prebil v takem okolju. Dobro pozna take krize, tudi v lastni družini jo je izkusil...

Sicer pa ima tovarna še vedno težave, izgublja denar, avgust je bil skrajno neugoden, pesti jih recesija v celotni panogi, saj imajo težave tudi Skandinavci. To naj ne zveni kot opravičilo, a zaradi tega se naenkrat ne bo dalo priti do pozitivnega poslovanja. Trendi pa kažejo, da je izboljšanje mogoče. Velike ladje ne morete obrniti tako zlahka in hitro in ničesar ne pospešite s tem, če sredi te operacije zamenjate kapitana. Na očitke o prikrivanju natančnih podatkov o poslovanju pravi, da jih na Zahodu dajejo svojim delničarjem le vsakih šest mesecev in da pač nima natančnih mesečnih podatkov.

Od kod gospodu Normanu optimizem? Ko primerja velike, bolje organizirane skandinavske firme, ki kljub temu tudi izgubljajo denar, in ko primerja težave, s katerimi se soočajo oni ali Videm, potem je Videm v prednosti. Skandinavski proizvajalci v bistvu izgubljajo več. Bo pa ob prodorih na nove trge veliko težav. Podeljeni znak Modri angel pomeni samo priznanje, da je papir Frendi 100-odstotno narejen iz recikliranih vlaken. To še ne zagotavlja dobesedno stalno enake kakovosti, kakršno pričakuje nemški kupec, tega si bodo morali v Vidmu šele priboriti. Ravno tako bo treba poiskati še nov odtенок beline za ta papir, ker sedanja nemškemu kupcu ne ustreza. V ljubljanskem inštitutu so opravili potrebna testiranja za pridobitev certifikatov, pomagali so jim pri formiranju papirnega traku in odstranjevanju določenih težav. Zato je šlo v Ljubljano precej papirja Frendi, na očitke o reklamacijah za njihove izdelke pa pravi, da je to normalna stvar v poslovanju, saj bi se, če ne bi bilo reklamacij, upravičeno vprašali, ali morda ne pošiljajo na tržišče predobrega papirja za prenizko ceno! Dobiva pa generalni direktor tedenska poročila o reklamacijah. Obratni kapital, ki so ga doslej dobili, so porabili za obnovo pogodb z dobavitelji repromateriala, ki so tokrat po dolgem času dobili namesto obljub denar in so zato morali v pogajanjih precej popustiti pri ceni. Če pa se uspe Vidmu prebiti v program vladne sanacije, jih bodo čakala še pogajanja z agencijo za razvoj in s skladom.

Kar zadeva obveščanje sindikata: z njimi se sestaja pred sejami upravnega odbora, prejemajo vsa gradiva, poročila o poslovanju. Res pa je, da enakega mnenja sindikati in upravni odbor o določenih rečeh ne bodo mogli imeti nikoli! Kljub temu oseбно meni, da je sodelovanje s sindikatom zelo dobro.

Prašičja farma na Pristavi

V Sloveniji je za leto 2000 predvidena skupna poraba 61.040 ton prašičjega mesa. Ob ohranitvi farmske in domače reje bo treba povečati tržno prirejo prašičev na kmetijah od zdajšnjih 6.500 na 28.500 ton prašičjega mesa letno, če naj dosežemo popolno samooskrbo Slovenije s svinjskim mesom. Obnoviti ali zgraditi bo treba 340.416 stojišč, slovensko prašičerejo pa prestrukturirati tako, da bo ohranjena domača reja in ekološko urejena farmska reja. Razviti se bo morala tržna prireja na kmetijah. Sprejeti bo potrebno zakonska določila za rejo prašičev in postaviti novo organizacijo prašičereje (združenja rejcev, prašičerejske zadruge). V prihodnje bomo namenili največ pozornosti razvoju tržne prireje prašičev na kmetijah. Pospeševali in razvijali jo bomo na tistih kmetijah, ki bodo imele dovolj lastnih in najetih površin za pridelavo krme in za neškodljivo ter pravilno uporabo gnojov oz. gnojovke. Ohranjali bomo tudi domačo rejo prašičev kot dopolnilno dejavnost na kmetijah. Približno tako piše v "Predlogu razvoja in prestrukturiranja slovenske prašičereje".

In kako bomo organizirali prašičerejo na Krškem polju? Ustanovili smo Prašičerejsko zadrugo, ki si je poleg vseh ostalih ciljev zastavila nalogo, da se poveže s farmo prašičev na Pristavi in tako deloma uresniči svoj plan proizvodnje. Prvi koraki sodelovanja s farmo so bili storjeni že v začetku leta 1992, ko smo pri dveh rejcih poskusno pitali 4.000 prašičev. Tako rejci kot farma so bili s takim sodelovanjem zadovoljni, saj so bili pričakovani – tako proizvodni kot ekonomski – rezultati doseženi. Pitanje smo nadaljevali tudi v drugem polletju, saj imajo člani zadruge v pitanju 900 prašičev, ki so last farme na Pristavi. Plan prašičerejske zadruge predvideva, da bo v sodelovanju s farmo Pristava v naslednjem letu spitala 3.500 prašičev med 12 in 110 kg teže.

Možnosti sodelovanja s farmo niso samo pri pitanju, ampak tudi pri reji plemenskih svinj in vzreji pujskov do teže 25 kg. To je sicer zaenkrat skromna proizvodnja za območje krške občine, vendar tako člani zadruge kot delavci farme menimo, da bo to dovolj za prvo leto delovanja zadruge. Sodelovanje bomo razširili še na področje umetnega osemenjevanja in oskrbo zadržnikov s plemenskimi svinjami, predvsem pa na področje strokovnega izpopolnjevanja zadržnikov, svetovanja, uvajanja novih tehnologij itd...

Prašičerejska zadruga Krško je sicer najmanjša zadruga v naši občini, vendar so tako zadržniki kot delavci farme prepričani, da bodo ob dobrem obojestranskem sodelovanju zastavljeni načrt uresničili.

■ Matjaž Falkner,
dipl. ing. agr.

Navadili smo se razmišljati tako, kot da prašiči s farme na Pristavi onesnažujejo okolje. Ne-onesnažujejo ga ljudje – tako kot krški stadion. Da ne bo pomote: tega niso pustili otroci, ampak njihovi očki na eni izmed zadnjih dirk!

Industrijska cona Bregansko selo Končno zaposlitev vsaj za del čakajočih na zavodu?

Po zaslugi vztrajnih prizadevanj brežiškega izvršnega sveta je vsa oprema, ki jo je nekoč imela Armada v TRZ Bregansko selo, tam tudi ostala. Nekdanji zavodovi delavci so se očito dobro zavedali vrednosti vse te opreme in so jo konzervirali. Del objektov in opreme je za svoje potrebe obdržalo Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije, levi delež, okrog 20.000 kvadratnih metrov pokritih površin, pa je ostal na voljo vsem, ki bi ga potrebovali. Ministrstvo za obrambo je dalo v najem brežiškemu izvršnemu svetu vse objekte, ki jih samo ne potrebuje, Center za razvoj Posavja iz Brežic pa je prevzel zahtevno projektno nalogo, da za bivši TRZ Bregansko selo poišče uporabnike ter temu prostoru da življenjski in poslovni utrip. Nekaj prostorov je že oddanih, problem pa imajo menda s pisarnami, ki jih noče nihče, čeprav so v celoti opremljene.

Podjetja in posamezniki (obrtniki, podjetniki) lahko najamejo različno velike objekte, h katerim sodi tudi funkcionalno zemljišče. Na voljo je popolnoma opremljen prostor za galvanizacijo, kjer bo treba le zamenjati elektrolite (in verjetno rešiti problem odpadkov), medtem ko je v ostalih objektih oprema, namenjena predvsem kovinski predelovalni industriji. Sem sodi tudi v celoti opremljen avtomobilski servis, kjer so včasih imeli pooblastilo (in specializacijo) za škode, wartburge in mazde, ter gostinski lokal, kjer je nekoč bila menza TRZ... Vse to je, zagotavljajo Brežičani, ponujeno v najem z enim samim ciljem: ponovno zagotoviti delovni utrip na tem prostoru. Za to so na voljo tudi telefonski priključki kot predpogoj uspešnega poslovanja, ki jih je za potrebe mejnih prehodov financirala republika. Nekdanji TRZ Bregansko selo ima pri tem (začasno) na voljo 10 priključkov, povezanih neoposredno z brežiško telefonsko centralo. Na Jesenicah pa je že v gradnji nova centrala, ki bo zagotovila zadostno število priključkov za krajevne skupnosti in industrijo. Gradnjo kabla med Brežicami in državno mejo bo financirala Republika Slovenija, tako da bo na voljo dovolj priključkov že v drugi polovici februarja – če bo obveljal sedanjí terminski plan.

V okviru industrijske cone bo brežiška Integra predvidoma oktobra odprla tudi bencinski servis, s čimer bodo olajšali oskrbo z gorivom vsem tistim, ki jih je prizadela državna meja in izguba Ininega servisa v Bregani.

Voda izpod Mokric

Pred igriščem za golf je bila pri mokriškem gradu vodna vrtina, ki jo je naredil ljubljanski geološki zavod in nekateri so se že bali, da bo gradnja igrišča za vekomaj onemogočila napeljavo pitne vode iz tega izvira. Pa ni bilo tako: kakovostno pitno vodo potrebujejo tudi gostinci v gradu (hotelu), zato so kaj hitro našli skupni interes. Vrtini sta bili v resnici dve: ena piezometrična, druga eksploatacijska, namenjeni pa sta bili oskrbi s kakovostno pitno vodo v krajevnih skupnostih Jesenice in Velika Dolina, možno pa bi bilo priključiti še nekdanji Tehnični remontni zavod Bregansko selo. Vodnogospodarski inštitut Ljubljana je medtem naredil tudi projekt, po katerem naj bi, s pretokom 20 l/s, zadostili vsem potrebam. Terme Čatež (lastnik hotela Grad Mokrice) so prevzele financiranje črpalnega preizkusa z biološko in kemično analizo vode. Preizkus je julija letos uspešno opravil CRP Brežice s svojimi kooperanti. Rezultati analize so pokazali, da je voda izredno kakovostna in da poseg ob gradnji igrišča za golf nanjo sploh ni vplival.

Omenjeni projekt predvideva izgradnjo črpalnice (20 l/s) in dveh vrtin (po 15 in 5 l/s), rezervoarja (450 kubikov) pri gradu Mokrice ter primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja. Od tu bodo z vodo polnili tudi podrezervoarje za Veliko Dolino. S tem bo prva faza izgradnje vodovoda zaključena. Naložba za to fazo bo terjala okrog 2 milijona DEM, kar pomeni, da bo treba delati postopoma. Dejstvo pa je, pravijo vsi, ki se s tem problemom ukvarjajo, da se je težko odločiti, kje naj začnejo, ker nekateri zaselki v hišah sicer imajo vodo, a je oporečna, medtem ko na primer Velika Dolina v letošnji suši vode sploh ni imela.

Po predvidevanjih brežiškega izvršnega sveta naj bi gradnjo pričeli kar letos, sprejet pa je tudi že sklep, da bo investitor gradnje KOP

Pavlinova pražarna za "diamante"

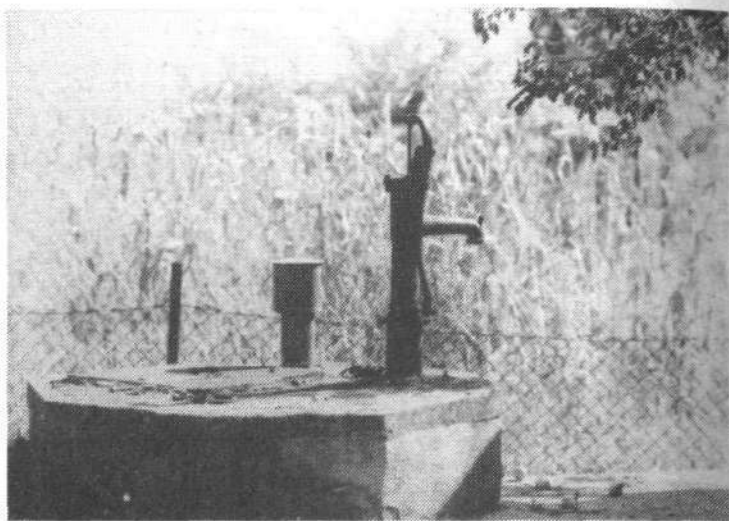
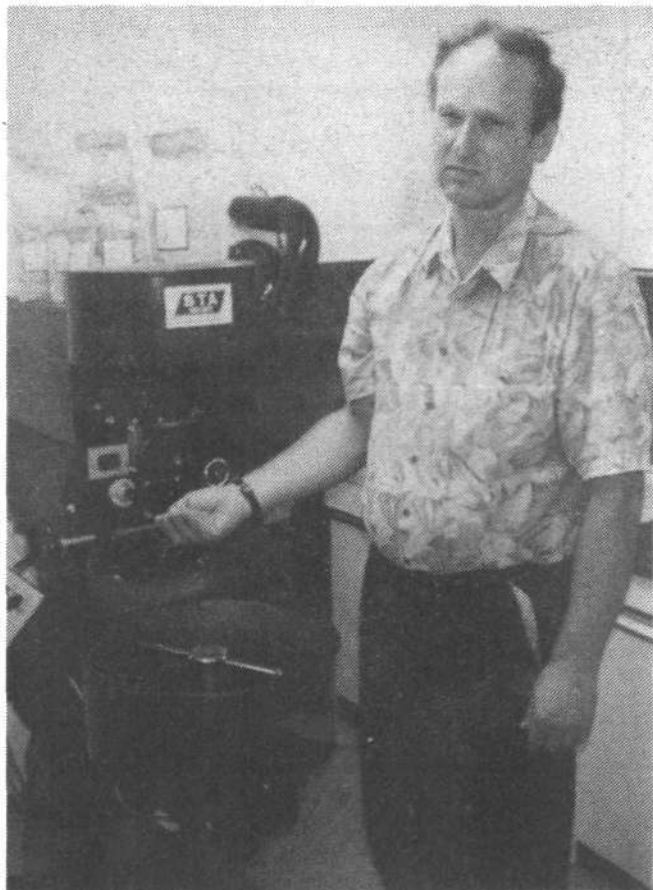

Foto: Črt Čargo

Brežice. Trenutno v KOP-u pridobivajo gradbeno dovoljenje, za kar med drugim potrebujejo izjave lastnikov o dovoljenjih za prekop posesti. V ta del posla se bodo morala vključiti tudi vodstva krajevnih skupnosti, medtem ko bo treba zemljišče, kjer bo stal vodohran, odkupiti.

V NEKATERIH KRŠKIH (ZASEBNIH) PRO-

dajalnah se je pojavila nova kava z oznako "diamante". To ime je svojemu izdelku dal lastnik nove krške pražarne kave, Vladimir Pavlin. Vladimir je po 22 letih dela v SOP-u (VKV električar) postal tehnološki presežek, persona non grata, kot zagrenjeno pravi sam. Zaveda pa se, da življenje teče dalje, otroci so v Ljubljani v šoli, zato je zgodovino pustil ob strani, pozabil je že na staro firmo in montaže...

Od 1. oktobra dalje deluje v njegovi hiši na Kremenu 44 v Krškem nova pražarna kava. Gre za lastno investicijo: nabavil je stroje za praženje kave, pakiranje, mletje, silos za kavo je naredil sam... Vsem skupaj je pravzaprav veliko domačega dela. Dokumente za odprte obrti je dobil kmalu, kot zatrjuje, v svoji "proizvodnji" bo delal sam. Zmogljivost stroja za praženje je 20 kg v eni uri in temu je prilagojena tudi ostala oprema. En proces praženja traja 12-15 minut, a medtem je treba vse ostalo pripraviti. Napolniti je treba 5-kilogramski silos nad strojem s svežo, pravilno mešanico kave. Da, mešanica. Zanj ima lasten recept, do katerega sta se z ženo Jožico dokopala s številnimi poizkusi in poizvedovanjem. Mimogrede: žena mu je tudi sicer v veliko pomoč, sicer pa je zaposlena v krškem vrtcu. Tudi kavi je hotela nadeti ime "čvek kafe", pa njen glas ni prišel dovolj do veljave. "V mešanici Diamante so najbolj kakovostne in najdražje kave in pri tem namerava tudi ostati. Okušali so jo sorodniki, prijatelji in tudi tisti pravi kofetarji," pravi Vladimir. Tako so prišli do prave mešanice, najustrežnejšega časa za praženje... To so namreč znanja, ki jih ni moč kar tako najti. Še največ "fint" so mu povedali Italijani ob prodaji pražilnega stroja, le da je kava, prilagojena njihovega okusu, za naše pojme preveč sprazena – za espresso pač. Nekaj časa jima je pomagal tudi mojster, ki se je s tem delom ukvarjal 40 let, sedaj pa je upokojen. Surovo kavo nabavlja pri zasebni firmi v Ljubljani, trenutno je je na tržišču dovolj, ker primanjkuje denarja. Res je tudi, da so sedaj za kavo drugačni časi, da je ne primanjkuje tako, kot je je pred leti. "Danes se jih veliko ukvarja s kavo, najbližja zasebna pražarna je v Kapelah (Boss)", pravi Vladimir.

Temu primerna je tudi cena: samo za preživetje. Za začetek je kavo ponudil zasebnim prodajalnam (Saša v Krškem, Pirc v Kostanjevici, Senica na Senovem, v Novem mestu, preko sindikalne prodaje...) "Nekaj je bodo verjetno tudi otroci znosili na tržnico, če pa se bo posel odprl, se bomo lotili večje pakirne linije in močnejšega stroja za praženje," razmišljata glasno zakonca Pavlin. Iz skodelic pa diši njuna lastna mešanica...

Prodajalna gradbenega materiala pri Podbočju

V ZAČETKU OKTOBRA JE VALENTIN

Turk na Brodu pri Podbočju odprl prodajalno. V njej bo na voljo ves gradbeni material, tudi izolacijski, le da bo tega v začetku moč naročiti na podlagi ogleda vzorcev, ponujajo pa tudi barve, lake,

gradbeno keramiko, čistila... Na podlagi prospektov bo trgovina naročala stavbno pohištvo (Inles, LIP), v načrtu pa ima tudi prodajo pločevine, ploščatega železa, kotnikov, varilnih materialov. To je namreč del Turkovega dela. Po poklicu je ključavničar in v Kamniku ima podjetje (KIM) s šestimi zaposlenimi, ki vzdržuje tamkajšnji rudnik kalcita. Trenutni finančni nered v državi pa ga je prisilil, da se je lotil še ene prodajalne. Eno (z obutvijo in športno konfekcijo) ima že v Kostanjevici. Za svoje delo podjetje KIM nekako ni in ni dobivalo plačila v denarju. Zato so najlažje prišli do izdelkov tistih tovarn, ki so njihovi dolžniki: Helios iz Domžal, Jub iz Dola, Kovi-notehna iz Celja... Torej gre v bistvu za prodajo kompenzacijskega blaga in Valentin Turk zatrjuje, da so temu primerno ugodne tudi cene.

Za izpolnitev ponudbe je poleg sprejema kompenzacijskih plačil od Opekarne Novo mesto s tem podjetjem sklenil še pogodbo o komisijski prodaji njegovih izdelkov. To pomeni, da je cena tega blaga (opeke) sila ugodna, saj prodajalec posluje preko računa proizvajalca in se mu le na koncu obračuna dogovorjena marža. Prodajalna (Kim ji je ime) bo odprta vsak dan med 7. in 16. uro, ob sobotah pa med 7. in 13. Lastniki pa se zavedajo, da z gradbenim materialom zaškrlije običajno takrat, ko se delo bliža koncu, to pa je nemalokrat na nedeljo, zato so nas opozorili, da bo dovolj le, če bo kdo izmed domačih v bližini, pa bo tudi blago za kupce dosegljivo.

Nova upravna organizacija ZA UREJANJE PROSTORA ZNOTRAJ OBČINSKEGA SEKRETARIATA

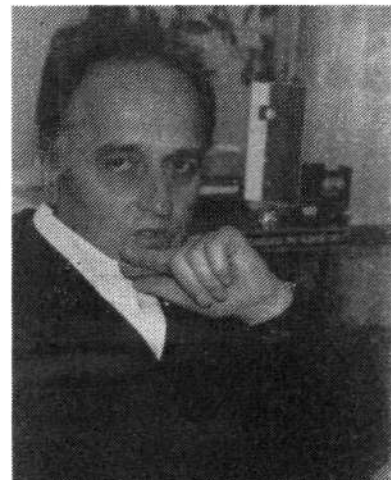
Že od volitev in imenovanja sedanjega izvršnega sveta poteka v občini Krško reorganizacija ene izmed tukajšnjih upravnih služb. To je Občinski sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve, ki ga vodi dipl. oec. Franc Jenič. Glede na očitke, ki smo jih poslušali ob imenovanju vodje tega resorja, ki je bil prej pristojen za državno planiranje razvoja (družbenega in le malo tudi zasebnega, ki ga skoraj ni smelo biti) gospodarstva, smo pač lahko z zanimanjem pričakovali, kaj bo nastalo iz sekretariata, ki "ne bo imel nobenega dela". Najprej se je ob plimi gospodarskih težav v podjetjih vsula ploha očitkov, "da na občini nič ne naredijo". Tako sta se Franc Jenič in njegov sekretariat za razvoj znašla v navzkrižnem ognju zahtev po pomoči utoplencem, po zagotavljanju dodatnih obratnih sredstev, po prevzemanju dolgov podjetij v breme proračuna... Nekoč se je Jenič javno, na sestanku z utaplajočimi se "prosilci", vprašal, ali on še vodi pravi sekretariat, ki ga goopodarstvo ne bo potrebovalo. Dela z gospodarstvom se je namreč nabiralo čedalje več.

Ne bomo se sedaj spuščali v ocene o tem, kdaj in s čim je sekretariat za razvoj ustrezno posegel v razvoj gospodarstva in kaj komu pri tem ni bilo všeč. Začetne zgodbe smo se lotili predvsem zato, ker se ponovno

bližajo republiške volitve, ker pripravljamo pričujočo številko Našega glasa pred razrešitvijo skupščinske blokade, nastale z zahtevo po glasovanju o nezaupnici izvršnemu svetu, in obstaja vsaj teoretična možnost,

da bi ponovno kdo hotel poznati državno upravo bolje od upravnih delavcev.

Skratka: kljub obilici dela v gospodarstvu se je omenjeni sekretariat postopoma tudi reorganiziral. Po besedah njegovega predstojnika, Franca Jeniča, pri tem ne gre za muho enodnevnico, ampak ima ta reorganizacija svoje izhodišče v Zakonu o urejanju naselij in drugih posegih v prostor, ki je bil sprejet že leta 1984. Ob prevzemu resorja je tudi odkril določene potrebe (pomanjkljivosti) na dveh ključnih področjih. Gre za tisto, kar bi moral upravni organ storiti kot neke vrste organizator in koordinator strokovnih nalog s področja planiranja ter za razreševanje problemov s področja varstva okolja... Že občinska skupščina prejšnjega sklica je naložila svojemu izvršnemu svetu, naj ti dve kritični področji uredi. Na podlagi tega je skupščina tudi z akti opredelila ustrezno upravno organizacijo za to področje in delovno mesto svetovalca za ekologijo. Sedanja oblika organiziranosti ni dokončna, ker so želeli v sekretariatu organizirati bolj opravljanje teh nalog (delo), manj pa postaviti novo institucijo. Na ta delovna mesta so tudi hoteli na vsak način dobiti ljudi z ustrezno strokovno izobrazbo. "Pri tem," poudarja Jenič, "nisimo povečali števila zaposlenih

Franc Jenič, dipl. oec., sekretar Sekretariata za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve

v prostorskem delu naše službe! Nastajanje take upravne organizacije je trajalo več kot leto in pol in medtem vodenje upravnih postopkov nikakor ni bilo oškodovano."

Kot pridobitev za svoj sekretariat šteje Jenič tudi doseženo generalno delitev med upravnim organom in t. i. pooblaščenim organizacijo, Savaprojektom, ki po prej omenjenem zakonu iz leta 1984 ni več mogla biti pooblaščenca. Do te generalne delitve dela je zato moral priti, njen rezultat pa je podpisana pogodba o poslovnem sodelovanju

med občino Krško in Savaprojektom. V njej so med drugim zapisane tudi tri ravni medsebojnega sodelovanja:

1. dogovorjena pomoč pri izdelavi lokacijskih dokumentacij,
2. sodelovanje pri izdelavi

strokovnih analiz in presoj s področja urejanja prostora,

3. strokovna storitvena dejavnost, kjer je kot konkurent med ostalimi ponudniki k sodelovanju vabljen tudi Savaprojekt.

Naloge, ki jih ima sekretariat za razvoj kot upravna organizacija, so:

1. koordinacija sprememb in dopolnitev planskih dokumentov (prostorski del plana občine Krško), ki bo predvidoma šla v razpravo novembra 1992,

2. izdelava prostorskih ureditvenih pogojev za Krško polje,

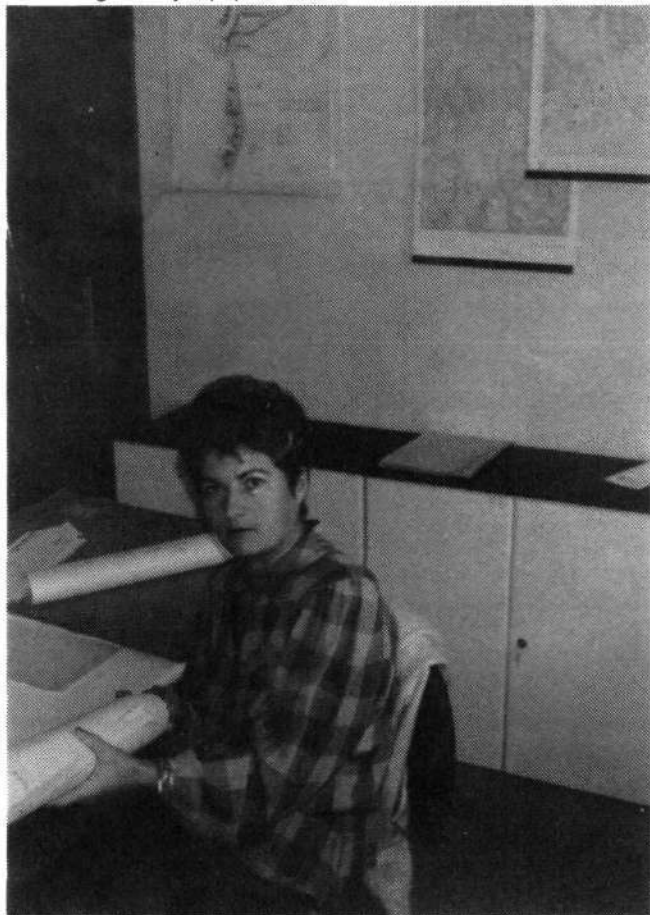
3. ureditveni načrti (koordinacija in vodenje postopkov) za Otok Kostanjevica, Leskovec – staro jedro, Brestanica – Trg, pokopališči Krško in Senovo, zbiranje ponudb in priprava postopkov za izbor izvajalca izdelave ureditvenih načrtov za naselja Raka, Podbočje in Dolenja vas.

Tik pred javno razpravo, ki bo novembra, je ureditveni načrt za Krško II. (okrog Valvasorjevega kompleksa, od občinske zgradbe dalje, vključno s celovito ureditvijo prometa).

Tik pred zdajci pa je tudi sklepni izbor variant za obvoznico pri Kostanjevici.

Informacijska pisarna

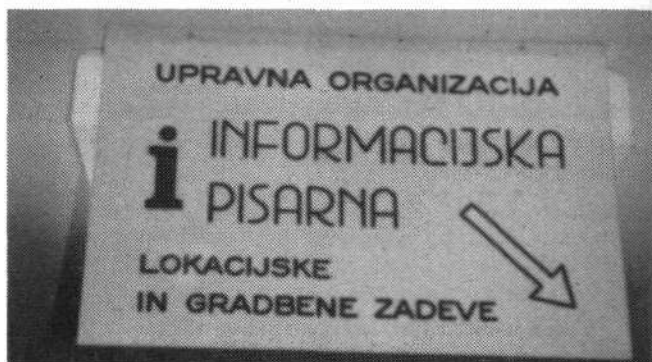
Ena pomembnih nalog upravnega organa je tudi vodenje javnih razprav in dajanje vseh mogočih nasvetov. Zaradi tega so v krškem občinskem sekretariatu za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve "postavili" prostor, imenovan informacijska pisarna. Tu bodo razgrnjeni vsi dokumenti, namenjeni javni razpravi, in tu bo mogoče dati pripombe.

Poročilo o delovanju NE Krško

SEPTEMBER 1992

Ob 100-odstotni razpoložljivosti in 78,9-odstotni izkoriščenosti je jedrska elektrarna septembra proizvedla 352.664 kWh električne energije (neto). Največji prirastek temperature Save zaradi delovanja elektrarne je dosegel zgornjo mejo, 3 stopinje C, v povprečju pa je znašal 2,63 stopinje. Koncentracija radioaktivnosti v tekočinskih izpuštih je bila v predpisanih mejah, delež tritija je dosegel 0,40 % letne doze in delež ostalih dopustnih radionuklidov 0,13 % letne doze. Koncentracija radioaktivnosti v plinskih izpuštih v krogu 500 m je bila v dovoljenih mejah, septembrski delež znaša 0,002 % letne doze. Na novo je bilo uskladiščenih 62 sodov srednje radioaktivnih odpadkov, vseh je bilo konec meseca 8766.

Ena pomembnih nalog informacijske pisarne je tudi sprejemanje strank in dajanje vseh potrebnih (celovitih) informacij na enem mestu. Zainteresirani bodo tu lahko izvedeli vse, kar jih zanima o postopkih za posege v prostor. To je tudi sicer ena osnovnih funkcij upravnega organa, ki pa jo je prej opravljal Savaprojekt.

Veliko nalog, ki jih narekujejo zahteve časa, terja sedaj sodelovanje upravnega organa s podjetniki pri reševanju njihovih razvojnih (in skladno s tem lokacijskih) vprašanj. V tem vidi Franc Jenič sedanjo večjo razvejanost upravnih funkcij. Gre za to, kar potrebujejo bodoči zasebni investitorji: predhodne konsultacije, podporo upravne strukture, skrajšane postopke. Pravilnost take usmeritve je potrdil tudi dopis ministrstva za urejanje prostora in varstvo okolja (10. 7. 1992), ki opozarja pred nevarnostjo, da bi takšne službe v Sloveniji utegnile razpasti. Zato ministrstvo poziva občine, naj zagotovijo učinkovito delovanje strokovnih služb za urejanje prostora. Iz tega izhaja tudi osebno razmišljanje sekretarja Franca Jeniča, ki v takem konceptu vidi "zametek integrativnega procesa stroke, kakršen je nujen ne le za občino Krško, pač pa tudi za Posavje. Zato smo tudi iz Krškega dali pobudo, da pristopimo k usklajenemu regionalnemu planiranju. Pobudo so sprejeli tudi sosedni občini Sevnica in Bežice ter ministrstvo za urejanje prostora. Rezultat te pobude je priprava skupne projektne naloge 'Prostorski plan Posavja', pri čemer vidim linijo, ki naj bi se je oprijela urbanistično-prostorsko-planerska stroka, kot vizijo nadaljnjega dela.

Sedaj govorimo o novih občinah, o volonterskem (prostovoljnem) delu v njih, vse premalo pa vemo o organiziranosti strokovnega dela za potrebe teh občin in občanov. Dela pri takem prostorskem dokumentu bi morala združiti strokovnjake in izkušnje. Pokazala naj bi, kakšna naj bo dokončna organizacijska oblika stroke, kako naj jo zakon opredeli. Zato se tudi še nismo odločili za ustanavljanje zavodov kot upravnih organizacij in zato bolj govorimo o funkciji (delu) kot o institucijah. Zato tudi govorimo o začetku nekega procesa."

Informacijska pisarna, kjer bo Albina Bezjak (na sliki) (ali kdo izmed njenih sodelavcev) vsem zainteresiranim pomagala z informacijami o projektih, ki so v javni obravnavi, in sprejemala njihove pripombe.

Teden otroka

V Tednu otroka, prvem tednu oktobra, se je uveljavila navada, da so predvsem v šolah in društvih prijateljev mladine pripravili vrsto posebnih prireditev za otroke in z njimi. Letos so to tradicijo ponekod nadaljevali, drugod ne, v enem in drugem primeru pa je ta teden minil v znamenju gesla "Otroku prijazna šola", ki so ga tako ali drugače poskušali aktualizirati. V Našem glasu namenjamo v tej številki precej prostora šoli in aktivnostim otrok, naj so bile pripravljene nalašč za Teden otroka ali pa po kakšnih drugih načrtih in nagnjenjih. Kajti letošnje geslo opozarja na potrebo po kakovosti tistega področja, ki mu je namenjen precejšen del otrokovčega časa, njegovih življenjskih in ustvarjalnih moči, zato ga razumemo kot geslo, ki poziva k trajnemu, nenehnemu delu za otroka.

V naših šolah se je do današnjega dne že marsikaj spremenilo, od učnega in prostorskega standarda do komunikacije med učitelji in učenci. "Zapor" po šoli, od palice boleči prsti, lakota v šolskih klopih so – upajmo – samo še spomin staršev in starih staršev. Nič pa ni tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše, zato smo osnovnošolce povprašali, kakšna naj bi bila šola, da bi bila še bolj prijazna. (Morda bi bilo prav, ko bi ob kakšni priložnosti tudi njihovim učiteljem s tem v zvezi zastavili kakšno vprašanje o, recimo, šolskem sistemu in učnih programih.)

Marko Bernik, 5. r. OŠ Brestanica, si želi šolski vrt, večje igrišče in več pripomoč-

kov za šport, predvsem pa to, da bi dobili nazaj celodnevno šolo. Njegovi sošolci so dodali, da zato, ker bi potem spet lahko imeli kosilo v šoli.

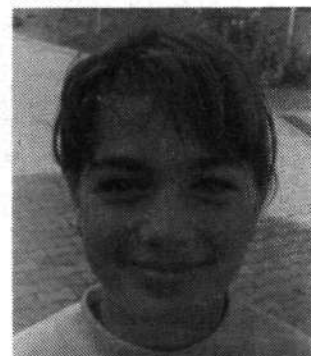
Za Tanjo Pribožič, 8. r. OŠ Senovo, so nekatere učne vsebine pretežke, druge prelahke. Želi si boljše prostore,

Table so naša slika

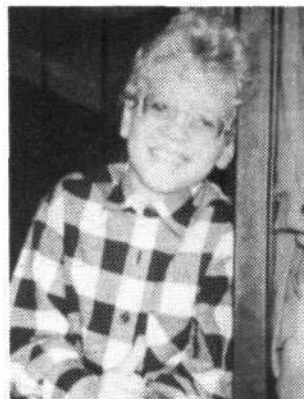
IZ LETA V LETO SMO BILI PRIČA ČE- dalje bolj obupnim prizadevanjem vodstva Medočinskega inšpektorata občin Brežice, Krško in Sevnica, da bi zagotovil potreben denar vsaj za najosnovnejše potrebe svojega normalnega delovanja. Denarja pa ni in ni ne glede na streho, pod katero se stisnejo inšpektorji. Verjamem, da dokler nimaš za kritje minimalnih stroškov, in današnji časi suhih krav so že takšni, ni prave volje, da bi se pečal z napisom na tabli. Zato predlagam, naj za tablo pred njihovim vhom vendarle kdo najde denar. Vem tudi, kako strokovno smo (po potrebi) še vedno sposobni opsovati vse, kar diši po nekdanjem socialističnem samoupravljanju vodilnih struktur. Zato tudi ni čudno, da se na vse možne razpise za dela in naloge družbenega pravobranilca samoupravljanja ni prijavil in se ne bo upal javiti noben resen in odgovoren kandidat. Pa je škoda, ker bi dela imel danes veliko, lahko bi bil v oporo sindikatom vseh barv, da ne omenjamo drugih služb in posameznikov kar tako, s katerimi včasih delodajalci ali drugi malopridneži delajo sila grdo. Ko bi na tabli in v ustreznem odloku ali zakonu le čim prej pisalo vsaj "Ombudsman", če že ne bi napovedovala katerega izmed sodišč...

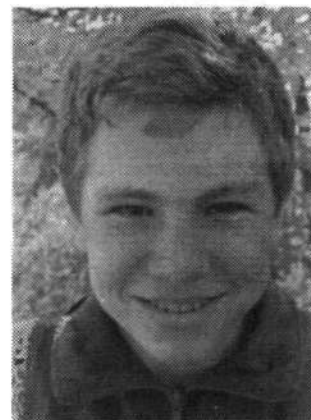
Rebeka Dremelj, 6. r. OŠ Senovo, misli, da bi bila šola boljša z manj spraševanja in boljšimi odnosi med učenci. Vesela bi bila glasbe med od-

ki naj bi bili tudi bolje opremljeni, igrišče za odbojko, boljše telovadnico, čim prej pa tudi tehnično delavnico. Šola ne sme biti prevelika – po njenem mnenju so v manjši šoli boljši medsebojni odnosi.

Sebastian Vodlan, 4. r. OŠ J. Dalmatina Krško bi imel šolo rajši, če bi v njej veliko govorili in zato manj pisali, pouka pa imeli največ po 5 ur.

Robi Juh, 8. r. OŠ Senovo, si tudi želi manj spraševanja pa bolj prijateljske odnose učiteljev do učencev in učencev med sabo. Ker je v 8. razredu, bi v šoli rad dobil tudi več informacij o možnostih šolanja in zaposlovanja.

Martin Pirc, 4. r. OŠ J. Dalmatina Krško, je prepričan, da bi bilo učenje bolj učinkovito, če bi obravnavi nove snovi takoj sledila ura istega predmeta za ponavljanje. Odmori naj bi bili daljši, da bi se lahko pripravili na delo in spraševanje. V 7. in 8. razredu je preveč ur na dan in to bi bilo treba spremeniti. "Učitelji pa so zelo dobri do nas in mi do njih," trdi Martin s Spodnjega Pijavškega. ■

Računalniška učilnica na Senovem

OB PRIČETKU NOVEGA ŠOLSKEGA LETa je Osnovna šola XIV. divizije na Senovem bogatejša za sodobno opremljeno računalniško učilnico.

S pomočjo Zavarovalnice Triglav, območne enote Krško, in Izvršnega sveta občine Krško (sekretariata za družbene dejavnosti) smo učilnico opremili z desetimi IBM-PC združljivimi računalniki, povezanimi v mrežo.

Tako se je lahko naša šola vključila v projekt PETRA, ki ga vodi Zavod RS za šolstvo in šport, vanj pa je vključenih še 34 slovenskih šol, predvsem z ljubljanskega in mariborskega področja. Cilj projekta je vključitev računalnika v pouk kot učnega pripomočka z ustreznimi programsko opremo. Letos uvajamo računalnik v 5. razredu pri pouku tehnične vzgoje, likovne vzgoje in slovenskega jezika. V naslednjih letih pa ga bomo postopoma še v ostalih razredih pri večini predmetov.

Poleg tega pa smo v učilnici organizirali tudi fakultativni pouk računalništva za učence od 2. do 8. razreda, v katerega je letos vključenih 54 učencev naše šole. Učenci nižjih razredov programirajo

90 let šole v Velikem Podlogu

Ko so otroci prve generacije, vpisane leta 1902, prvič prišli v šolo, so ugotovili, da ni sanitarij. Tako je podloška šola malce komično vstopila v zgodovino, kar pa njenemu življenu očitno ni škodovalo, saj je njen utrip doslej obstal le za kratek čas med nemško okupacijo. Po vojni, do leta 1963, je bila celo osemletka, zdaj pa je kot štirirazredna podružnica OŠ Leskovec, ki je pred 10 leti dobila še vzgojno-varstveno enoto, dočakala svoj 90. rojstni dan.

Slovesnosti so se poleg otrok, nekdanjih in sedanjih delavcev šole – vsi so prejeli priložnostna darila – udeležili tudi predstavniki občine Krško, KS Veliki Podlog in Leskovec in predstojnik novomeške organizacijske enote Zavoda za šolstvo, Jože Škufca. Prof. Škufca nam je po proslavi povedal: "Res je, da za kraj veliko pomeni, če ima šolo, to se je videlo tudi danes. Slovenske šolske oblasti podpirajo obstoj podružničnih šol, tako tudi Zavod za šolstvo. Na območju novomeške enote zavoda je še 23 takih šol (v Sloveniji okoli 400) in nihče ne razmišlja, da bi jih ukinjal. Edini kriterij za ukinitve take šole je premajhno število otrok. Zato bomo podružnične šole lahko ohranjali le, če bomo poskrbeli, da se bodo tudi taki, malo oddaljeni kraji, razvijali, da bodo ljudje v njih imeli zagotovljeno eksistenco. Največ podružničnih šol je bilo ukinjenih do leta 1970, tu in tam so kakšno ukinili brez prave potrebe (morda je bilo tako tudi na Velikem Trnu), danes se to zanesljivo ne bo več zgodilo. Na silo takih šol ni moč ukinjati, pri tem imajo, če je seveda izpolnjen osnovni pogoj, to je število otrok, glavno besedo krajani, predvsem starši."

Preteklo soboto so v Velikem Podlogu proslavili oba jubileja. Za to priložnost so v šoli obnovili tla in opravili še druge nujne izboljšave. Sicer pa so za šolske potrebe imeli posluh že v v prejšnjih letih in tudi v prihodnje bo kaj postoriti: ravnatelj matične

šole Leskovec, Ivan Mirt, je med drugim omenil, da bo treba opremiti učilnice in igralnice z didaktičnimi sredstvi in učno tehnologijo. Danilo Siter, občinski sekretar za družbene dejavnosti, ki je navzoče na proslavi pozdravil v imenu svojega sekretariata, občinske skupščine in njenega izvršnega sveta, je zagotovil, da bo občina še naprej vlagala v to šolo in njeno varstveno enoto.

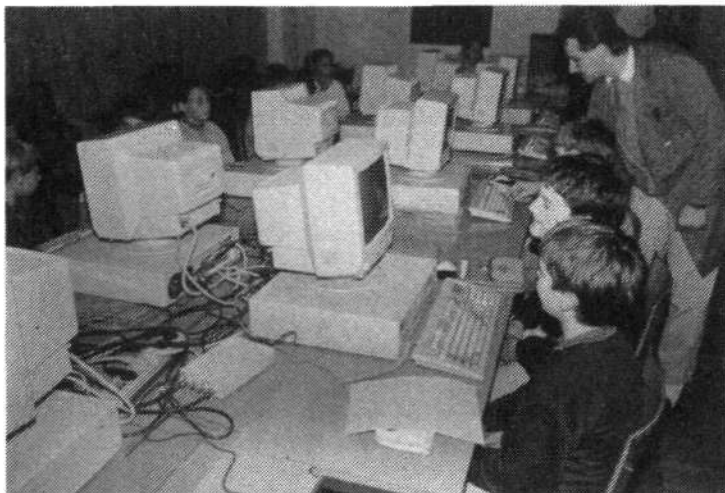
Vse doslej so bila vlaganja upravičena. Število otrok ne upada, zdaj jih je v štirih razredih 75, v vrtcu pa se je od začetnih 7 število povzpelo na povprečnih 27 – brez tistih, ki obiskujejo oddelke priprave na šolo. Šola in kraj sta tesno povezana med sabo, kar se kaže tako v skrbi za šolsko stavbo kot tudi ob različ-

Zdenka Žičkar, vodja podružnice v Podlogu, ki na tej šoli dela že več kot 30 let, je pripravila prikopen praznični program in ga pomagala tudi izvesti.

Ob jubileju so v Veliki Podlog povabili tudi nekdanje učitelje. Marija Strmecki, ki je tu poučevala v letih od 1952 do 1956, se spominja, da je bilo takrat več otrok, bila je osemletka, vse delo pa je opravljalo pet učiteljev. V kraju tisti čas še ni bilo elektrike in ker je skoraj vsak učitelj imel še študijske obveznosti, so zvečer študirali ob petrolejki. Gospa Marija se spominja društev, ki so živahno delovala, na primer gasilskega in dramske skupine, v kateri je tudi sama igrala in režirala. Najlepše spomine pa je tudi potem, ko je iz Podloga odšla učiti v Skopice, Brežice in nazadnje k zdanskim otrokom v Stuttgart, ohranila na vaščane in okoličane.

v programskem jeziku LOGO, ki jim je posebej prilagojen. Učenci višjih razredov pa se seznanijo z osnovami informatike in računalništva, spoznavajo programska orodja in programirajo v programskih jezikih BASIC ter PASCAL.

■ Mentor računalništva:
Vinko Hostar

nih prireditvah, najsi bo njih organizator šola ali pa krajevna skupnost. Obstoje šole je torej potreba tako krajanov kot otrok, ki se neradi odpravijo iz domačega okolja na matično šolo v Leskovcu, ko končajo nižjo stopnjo. Majhna šola, ki ne pozna

gneče, gotovo ima svoje prednosti. Ravnatelj Ivan Mirt jih je opisal takole: "Moto letošnjega Tedna otroka je na tej šoli že zdavnaj dejstvo: podružnična šola Veliki Podlog je otroku prijazna šola."

»Korajža velja«

S to prireditvijo se je na Senovem začel teden otroka. Organiziral jo je Studio H iz Trbovelj kot eno iz niza »Pokaži, kaj znaš«, ki poteka po slovenskih šolah. Zmagovalec je dobil lepo nagrado. Sledile so še druge prireditve v šoli in vrtcu, posebno prijetno pa je bilo v četrtek, ko so pekli kostanj. Članice DPM so postregle tudi s pecivom, ki so ga same napekle iz podarjenega materiala. Vsak po svoje sta pomagala še Lisca in Imperial. Na sliki: kostanjev dan. (Foto: T. Petrovič)

Prostorske stiske krške šole

Krška osnovna šola ima povprečno okoli 28 učencev na oddelku, občinsko povprečje je okoli 22. Vsakemu krškemu šolarju "pripada" 0,42 m² telovadnice.

Krška osnovna šola Jurija Dalmatina je bila zgrajena za največ 32 učnih oddelkov. Danes je v njej 1036 otrok (več kot tretjina vseh v občini) v 38 oddelkih. Letos že drugič gostujejo v prostorih izven šole, kar je sicer začasna, a še kar sprejemljiva rešitev tako za šolo kot za učence in starše. Prostora za telesno vzgojo pa šoli primanjkuje že od vsega začetka in v kratkem času tega problema ni mogoče rešiti.

Učenci 3. d čakajo pred gasilskim domom na avtobus. Razredničarka Helena Drakulič pravi, da se v učilnici gasilskega doma dobro počutijo, ker je v njej dovolj prostora in še oder ima, na katerem se da marsikaj lepega početi. V okolici pa je dosti možnosti za pohode in igre, ki kar zadovoljivo nadomeščajo običajno telovadbo.

Ravnatelj Franc Rakar je pojasnil, da so se za tretje razrede odločili zato, ker so v 1. in 2. razredu otroci še premalo samostojni, v 4. pa imajo delno že predmetni pouk. Da pa ne bi bilo kakšne zamere, se bodo oddelki 3. razredov v dislociranih prostorih menjavali.

Vzrok za povečanje števila oddelkov je na eni strani naraščanje števila otrok in na drugi strani zmanjšanje normativa z 32 na 28 učencev na oddelku. Če bi ta normativ hoteli upoštevati v vseh oddelkih hkrati, pravi ravnatelj Franc Rakar, bi morali uvesti

dvoizmenski pouk. Tako pa so spremembo letos upoštevali samo v prvem razredu. Kljub temu imata dva oddelka pouk izven šolske stavbe, eden v glasbeni šoli in drugi v gasilskem domu. Nekaj nejevolje je pri starših bilo, predvsem zaradi skrbi za var-

nost otrok v prometu, so pa vseeno zadovoljni, ker ni bila uvedena popoldanska izmena. In tudi za varnost je poskrbljeno; otroci se z Vidma v Krško in nazaj vozijo z avtobusi, vmes jim iz šole pripeljejo malico. To so seveda dodatni stroški za šolo, problematično pa je predvsem to, da ne more ves učno-vzgojni proces potekati v šolskih prostorih.

Kako kaže za naprej? Glede na vpis novincev predvidevajo tudi za naslednje leto v 1. razredu 5 paralelek, kar pomeni 39 oddelkov na celi šoli. O vpisu v nadaljnjih letih sicer še ni podatkov, vendar bo že prilagajanje števila otrok v oddelkih veljavnemu normativu prispevalo svoje k prazasedenosti šole.

Kakšna rešitev je možna? Ravnatelj Rakar: "Že v preteklosti smo videli rešitev v tem, da bi morali biti v Krškem dve osnovni šoli. Pred leti, ko se je govorilo o gradnji novega srednješolskega centra, smo računali, da bomo lahko sedanjo srednjo šolo začeli

Franc Rakar

uporabljati za osnovno šolo. A tudi če bi do tega prišlo, to ne bi bila dokončna rešitev za telesno vzgojo. Sedanje zunanje športne površine še kar zadoščajo, bazen tudi, telovadnico pa bi bilo nujno dograditi, tako da bi lahko bila telesna vzgoja istočasno vsaj v 8 skupinah.

Kljub stiski pa krška šola svoje zmogljivosti daje na voljo tudi drugim šolam in se je odločila za uvedbo t. i. športnih razredov.

V 12-metrskem bazenu se vsi učenci krške šole, če le ni kakih omejitev, npr. zdravstvenih, do 4. razreda naučijo plavati. Možnost lahko izkoristijo tudi druge šole, tako so se v krškem šolskem bazenu že učili plavati četrtošolci iz Kostanjevice, Senovega, Brestanice in Rake.

Program športnega razreda imajo v 1., 2. in 3. razredu. Enakopravno so zastopane vse športne panoge, veliko je gibanja na prostem, malo večji poudarek morda velja plavanju. Že zdaj na šoli ugotavljajo, da so vidni dobri učinki pri vzdržljivosti in učnem uspehu, veliko pa je vredno tudi dobro sodelovanje staršev.

Pred leti je bila v načrtu nekdanje interesne skupnosti za izobraževanje dograditev športnih prostorov ob obstoječih, vendar to doslej ni prišlo na vrsto, ker je bilo treba dati prednost drugim šolam, ki telovadnic sploh niso imele. Program pa je predvideval, da naj bi ob krški šoli

naredili športno dvorano, ki bi jo funkcionalno povezali z obstoječimi objekti. Osnutek je pripravljen, če bi ga uresničili, bi bila to rešitev za šolsko telovadbo, za telovadbo otrok iz vrtca in rekreacijo občanov."

Teden prometne varnosti

Na šoli Jurija Dalmatina so za pravkar minuli Teden prometne varnosti pod vodstvom mentorice prometne vzgoje Betke Jelčičeve pripravili obsežen program, ki so ga potem izvajali pri prometnem krožku in pri nekaterih učnih predmetih, npr. fiziki (računanje zavorne poti), likovni vzgoji, slovenščini. V tretjih razredih so urejali prometne koticke, 1. in 2. razredi so si ogledali praktični prikaz prehoda čez cesto. V šoli so imeli tehnični pregled koles in koles z motorjem. Pogovarjali so se o nevarnih prometnih točkah v domačem kraju, o avtobusnih prevozi in o vedenju pri tem. Ogledali so si film o učenca kolesarju in pri Podmornici šli promet med 7. in 8. uro, to je v času, ko hodijo v šolo. Imeli so tudi trden namen, da se udeležijo pogovora pri predsedniku občinske skupščine, pa so zmotno povezali datum 8. oktober s petkom namesto četrtnikom – in zamudili sprejem.

Sicer pa Teden prometne varnosti ni bil sam sebi namenjen in težave, s katerimi se učenci srečujejo na cesti, bodo verjetno še nekaj časa ostale, zato bodo nanje še naprej opozarjali. Pred šolo bi želeli imeti talne cestne ovire za zmanjšanje hitrosti, pri Podmornici semafor, pločnik, označbe za prehod pešcev, za omejitve hitrosti in še posebno znak otroci na cesti v Dolenji vasi, enako oznako in prehod za pešce na Dalmatinovi (pri glasbeni šoli) in še kaj. Pogrešajo tudi kolesarska tekmovanja, ki so prejšnja leta bila, lani pa ga občinski SPV ni organiziral, za letos se pa tudi še ne ve...

Tudi samokritični so: odločili so se, da jih kdaj pa kdaj s skrito kamero posnamejo, kako se obnašajo na cesti pred šolo. Kar pa je v njihovi moči, so že sami storili. Uvedli so celoletno dežurstvo učencev prometnikov pri prehodu za pešce ob šoli.

Na sliki: za zaključek Tedna prometne varnosti in Tedna otroka so učenci nižjih razredov na soncu petkovega dopoldneva s kredo porisali ploščad ped kulturnim domom.

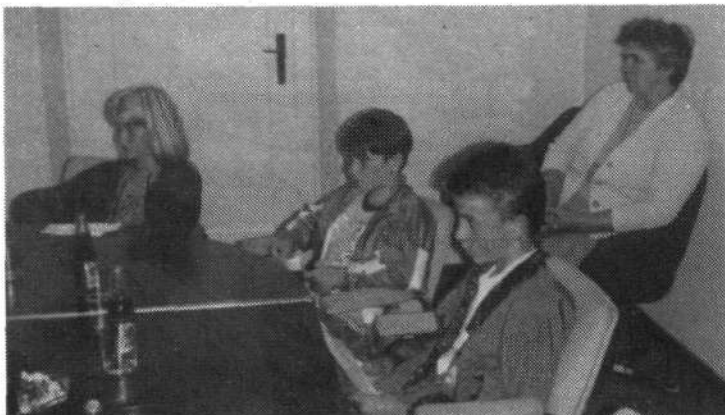
Teden prometne varnosti na senovski šoli: ena od aktivnosti učencev je bila izdelava maket prometnih situacij. (Foto: T. Petrovič)

Teden varnosti v cestnem prometu:

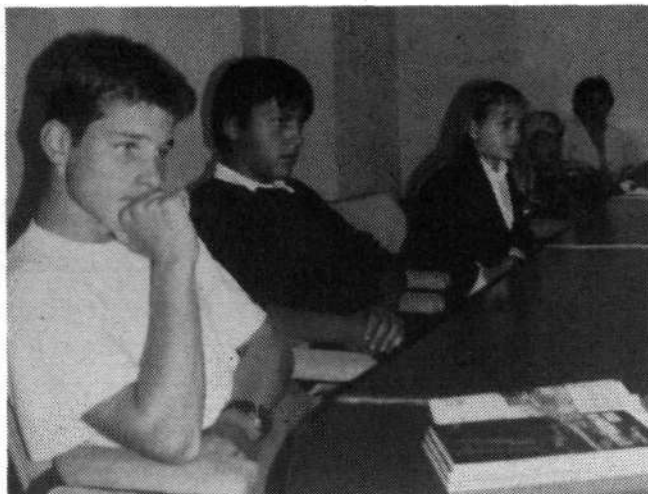
Kakšna naj bo vsebina in oblika dela?

"V mojem mandatu se letos srečujemo že tretjič in ker je danes vaš dan, mislim, da je najbolje, da najprej prepustim besedo vam." S temi besedami je predsednik krške občinske skupščine, Vojko Omerzu, pozdravil delegacije učencev iz osnovnih šol naše občine. Osmega oktobra so namreč imeli svoje vsakoletno srečanje s predsednikom skupščine, le da so ta doslej bila običajno nekoliko bolj obiskana. Dejstvo je, da smo v sejni sobi videli samo predsednika skupščine in predstojnika občinskega izpitnega centra Ivana Petrišiča, da pa na drugi strani ni bilo niti delegacij iz vseh šol. Od mentorjev smo slišali pripombe, da bi morali poudarjeno pozornost varnosti v cestnem prometu predstaviti z oktobra na začetek pouka, ko se s tem itak ukvarjajo vsi. Po drugi strani (to je moje zasebno mnenje) pa smo se doslej vsi bali ravno tega, da se z jesenjo taka skupna pozornost in opozarjanje na vse strani preneha in potem vsi udeleženci v prometu zaživijo svoje normalno, razbrzdano življenje. Zbrane delegacije so pričele svoje nagovore z očitki o problemih, ki so ostali nerešeni še od prejšnjih srečanj.

Učenci iz brestaniške osnovne šole so se ponovno pritožili nad tem, da teče prometna cesta prav pred pragom njihove šole, tam torej, kjer bi moralo biti igrišče. Očitno nič ne kaže, da bodo kmalu rešeni problemi, ki so se nakopičili ob izgradnji novega mostu in križišča za cesto proti Jetrnemu selu, saj brestaniška krajevna skupnost teh del ni postavila na prvo mesto prioritete. Zato so udeleženci družno ugotovili, da bi bila trenutno še najučinkovitejša rešitev t. i. ležeči policaj. Na sestanku ni nihče povedal, kakšen je uradni postopek, ki bi zagotovil uresničitev tega ukrepa, vsi pa so se z nečim strinjali. Ne samo trakovi na cestišču, pač pa mora pred in za šolo nastati prava ovira, ki bi voznike resnično prisilila, da se čeznjo z avtomobili splazijo.

Senovskih šolarjev ni bilo, a so brestaniški, verjetno v imenu obojih, tudi letos opozorili na nevarno uničeno cestišče med Sigmatom in Senovim. "Vozniki se umikajo luknjam, mi pa avtomobilom," so se pritožili. Žal pa cesta ni občinska, denar zanjo je bil že pripravljen (tako Vojko Omerzu), pa se je zapletlo pri lastnini. Nova trasa ceste, ki so ji nekoliko "izravnali" ovinke, seže sedaj s pločniki do nekaterih hiš in to ljudem ni všeč, kar je razumljivo. Zato ne dajo svojega soglasja. Ker pa je slovenska skupščina odpravila zakon, po katerem je možno uveljaviti višji interes skupnosti pri takih sporih okrog zemljišč, bo do rešitve tega problema očitno preteklo še veliko vode. Za izgradnjo pločnikov ob tej cesti bo namreč sredstva zagotovila občinska blagajna, a dokler niso rešeni spori zaradi zemljišč... Ravno tako sodi med občinske naloge tudi zahtevana postavitev ogledala na ovinku pri veterinarski postaji (pri starem gradu).

Iz kostanjeviške osnovne šole smo slišali opozorilo zaradi slabe ceste in mostov, ki so za sedanjí promet preozki in zato nevarni. "Mentor lahko naredi kaj malo. Lani smo šli manifestirat in sedaj so mostovi popravljani. A brez obvoznice bodo kmalu ponovno razbiti, slišali pa smo, da naj bi, po enem od predlogov, obvoznica potekala prav mimo naše šole". Tako tamkajšnja mentorica. Tečaje za kolesarje še imajo, prepričana pa je, da so tekmovanja v spretnostni vožnji s kolesi in kar še sodi poleg, preživeta in da bi bilo treba poiskati kaj novega. O kostanjeviški obvoznici se pogovarjamo že od leta 1985, pa se zadeva še ni premaknila. Tudi predlog z obvozom mimo osnovne šole je risal nekdo daleč od krške občine, ki mu je Kostanjevica in intreres njenih prebivalcev očitno neznanka. Tako Vojko Omerzu. Vsi predlogi pa bodo javno obravnavani in tako se bodo lahko tudi krajani odločili o tistem, kar jim ustreza. Vsi skupaj delamo za revitalizacijo kostanjeviškega otoka in v ta proces zelo prometna cesta vsekakor ne sodi. Opozoril pa je še na to, da je cesta proti Šentjerneju na novomeški strani meje že popravljena, medtem ko vodstvo naše občine še vedno pritiska na republiko, da bi nadaljevalo urejanje tudi na našem območju. Glede na to, da bo omenjena cesta uradna obvoznica za bodočo hitro cesto, imamo upanje, da bo vendarle urejena.

Predstavniki Osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja so ob predlogu za semaforizacijo križišča pri Podmornici obudili zavest še ob enem problemu. Avtobus pripelje njihove učence tik pred šolo, a z zaustavitvijo povzroča prometni zamašek v tem križišču. Zato so udeleženci ugotovili, da bi bilo vendarle za varnost v prometu bolje, če bi učenci

Ivan Petrišič je torej opozoril na to, da naj bi v šolah le ne opustili dejavnosti nekdanjih SPV, obdržali naj bi tudi tekmovanja po programih "Kaj veš o prometu". Tega smo letos že organizirali na državni ravni in se vključili tudi v evropski sistem tekmovanj. Sicer pa bosta spretnostna vožnja s kolesom in ostali del kolesarskega izpita v nekaj letih postala obvezna za vse, ki se bodo s tem prevoznim sredstvom želeli podati na javne prometne površine.

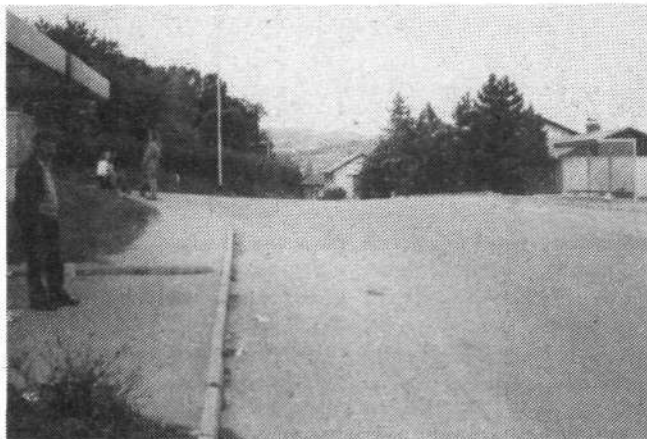
te šole izstopali na tisti strani, kjer je telovadnica. Sicer pa je prejemljeni problem v tem, da bi označenega avtobusa (prevoz otrok) ne smel nihče prehiteti ali se odpeljati v nasprotno smer mimo njega, ko se ustavi na cesti. Zaradi tega točno na tem mestu že marsikateri kandidat ni opravil voznškega izpita.

Izmed problemov, ki so jih našli predstavniki leskovške osnovne šole, je najtežje obvladljiv tisti, ki sploh ne terja denarja, ampak človeško kulturo. Gotovo se bo dalo urediti prehode za pešce na Gmajni (pri novi gostilni), na Griču pri avtobusnem postajališču, pri cerkvi, tudi biče z opozorilno lučjo se bo dalo prej ali slej kupiti. Vprašanje pa je, kako dejansko preprečiti motoristom, da bi se vozili po Gasilski poti, ki je namenjena izključno pešcem (pri Agrokombinatovi prodajalni). Označbe so postavljene in gre torej za prekrške ali, če pogledamo natančneje, za neodgovornost, nevzgojenost, napuh, vandalstvo in kar je še takih lepih lastnosti, ki si jih ljudje pridobijo (ali pa tudi ne) v krogu družine.

Svoje pripombe, skoraj pod črto, je ob koncu srečanja nanizal še Ivan Petrišič, predstojnik občinskega izpitnega centra, ki je bil svojčas tudi predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Tega organa žal ni več in sedaj se le nekaj posameznikov, tako na državni kot na občinski ravni, skuša ruvati z vso problematiko, ki pa je ostala enako obsežna. Pa je škoda, da se za preventivo in vzgojo ne organiziramo nekoliko bolje, ker je to vendarle najcenejši pristop. Cenejši, kot je odpravljanje posledic prometnih nezgod!

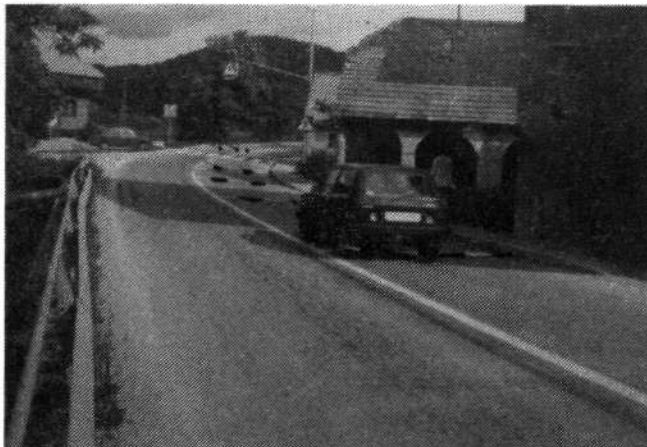

UČENCI OŠ DR. M. ROSTOHARJA IMAJO možnost, da istopijo iz avtobusa tik pred vhodom v šolsko dvorišče. V načelu nobenih nevarnosti torej. A kljub temu ne smete prehiteti avtobusa s tako oznako (prevoz otrok), kadar stoji na cesti in ne smete odpeljati mimo njega niti v nasprotno smer! Črka zakona pravi, da mora za tak prekršek policist predlagati odvzem vašega voznškega dovoljenja... Marsikdo tega ne ve!

OTROCI SO MED SVOJIM SREČANJEM S

predsednikom krške občinske skupščine terjali tudi ureditev prehodov za pešce v tem križišču pred Leskovcem. Morda jih bodo dobili sedaj, če bo nova semaforizacija preusmerila promet proti križišču pri Nakupovalnem centru. Vsekakor ne bi bolelo, če bi prehodi bili označeni že pred zaključkom semaforizacije!

KRITIČEN OVINEK PRI LOGU V SEVNI-

ški občini je postal črna točka in opremili so ga z neko vrsto omejnikov hitrosti. Ne vemo, če so vozniki upoštevali oznake z omejitvami hitrosti ali mene s fotografskim aparatom, a svoje brzenje so na tem mestu le nekoliko upočasnili. Vsekakor pa so te vrste naprav (trakovi odebelitve na asfaltu) na cesti bolj približek tistemu, kar v ta namen uporablja Zahod. Tovrstno omejitev hitrosti so zahtevali tudi krajani Dolenje vasi in brestaniški osnovnošolci. Če je že cesta skozi KS Dolenja vas regionalna in sodi, po trditvah Cestnega podjetja Novo mesto, v pristojnost nekih višjih organov, je pa cesta proti Jetrnemu selu zanesljivo "v rokah" občinskih oblasti. Zato predlagamo, če že ni možno takoj urediti "ležeče" ovire na cestišču, ukrep, ki mu na avtomobilskih dirkališčih pravijo "šikana". Gre za tako razvrstitev ovir na cesti, ki bo voznike prisilila, da zaradi vijuganja, upočasnijo svojo vožnjo. Nekaj podobnega imamo na dostopu k nuklearki (če kdo od strokovnjakov ne ve, kaj sem hotel povedati), in za tako reč bi se pa morda lahko našel odlok, ne bi bila pretirano draga niti njena postavitev niti vzdrževanje! Seveda pa bo treba požreti gnev tistih, ki se vsakodnevno vozijo v Jetrno selo in nazaj.

SEMAFORIZACIJA KRIŽIŠČA PRI NAKUPOVALNEM CENTRU v Krškem je zaradi povečanega prometa na tem območju postala nujna! V sosesčini nakupovalnega centra se je razvila industrijska cona, tja so se poleg novih podjetij preselile carina in špediterke organizacije. Vse to se kaže v močno povečanem prometu, ki ga še dodatno zapleta obilica tovornih vozil, ki tu prihajajo na CKŽ. Zato kot nujno predlagamo čimprejšnjo semaforizacijo križišča med CKŽ in cesto Leskovec-industrijska cona.

S to semaforizacijo bi zagotovili t. i. umirjanje prometa, kar je strokovni izraz za zmanjšanje hitrosti, zaradi tega pa bi promet postal tudi varnejši. Prebivalci Leskovca bi se verjetno raje odločali za varnejšo vožnjo skozi semaforizirano križišče, s tem pa bi razbremenili križišče na CKŽ pri Gubčevi (stadion M. Gubca). To namreč postaja sedaj vse bolj nevarno in na njem so prometne nezgode pogoste. Poleg tega bi bila mogoča preusmeritev prometa na Griču. Predlagamo enosmerno cesto od vhoda v podjetje Kostak do kapelice. Promet naj bo dovoljen v smeri proti Leskovcu. S takšno ureditvijo bomo dosegli (želeno) preusmeritev večine prometa na (bodoče) semaforizirano križišče pri nakupovalnem centru. Tako bi zagotovili tudi večjo varnost na tem delu CKŽ, pri naselju Grič in pri Stadionu M. Gubca.

Krško, 11. 10. 92

■ Ivan Petrišič,

predstojnik Izpitnega centra Krško

PREDLAGANA PREUSMERITEV PROMETA za Leskovec na semaforizirano križišče pri Nakupovalnem centru bi tole točko pri Stadionu gotovo razbremenila. Kljub temu pa ji ne bi škodilo, če bi bile ležeče cestno prometne oznake pravilno vrisane. Torej, gospodje od Cestnega podjetja Novo mesto, zakaj ne načrtujete oznak tako, da bodo, potem, ko bodo vrisane, služile svojemu namenu: organizaciji varnega prometa?

Odprto pismo

direktorju Cestnega podjetja Novo mesto in direktorju sektorja VVC, ob odgovoru na delegatsko zahtevo Branka Vodopivca

Gospodje! Pod svoj odgovor ste podpisali gospoda Povšeta, čeprav naša izkušnja z njegovim delom sploh ni slaba. Izkušnje z vami pa so drugačne. Iz vašega odgovora, ki ste ga poslali na delegatsko zahtevo Branimirja Vodopivca, v kateri ta terja nekatere spremembe v prometu skozi krajevno skupnost Dolenja vas, lahko sklepamo dvoje. Ali ne poznate predpisov in torej ne obvladate svojega dela, ali pa se zaradi vam gotovo znanih vzrokov skrivate za t. i. višje instance, kot so Republika, inšpektorji... Vaš odgovor namreč ni niti strokoven niti natančen, še manj je poduk javne strokovne službe o tem, kaj mora zainteresirana stran (v tem primeru krajan KS Dolenja vas) storiti, če hoče uresničiti vsaj tiste zahteve, ki so upravičene in jih normativni akti dovoljujejo! Namesto tega ste se lotili poučevanja o lepem vedenju ("Na katerokoli pobudo (ne zahtevo), naslovljeno na naše podjetje ali upravne organe občine...", ste napisali v odgovoru /Naš glas št. 8, str. 6/) in niste pomislili, da je izraz "zahtevamo" preprosto stopnja odločnosti, ki jo pri uresničevanju svojih interesov (očitno gre tudi za pravice) lahko kaže določena prizadeta lokalna skupnost. Gre pač za jezik (način izražanja) v delegatskih klopeh. Pustimo podrobnosti, gospodje!

Če pogledamo le nekaj nedoslednosti iz vašega odgovora:

– omejitve hitrosti na cestah skozi naselja ne odreja inšpekcija, pač pa je ta pristojnost po 9. členu ZVCP prepuščena občini in njenim upravnim službam,

– ali si tisti, ki je pripravljaval dokumentacijo za postavitev "biča" pri prehodu za pešce v Dolenji vasi ni zadeve ogledal na samem kraju, da bi videl, kakšen nesmisel je narisal. Hoteli smo vedeti ime in priimek vodje ekipe, ki je oznake zarisovala in je tudi soodgovorna za tak nesmisel. Ali to, da nam ga niste povedali pomeni, da prevzema krivdo nase nekdo izmed njegovih nadrejenih?

Gospodje! Sploh nimamo interesa, da bi se z vami spustili v besedno ali kakršno koli drugačno bitko okrog tega, kdo ima prav. Zavedamo se tudi dejstva, da se je občinska strokovna služba ognila vsemu skupaj s tem, ko je, ne da bi pogledala, kaj bi lahko sama

storila za izboljšanje varnosti, pismo predsednika Sveta KS Dolenja vas Branimirja Vodopivca, odrinila kar vam. Hoteli smo vam povedati le nekaj.

Promet skozi Stari grad in Dolenjo vas narašča iz dneva v dan, saj je v bližini državna meja, hitrosti so vse večje, cesta pa niti ob nekdanjih obremenitvah ni bila sposobna prenesti "povišanje" ranga v regionalno. Že leta se pogovarjamo o postavitvi pločnikov, da bi vsaj za silo zaščitili pešce (predvsem otroke), ki so sila neobgljeni, ko se mimo njih podijo vse vrste vozil, v katerih vozniki mislijo predvsem na to, kako priti čim prej na svoj cilj. Sprašujemo vas gospodje: ali imate vi, kot strokovna služba, kak načrt ukrepov, s katerimi boste ublažili to neskladje med naraščajočim prometom in ogroženostjo krajanov. Ali pa vam bomo resnično mi morali kar naprej ponujati in od vas izsiljevati strokovne rešitve.

Patrolje policistov in radarske zasede so vsakodnevni gostje pri nas, a zaradi tega promet takrat, ko njih ni, še vedno brzi skozi naselje in mimo pešcev. Pustimo nesreče, ki so se že pred časom dogajale, tudi take s smrtnim izidom, saj nima smisla, da bi razglabljali o krivdah in vzrokih za nazaj. A v ponedeljek, 12. oktobra je voznik z avtom ponovno zbil in poškodoval otroka. Nesreča se je zgodila na tak način, da bi jo cestno prometna signalizacija, ki tam že stoji, morala preprečiti. Pa je ni, kar lahko pomeni dvoje. Ali vaša opozorilna in omejitvena signalizacija ni bila dobro načrtovana (če že govorite o projektiranju) in postavljena, ali pa ne zaleže kaj prida.

Vozniki so pač ljudje in, dokler se ne znajdejo sami v vlogi žrtve, ali niso vmešani v nesrečo, funkcionirajo po svoji lastni logiki. Obstajajo pa službe, ki njihove navade in vedenjske vzorce spremljajo in so specializirane za to, da zmanjšajo možnosti nesreč na minimum. Vseeno je, ali je voznik pripeljal prehitro, ali je gledal drugam, ali se je samo zamislil in ni videl. Vsi smo ljudje, zgodi se nam marsikaj in vsi vozniki samo sami vemo, kolikokrat smo ga že grdo pokronali in je le naključje preprečilo hujše posledice. Če se pa take hujše posledice na nekem kraju in v nekem času le večkrat dogajajo, potem to ni več naključje in bi strokovna služba, kot je vaša, ob tem morala ukrepati. Niste, zato smo mi. Terjali smo (med drugim) postavitev "ležečega policaja" in sicer takega, kot jih imajo v Avstriji. Naprava mora resnično zmanjšati hitrost drvečih vozil na dovoljeno, sicer ne bo učinkovite. Sedaj smo ukrep predlagali mi, kar pa naj

vas ne ovira pri morebitni želji, da bi vi kot strokovnjaki vendarle predlagali boljšega. Z veseljem ga bomo sprejeli, sploh še, če nam ga boste pomagali uresničiti. Izkušnja nam pove, da se bo tudi gospod Povše z veseljem in učinkovito lotil takih ukrepov, le tista stroka, na katero nas opozarjate, je nekako preveč oddaljena od nas, neživljenjska, kot da ne ve ravno dobro, kaj se tu dogaja. Vsekakor pa bo celo strokoven in pravilen poduk boljši od tistega, kar ste si privoščili v svojem zadnjem odgovoru.

■ KS Dolenja vas

ZAČASNA UREDITEV PROMETA, KI

smo si je izmislili že pred časom, si je že skoraj priborila nekaj stalnosti, zato bi morala imeti že tudi kako obveznost. Ena izmed njih bi recimo bil prehod za pešce pri tem avtobusnem postajališču. Opazoval sem ljudi, ki so se izza avtobusa kar zapodili na drugo stran, med mimo vozeče avtomobila, vozniki, ki so prihajali s CKŽ na Dalmatinovo, so hoteli uveljaviti svojo prednost, na sredi tistega brisanega prostora pa je, med prerivajočimi se avtomobili, stal majhen solarček, ki je komaj videl iznad avtomobilskih pokrovov. Prišel je po "varni" pasaži s CKŽ na pločnik in hotel ujeti avtobus, ki je odhajal s postajališča, pa ga je sredi asfalta, ujela pločevina!

ŽE NEKAJ ČASA JE TEGA, KAR SMO

na teh straneh opozorili na prehod za pešce, ki je bil nekoč tule zarisan. Ponovno sprašujemo, zakaj delavci prehoda pri spomladanskem označevanju cestišč niso ponovno narisali. Izvedeli smo, da nihče ne ve za kakršen koli odlok, s katerim bi ta prehod bil ukinjen, niti upravni organ niti inšpektorat. Morda se tu prehod za pešce ne zdi potreben, a vedeti je treba, da je na tem mestu parkirišče za vozila vseh, ki se namenjajo v celo vrsto lokalov, ki so na nasprotni strani cestišča (magistralne ceste!), da je tu avtobusno postajališče, križišče med vpadnico v mestno jedro in obvoznico. Zakaj torej prehoda ni?

K

V NESREČI, KI SE JE ZGODILA V PONEDELJEK, 12. OKTOBRA,

je bila poškodovana deklica, ko je prečkala cesto iz svoje hiše (vidi se na sliki levo) proti avtobusni postaji. Avto jo je zbil že skoraj na koncu poti, "na pesku", kot trdijo otroci, ki so videli nesrečo. Če bi otroka zadel avto iz smeri Krškega, bi kdo lahko trdil, da je "priletel pod kolesa". V tem primeru pa pešca pri vidljivosti, kakršna je takrat bila, ni bilo mogoče pravočasno ne videti. Torej: človeški faktor, ki mu nobena oznaka in prepoved nič ne moreta. Kolikokrat se bo še morala zgoditi nesreča, da bomo ustavili ta človeški faktor in mu z učinkovito oviro na cestišču demolirali avto, ko bo "pozabil" zmanjšati hitrost?

TALE POSNETEK JE NASTAL Z MESTA,

kjer je avto zadel otroka. Kaže, koliko daleč lahko voznik iz smeri Brežic (od tam se je pripeljal avto), lahko vidi pešca. Videti je tudi ovinek, v katerem je, še ne tako davno, prehitri voznik (avtobusa ali tovornjaka) prepolovil traktor, ker je prezrl opozorilno mahanje ženske za cesto! Videti je tudi klanec, v katerem skušajo tovornjakarji "dobiti noter" eno prestavo, zato se vanj iz krške smeri na vso moč zaženejo, iz Brežiške bi pa nekateri lahko kar poleteli, če bi bili pripeti na krila. Ob tem je tu most, križišče s stransko cesto, od koder se vključujejo traktorji, otovorjeni z lesom (iz gozda), gostilna, parkirišče, avtobusni postaji, vrtec ... Kdaj bomo, torej, gospodje, začeli skrbeti za ljudi, ki ne morejo preprosto prestaviti svojih domov in dvorišč k neki drugi, manj prometni cesti? Ali bomo resnično morali začeti postopek za dodelitev koncesije nekemu bližjemu podjetju, ki bo bolj vedelo, kaj v Posavju potrebujemo?

NAŠ MARKER SE JE SICER NAMENOMA nastavil na najožji del pri občestni ograji. A jasno je, da je pločnik vendarle tako ozek, da so tovrstna srečanja lahko v gneči prometne konice in nivoze, ki takrat zajame voznike, nevarna. Hoteli smo pokazati to in vprašati, ali ne bi morda kazalo doseči, da bi bila ograja, ki sedaj zožuje že tako ozek pločnik, zasidrana v zunanji rob cestišča. Nekaj več prostora bi pa le bilo.

OZEK PLOČNIK PRI KRŠKEM MOSTU ni nevaren samo pri srečanjih med pešci, ampak tudi pri srečanjih pešcev z večjimi vozili. Če bi se naš marker obrnil in stopil proti nam, bi vozniku tovornjaka omogočil, da ga, nič hudega slutečega, od zadaj zadene v glavo z zunanjim vzratnim ogledalom. Tega se zavedajo tudi vozniki tovornjakov in avtobusov, saj bi njihova zrcala morala praviloma biti pritrjena na sredini višine okna, oni pa jih naknadno dvigujejo. Če bi bila ograja vsaj za trideset centimetrov bolj levo...

Združenje staršev in otrok

Zveza družin, nestransko, interesno združenje staršev in otrok, je bila pred nekaj meseci ustanovljena tudi v Krškem. Med njene naloge sodijo: organizacija sestankov in skupinskih dejavnosti za otroke, starše, vzgojitelje, učitelje..., izobraževalnih in svetovalnih dejavnosti, pomoči družini, družinskih srečanj, informiranje družin o vprašanih, ki zadevajo otroka in družino, uveljavljanje interesov družine v upravnih organih, sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje za področje otroka in družine in tudi konkretne naloge, ki jih poraja domače okolje. Član Zveze družin postanete s podpisom pristopne izjave. Članarine ni.

Ker javnost z obstojem Zveze družin v Krškem očitno še ni dobro seznanjena, še enkrat objavljamo obrazec pristopne izjave. Če se boste odločili za včlanitev, prijavnico pošljite na naslov: **Občinska zveza prijateljev mladine Krško, Zveza družin, Cesta krških žrtev 14, Krško.**

PRISTOPNA IZJAVA

Pristopam k Zvezi družin – združenju otrok in staršev v občini Krško.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Kraj: _____

Starost otrok: _____

Telefon doma: _____, v službi: _____

Datum: _____ Podpis: _____

15 let Kulturnega doma Krško Za abonente in ostale

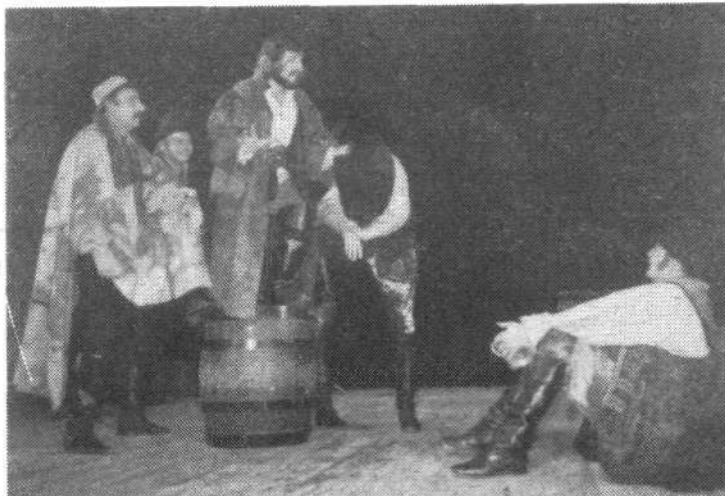
Kulturni dom Krško, za katerega gradnjo se je krška javnost odločila na referendumu, praznuje te dni 15. obletnico obstoja. Jubilejne prireditve so se začele 9. oktobra z nastopom celjskih gledališnikov v Schillerjevi drami Razbojniki, zaključile pa se bodo 20. oktobra s plesnim večerom.

Kulturni dom je bil v času svojega obstoja prizorišče številnih gledaliških, glasbenih in plesnih predstav, proslav, predavanj, zborovanj. V petnajstih letih se je tako zvrstilo več kot 5700 prireditev, ki so imele okoli 1,2 milijona obiskovalcev. Poleg tega je dom posredoval raznovrstne kulturne vsebine vrtcem, šolam in kulturnim društvom. Vzporedno s tem so dopolnjevali odrsko, snemalno, svetlobno in filmsko tehniko. Direktor doma Adolf Moškon je zapisal, da je bilo vse to mogoče zaradi dobrega sodelovanja z vsemi, ki so zainteresirani za dejavnosti, ki jih omogoča ta ustanova.

Enako bi lahko trdili za izvedbo programa v pretekli sezoni. S ponudbo predstav so v domu pridobili 310 abonentov in 36 sponzorjev. Zvrstilo se je 32 prireditev za odrasle in 35 za otroke, 112 filmskih predstav, več kot 100 predavanj, 80 sej ter mnogo vaj pihalnega orkestra in pevskega zbora.

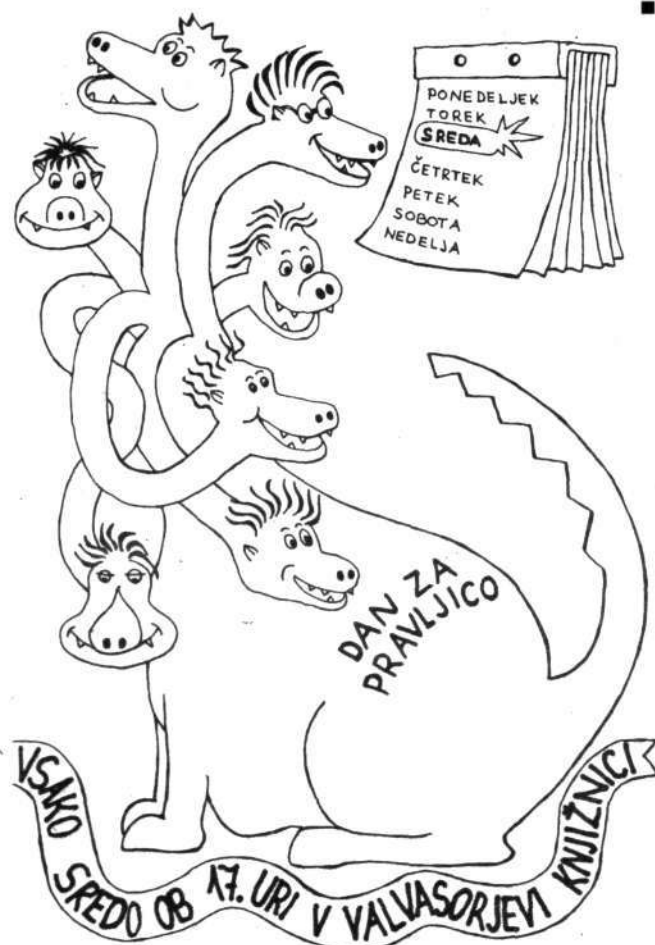
Kulturni dom za svoje delovanje prejema tudi dotacije. Od najvišjega deleža, 75 % družbenih sredstev v letu 1986, je ta prispevek zdrsnil na 24 % v preteklem letu (1,2 milijona tolarjev). Dom s tem težko shaja, finančne blokade so nenehne, poroča direktor Moškon. Istočasno je v javnosti slišati dvome o usmeritvi kulturne politike doma, o gospodarjenju s to ustanovo in upravičenosti do dotacij iz proračuna. Razhajanja v ocenah, ali potrebujemo "visoko" ali "amatersko" kulturo, so vsakdanji, skoraj večni pojav, in težko je pričakovati, da bi se načrtovalci ene in druge mogli v večji meri zediniti.

Zato ostaja na občinstvu, da domu ob njegovi obletnici zaželi njegovo nadaljnje dobro življenje, da dom obiskuje in spremlja njegovo delovanje ter ga poskuša tudi aktivno sooblikovati, kajti posplošene kritike – takšnih pa je največ – le redko obrodijo kaj sadu. To ni naša dolžnost, to je naša pravica, saj je ta dom nastal "z voljo občanov in za občane", kot je v slovesnem pozdravu na uvodni jubilejni prireditvi dejal Danilo Siter, sekretar za družbene dejavnosti v občini Krško.

"Razbojniki" je z igralci Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja za uprizoritev pripravila ekipa gostov iz Hrvaške z režiserjem Robertom Raponjo na čelu. Pokrovitelj predstave v Krškem je bil občinski izvršni svet in za obisk ni bilo vstopnine, občinstva pa se je nabralo za pol velike dvorane. Ta mesec bosta še dve jubilejni prireditvi. V soboto, 17. oktobra, na praznik kulturnega doma, bo koncert APZ Toneta Tomšiča iz Ljubljane, na katerem bosta nastopila tudi harfistka Mojca Zlobko in flavtist Cveto Kobal. Na plesnem večeru 20. oktobra se bo predstavila folklorna skupina iz Bratislave.

Kulturni dom Krško oziroma njegov programski svet je v spored odskih prireditev za sezono 1992/93 uvrstil 5 gledaliških, 2 glasbeni in 1 plesno predstavo. Prva bo na vrsti italijanska melodramatična komedija Alda Nicolaja "Prva Klasa" v izvedbi drame SNG Ljubljana, in sicer 7. novembra. Opera SNG bo gostovala 20. novembra s Straussovo opereto Netopir. Mestno gledališče ljubljansko bo 19. decembra na krškem odru uprizorilo dramsko-satirično delo Luigija Pirandella "Kaj je resnica". Z "Glorijo" Ranka Marinkovića bo 23. januarja gostovalo PDG iz Nove Gorice. Na plesni prireditvi 13. januarja bodo nastopili tekmovalci plesnih skupin. Prešernovo gledališče iz Kranja in "Kdo se boji Virginije Woolf" Edwarda Albeeja bosta na sporedu 13. marca, Molièrov Namišljeni bolnik v izvedbi SLG Celje pa 17. aprila. Sezono bo 8. maja 1993 zaključila Kalmanova "Kneginja Čardaša", glasbena komedija, ki jo bo izvedlo SNG Opera Maribor. Z abonmajske vstopnice – po 2000 tolarjev so bile napredaj do sredine oktobra – si bo mogoče ogledati šest izmed naštetih predstav.

Spoštovani starši!

Vaše najmlajše vabimo, da se nam pridružijo na potovanju po pravljичni deželi vsako sredo ob 17. uri v mladinskem oddelku Valvasorjeve knjižnice. Vabljeni so vsi otroci, stari 5–7 let.

Dalmatinov oktet iz Boštanja

Nekoč je bil oktet z imenom Boštanski fantje. Kaže pa, da v odnosih med "fanti" in njihovo bazo, KS Boštanj, resnično nekaj ni bilo v redu, saj so se pred časom odločili, da se preimenujejo v Oktet Valvasor. Oktet s takim imenom že obstaja v občini Litija, zato so Boštanski fantje sklenili, da si poiščejo drugo ime. Odločili so se za Jurija Dalmatina, čigar zasluge za slovenstvo in našo kulturo ne zaostajajo za Valvasorjevimi.

Sicer pa je Oktet Jurija Dalmatina že v avgustovski vročini pričel letošnji cikel pevskih vaj. Pred novim letom namreč namravajo nastopiti s povsem novim koncertnim programom.

Galerijska dejavnost Dve razstavi v Krškem

Ljubitelji likovne umetnosti v Krškem so si v tem mesecu lahko ogledali kar dve zanimivi razstavi: razstava olj Mateje Kavčič in Aleksandra Nišaviča v Cerkv sv. Križa (v parku) je gotovo pritegnila predvsem mlajše obiskovalce ("mlajše" v smislu njihove likovne usmerjenosti), za vse tiste, ki jim je bolj sprejemljiv likovni realizem, pa je zanimiva razstava del Cirile Gavrilove, ki so jo v Galeriji Krško odprli 2. oktobra.

Cirila Gavrilov-Češnjevar je po rodu domačinka, zdaj pa živi v Ljubljani. Slikarsko znanje si je izpopolnila na višji pedagoški šoli, kjer je bil njen predavatelj in vzornik akademski slikar Zoran Didek, odličen likovni pedagog, prav tako naš rojak. O njenem delu je kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević, ki je razstavo odvarjal, zapisal: "Za način slikarskega razmišljanja Cirile Gavrilove sta predvsem značilna umirjenost in razumsko sprejemanje ustvarjalnega postopka z rahlo čustveno poudarjenimi sestavinami celote, ki jih ponujajo vedute

primorskih mest s svojimi sidrišči in pomoli, pernate živali ravninskih predelov, eksotične živali, tihožitja v različnih kompozicijskih inačica in podobe ljudi kot prijatelj ali naključnih znancev. V njenih delih je veskozi prisoten zmeren, romantično naglašen realizem... Avtorica nas preseneča z izredno pestrostjo tematskih sklopov, ki jih gledalcu nevsiljivo posreduje v različnih likovnih tehnikah".

V programu ob otvoritvi razstave je sodelovala tudi njena sestra, pisateljica Minka Krejan, s kratkim proznim prispevkom Kupila bom punčko. Minko Krejan poznamo kot avtorico zgodovinskega romana Begunci in odlične povesti Učiteljica. Nežni zvok flavte, ki jo je igrala Valerija Vovk, je v izredno akustični galeriji program dodatno obogatil.

Razstavo, ki je bila odprta do 16. oktobra, je pripravila Valvasorjeva knjižnica.

■ VK Krško

France Gorše: Pastirček (bron, 1939)

Galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici Razstava zbirk Goršeta in Gorjupa

Galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki odpira v petek, 16. oktobra v gradu razstavo stalnih zbirk akademskega kiparja Franceta Goršeta (1897-1986) ter domačina – akademskega slikarja, kiparja in grafika Jožeta Gorjupa (1907-1932). Na otvoritvi bo slavnostni govornik prof. dr. Jože Kastelic, razstavo pa bo odprl dr. Andrej Smrekar. V programu bodo Ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaža Ščeka izvedli "Spominsko mašo Franka".

Grad je med domačini uveljavljeno ime za bivši cistercijski samostan, največjo znamenitost Kostanjevice. Samostan je leta 1785 ustanovil Bernard Spanheim, leta 1785 pa ga je cesar Jožef II. razpustil. Leta 1942 je bil samostan požgan in njegova obnova sedaj traja že 40 let. Z njo je zagnancem in strokovnjakom uspelo ruševine preleviti v podobo nekdanje mogočnosti.

Franc Gorše se je rodil 1897. v Zamostecu pri Sodražici, obiskoval je obrtno šolo v Ljubljani, leta 1920 pa se je vpisal na akademijo v Zagrebu, kjer je leta 1925 uspešno zaključil študij in prejel Meštrovičovo nagrado. Kot ustvarjalec je bil razpet med Primorsko, Koroško, Ameriko in Slovenijo. Pokopan je v Svečah na Koroškem, kjer je tudi njegova galerija. Sicer pa so njegova dela v številnih muzejih, galerijah in zasebnih zbirkah.

Akademski slikar in grafik Jože Gorjup je domačin, rojen v Kostanjevici. Poizkusil se je tudi kot pesnik in režiser, študiral je v Zagrebu in Firencah. V njegovih delih srečujemo dva glavna impulza: na eni strani je Meštrovičev vpliv ekspresionizma, oplojen s secesijo, na drugi pa neoklasicizem 20. stoletja Feliceja Carene. Med obema je umetnik našel posrečeno sintezo. Njegovo največje delo je poslikava fresk in kip Križanega v prezbiteriju cerkve sv. Miklavža v rodni Kostanjevici.

Slike Jožeta Marinča v Ljubljani

AKADEMSKI SLIKAR JOŽE MARINČ, naš kostanjeviški svobodnjak, se je tokrat s svojimi najnovejšimi slikami predstavil ljubljanskemu občinstvu. V galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani je Marinčevo razstavo pred kratkim odprl dr. Andrej Smrekar, direktor Narodne galerije v Ljubljani, sicer pa prav tako naš rojak iz Kostanjevice.

Gospod dr. Andrej Smrekar je v uvodniku kataloga, ki je izšel za to priložnost, med drugim zapisal: "Marinč je uspel na način, ki je bil vselej tvegan, zato je toliko bolj vzpodbuden – ne z uvozom dežele v mesto, temveč z demisticiranjem kulture centra v periferiji. Ta logika se je že marsikdaj izkazala za uspešno, ker ne začrtuje, temveč briše meje med mestom in deželo. Marinč se je je lotil z ustvarjanjem svoje publike, ki jo v zadnjih letih z razstavljanjem po Sloveniji vztrajno širi. Svojih odločitev in slikarske prakse ne mitizira, temveč slednjo postavlja kot vsako drugo zaposlitev. Od tu črpa vso potrebno samozavest, ki vzpodbuja ustvarjalnost."

Poleg znanih likovnih ustvarjalcev so bili na otvoritvi razstave prisotni tudi likovni kritiki ter mnogi avtorjevi prijatelji, znanci ter občudovalci njegovih del.

■ Danilo Siter

UTONILO JE SONCE, 1992, mešana tehnika, 220 x 122 cm

SLOVENCIMORAMO BITI PONOSNI NA SVOJE KORENINE

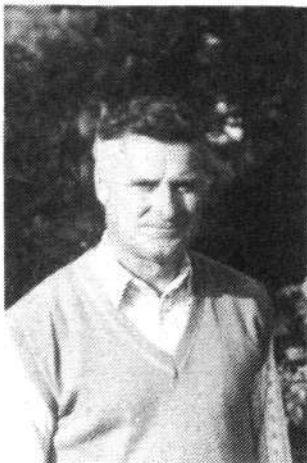
V naslednjem prispevku povzemam besede predsednika SŠKD Simon Jenko iz Nürnberga, gospoda Avgusta Jošta.

Če hočemo Slovenci v tujini stati "vštric" z drugimi narodi v Evropi in svetu, moramo najprej dobro poznati in visoko spoštovati svoje lastne korenine, svojo lastno zgodovino, svoje običaje in značilnosti.

S tem, če bomo Slovenci tako delali, ne bomo hodili drugim narodom v "zelje", niti ne bomo izpadli nacionalisti, ampak bomo le dokazali, da se hočemo razvijati na zdravih - lastnih temeljih, ki niso zanemarljivi, ampak v njih vsakdo lahko najde dovolj spodbude za lasten - osebni razvoj. Pri tem pa naj ne bi šlo le za osebni razvoj, temveč tudi za razvoj slovenskega naroda v celoti. Zato je v SŠKD Simon Jenko iz Nürnberga dobrodošel vsakdo, kdor misli, govori in dela demokraci.

"Slovenci v svetu smo odločno proti vsaki obliki nasilja". Vsi Slovenci bi morali tako vzgajati svoje otroke, kot je nekoč nas vzgajala slovenska mati:

.... Glej, tu je dobra mati
kmečka me rodila
in nauke mi zlate
v srce je vsadila.

Avgust Jošt

Letošnja osrednja prireditev za Slovence v Nürnbergu je bila gotovo namenjena vsem Slovencem in njihovim prijateljem, da bi se vsi skupaj ob zvokih domačega ansambla iz domovine "po domače povedali".

Člani odbora za pripravo prireditve gotovo nismo svojega časa in svojih naporov namenili sami sebi in lastnemu ugodju, marveč smo želeli biti na razpolago svojim prijateljem iz Kluba. Pripravili smo bogato izbiro jedi in pijač, pa tudi slaščic. (Čevapčičem odslej Slovenci v Nürnbergu pravijo "Slovenski luleki". Ne vem sicer, od kod ta slikovita in zgovorna primerjava. Op. avtorja)

Vsem članom SŠKD Simon Jenko in drugim zdomcem je bilo poslano veliko osebni vabil, žal pa se jih je odzvalo le malo. Glavni vzrok skromne udeležbe s strani Slovencev je prav gotovo trgatve v domovini.

V svojem imenu, kakor tudi v imenu vseh članov društev, se prisrčno zahvaljujem občini Krško za njeno pomoč pri organizaciji letošnje prireditve (piknika), ansamblu "Slovenski fantje" za njihovo igranje, kolegom Slovencem, ne le tistim v Nürnbergu, ampak vsem Slovencem po svetu, pa ponovno polagam na srce: Srečujte se! Ne pozabite na svoje korenine! Bodite ponosni na svoje običaje in jih gojite povsod, kjer bivate! Dokazite številčno močnejšim narodom, da je naša moč v našem kulturnem in folklornem bogastvu in da se prav zaradi teh vrednot ne počutimo manjvredne, marveč upamo z vsemi "vštric" stopati po poti napredka.

Zapisal:
■ Danilo Siter

Letno srečanje SŠKD Simon Jenko v Nuernbergu

Bila je sobota, 26. septembra.

Jutranja jesenska megla je prekrivala Bavarsko tja do poldneva. Nepregledne množice avtomobilov so preplavile prostrano avtocesto med Münchnom in Nürnbergom.

"Le kam vsi ti ljudje potujejo?" sem se vprašal. Tudi moja pot se je okoli poldneva končala v Gebersdorfu pri Nürnbergu. Ko sem prispel na predvideno prizorišče osrednjega letnega dogodka Slovenskega športno-kulturnega društva Simon Jenko iz Nürnberga, so pridne roke članov pripravljenega odbora že pripravljale prostor, jedi, pijače, obešale slovensko in evropsko zastavo. Člani ansambla "Slovenski fantje", ki so za to priložnost prišli iz Celja, so pripravljali svoje instrumente. Komaj je bilo vse nared so začeli prihajati prvi gostje. Mogočna drevesa na vrtu ob Burgertreff-u v Gebersdorfu so nudila prijetno senco, kajti sonce, ki je razgnalo dopoldansko meglo, je začelo pripekati. Zvoki lepih slovenskih melodij so preplavili prostor in se porazgubili daleč naokoli. Tako so blizu stanujoče in mimoideče kar vabili na prizorišče. Kot se za take prireditve spodobi, je bilo tudi tu dovolj jedi z roštilja, slaščic, piva, vina in brezalkoholnih pijač. Vse popoldne je bilo na prizorišču prisotnih blizu 200 ljudi, med katerimi je bilo seveda največ članov SŠKD Simon Jenko iz Nürnberga, njihovih nemških, pa tudi hrvaških prijateljev. Tistih, ki so se ustavili za kratek čas, je bilo pa gotovo še enkrat toliko. Prisotni so se spraševali, zakaj ni več udeležencev s strani Slovencev, pa so si brž sami odgovorili: "Seveda. Trgatev." In res je bilo slišati, da je skoraj dve tretjini članov društva odšlo v Slovenijo na trgatve, ki je letos nedvomno razveseljiva - "Oj, vinček, hoj, hoj..."

V pozdravnih besedah, ki sem jih izrekel v imenu občine Krško, sem prisotnim zaželel dobro počutje, obilo delovnih uspehov ter jih vzpodbudil k razmišljanju o skorajšnji vrnitvi v domovino.

■ Danilo Siter

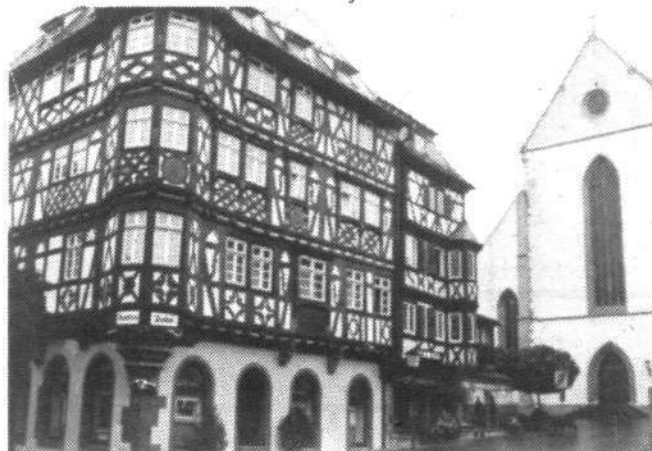
Nemške razglednice

TISTI, KI ŽE DLJE ČASA SPREMLJATE

NAŠ GLAS, veste, da se za vsakim potovanjem njegovega urednika v tujino vleče rep! Tokrat je priskočil na pomoč še naš minister Danilo Siter, ki je obiskal SŠKD Simon Jenko v Nuernbergu in med potovanjem videl marsikaj.

MED RESNIČNO KRA-tkim nakupovalnim galopom po Mosbachu sem odkril tudi prostore njihovega Rhein-Neckar Zeitung. Spoznal sem jih po izložbi! Različni kraji, različni običaji!

Utrinek:

“Drei-Mann Betrieb“

SEVEDA SMO POSLALI PREJŠNJO ŠTE-

vilko NAŠEGA GLASA, kjer je bil zapis o gostovanju krške občinske delegacije v tej prijateljski občini v Nemčiji, tudi v Obrigheim. Dobili smo tudi zahvalo in prijateljsko opozorilo. “Pred prejetjem uradnega prevoda,” piše prijatelj, “sem opravil svoj zasebni test in ob pomoči nemško-slovenskega slovarja ugotovil, da si napačno prevedel besedico Steuerberater, davčni svetovalec (in ne davkar). To je Finanzamt, finančni urad (davčna oblast). Opozorilo je nadvse prijateljsko in dobronamerno in videli boste, spoštovani bralci, zakaj.

V pismu je med drugim še zapisano: “Nič hudega (zaradi napake, op. ur.). V prihodnje boste tudi vi potrebovali več in več teh institucij in takrat se boš naučil njihova imena v svojem jeziku. Mi smo (tukaj) svetovni prvaki v plačevanju davkov (taks) in finančni urad je za nas nočna mora. Zato vedno potrebujemo svojega davčnega svetovalca. On namreč pozna vse trike, s katerimi preprečimo, da bi morali plačati (davkariji) več kot sto odstotkov našega finančnega priliva.”

Pravzaprav je še sreča, da sem besedo prevedel nekoliko preohlapno. Neposredni prevod vam ne bi nikoli povedal toliko, kot nam je vsem skupaj skozi svoj črni humor povedal naš prijatelj. Saj smo rekli, da sklepamo prijateljstva z razvitim svetom zato, da bi se od njega učili, ali ne? Voila, mes dammes et monssieurs!

DOBRO BLAGO SE SAMO HVALI IN TA-

le prodajalna kruha v Mosbachu ima tako izložbo, da jo pri nas zanesljivo lahko uporabimo kot priročnik. Ognil se bom ocenjevanju estetike, ker to ni moje področje, a zanesljivo so znali pokazati, kaj vse prodajajo, in verjamem, da je ves njihov kruh vsak dan natanko iste kakovosti. Tudi njihove ribe so bile v izložbi videti nekoliko drugačne kot v naših ribarnicah...

STARO MESTNO JEDRO MOSBACHA

znotraj nekdanjega mestnega obzidja še vedno postopoma obnavljajo in mu dajejo videz, kakršnega je imelo v svojih boljših časih. Nekaj hiš so celo namenili muzeju na prostem, v njih pa so uredili razstavne zbirke, kjer je moč videti, kako se je v takih hišah nekoč živelo. Danes so v ostalih (nemuzejskih) hišah seveda sodobno urejeni lokalčki, pisarne, prodajalne, stanovanja, stare hiše so le okras sodobnemu tempu življenja. Natančni Nemci gotovo niso opustili možnosti, da bi si uredili nekakšno nemško spomeniško varstvo, ki pomaga zagotavljati skladije tega dvojega. Zakaj nemško spomeniško varstvo? Zato, ker slovensko spomeniško varstvo deluje nekoliko drugače: vztrajno dosega, da v nekoč uporabnih hišah ljudje trohijo ali bežijo iz njih, ker jih ni moč obnoviti (Kostanjevica na Krki).

Res je tudi, da naša mestna jedra več ali manj nikoli ne bodo taka, ker je takih ostankov premalo, ker so naši pradedje gradili drugače, saj jih je večina v tistih časih gradila drugje: na vasi, kjer so bile hiše iz blata.

Pa še neke se pozna razlika, ki je pričela nastajati v tistih davnih časih: v njihovih krajih so tisti čas izkoristili tudi za verska obračunavanja in so po tridesetletni vojni ugotovili, da se to ne izplača. Posledica se kaže v cerkvi, ki jo vidite na posnetku. Pol je je evangeličanske, pol pa katoliške, vsaka veroizpoved ima svoj vhod, zvonik je skupen... Kako neki bi tam kak nemški Srb krajišnik s hriba nameril raketo v katoliško cerkev?

TALE GLASBENA SKUPINA JE S

sejma v Salzburgu: Videti so kot Indiosci in glede na to, da so v tem tednu ponekod po svetu sila slovesno počastili 500. obletnico Kolumbovega odkritja "Indioamerike", se lahko čisto po tistem vprašamo: koliko belcev ta čas igra po ulicah latinskoameriških mest in nastavlja violinske skatle za drobiž in koliko je domačinov, Indijancev, mulatov in mesticev. Predniki enih so prispevali izpopolnjene instrumente, drugi pa so v dosežke takratnih sodobnih tehnologij prispevali svojo bit, vse tisto, kar so bili, dokler jih niso pričeli belci "civilizirati" na vse mogoče načine. To sploh ni majhen dar, pa naj smo do njega še tako evropocentristično brezbržni. Včasih se sprašujem, kako bi bilo obratno, če bi prebivalci ameriške (ali, zakaj pa ne, afriške) celine odkrili Evropejce. Čigava kultura in vrednote bi preživele?

Priznanji Silvu Gorencu in Slavku Kuneju

Ob deseti obletnici uradne sklenitve partnerstva med občinama Krško in Obrigheim sta kot začetnika akcije spominski darili prejela tudi takratni predsednik SO Krško Silvo Gorenc in sekretar skupščine Slavko Kunej. Ob avgustovski slavnosti seji SO Krško in občinskega sveta Obrigheim sta bila zadržana, ravno tako pa ju ni bilo ob zadnjem obisku delegacije iz Krškega v Obrigheimu. Tako so ju predstavniki krške skupščine povabili na kratko slovesnost (25. septembra) in jima v salonu krške skupščinske zgradbe podelili priznanji. Predsednik SO Krško Vojko Omerzu jima je izročil priznanji in darila krške skupščine, podpredsednik Stane Sunčič pa jima je prenesel pozdrave ter izročil darila občinskega sveta iz Obrigheima.

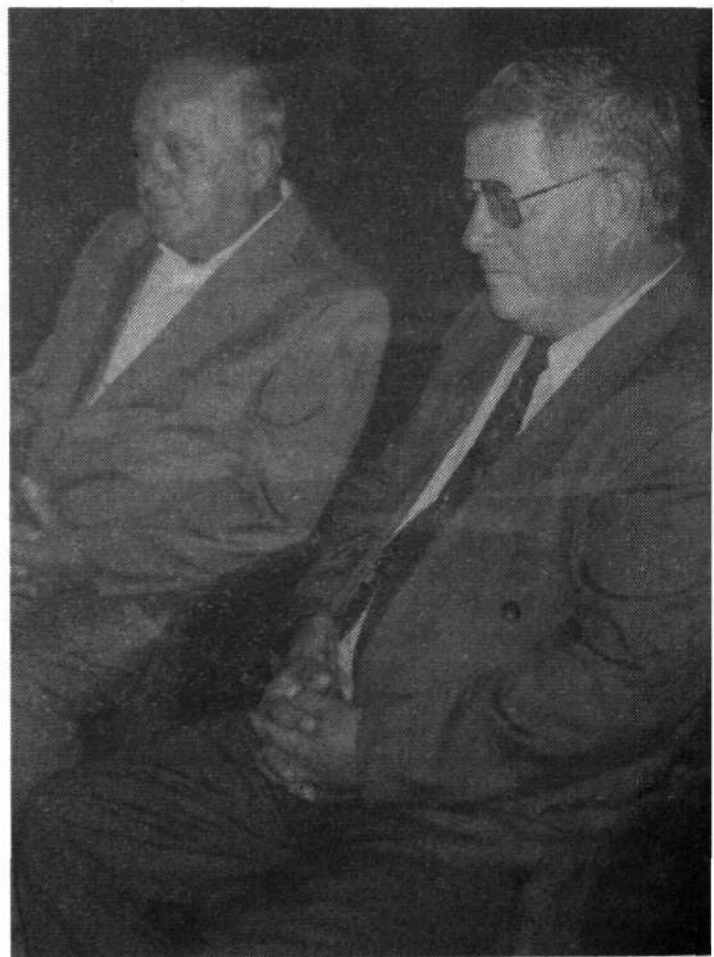
Za pozornost se je v imenu obeh obdarovancev zahvalil Silvo Gorenc (na sliki desno) ter poudaril, da je za partnerstvo in poglobljanje prijateljskih vezi med občinama prvi začel delati že nekdanji krški predsednik Jože Radej. "Povod za navezavo prvih stikov je bila njihova jedrska elektrarna in zaradi nje naša zvedavost v času, ko smo se pripravljali na svojo nuklearko. Hoteli smo zvedeti o jedrski elektrarni tisto, kar ni zapisano v dokumentih in načrtih: kako jo sprejemajo ljudje, kaj pomeni za njihovo občino... Iz tega se je razvilo prvo prijateljstvo, ki ga je treba še poglobljati. Saj je lepo, če med seboj sodelujejo države, a vidimo, kako hitro se lahko tako sodelovanje razdre. Zato je čisto drugačen učinek, če sodelujejo med seboj ljudje, prijatelji."

Listino o prijateljstvu sta podpisala gospod Zimmermann in (takrat še) tovariš Gorenc v pogojih, ko sta bila naša politična sistema, naši celotni družbi povsem nasprotno organizirani in eden od temeljev našega sodelovanja je bil ravno v tem, da se je treba ogniti razlikam ter iskati skupne stične točke. Našli smo jih dovolj, Silvo Gorenc pa je vse skupaj komentiral še takole: "Niti enkrat ni na naše prijateljstvo vplivala razlika v naših političnih ureditvah in prepričan sem, da mora tako tudi ostati. To moramo v naših odnosih vedno preseči, ker bodo sicer nenehne oscilacije, nepotrebne otoplitve in ohladike v naših odnosih. To zamerim tudi vsem tistim na republiški ravni, ki izpostavljajo Slovenijo zunaj njenih meja zaradi svojih majhnih osebnih koristi, ki so itak dvomljive vrednosti. Vsi bi morali vedeti in upoštevati, da je skupni interes države vendarle nad zasebnim."

Občudujem tudi željo predstavnikov Obrigheima, da bi s preteklostjo uredili odnose – ne pozabili, ampak na njej zgradili nekaj dobrega. Dobro so vedeli, kako kruto so ravno tukajšnji ljudje občutili izgnanstvo in spominjam se, kaj vse so storili, da bi osvetlili te dogodke.

V Obrigheimu imajo sedaj t.i. slovensko hišo, dvakrat se je ves občinski svet poklonil pred spomenikom izgnancem...

Take prijateljske odnose se res splača gojiti, povrh pa smo danes še bolj odprta družba, potrebujemo še več prijateljev in vsak korak, ki ga naredimo za prijateljstvo, je učinkovitejši kot vse izjave!"

Teden upokojencev v Brestanici

Društvo upokojencev Brestanica si prizadeva, da bi njegovi člani osmislili svojo starost in se po svojih močeh vključili v življenje, ki hrumi mimo njih. To jim uspeva z organizacijo številnih izletov, na katerih se razvedrijo, obenem pa spoznajo lepote in zanimivosti svoje domovine, za kar v aktivni dobi svojega življenja niso imeli časa in možnosti. Od 5. do 11. septembra so se izkazali z organizacijo Tedna upokojencev.

Med 5. in 10. septembrom je bila v društvenih prostorih odprta bogata razstava ročnih del. Občudovali smo lepa ženska ročna dela – pletenice, kvačkane prte, gobeline, makrameje, moški člani pa so se predstavili z domiselnimi uporabnimi izdelki iz lesa, slame in kovine. Z drobnim ročnim delom si mnogi upokojenci krajšajo čas in ustvarjajo koristne predmete v veselje sebi in bližnjim.

Poleg razstave ročnih del je bilo organizirano še društveno in meddruštveno tekmovalstvo ribičev in kegljačev in pohod na Sremič. V športnih akcijah smo pritegnili k sodelovanju sosednje društvo upokojencev s Senovega.

Na kegljaški stezi v Krškem je bilo 7. septembra tekmovalstvo v kegljanju. V meddruštvenem tekmovalstvu je dosegel 1. mesto Andrej Strnad s Senovega, 2. in 3. mesto pa člana DU Brestanica Jože Žičkar in Viki Kostevc. V društvenem tekmovalstvu so dosežki naslednji: pri Senovčanih je bil prvi Andrej Strnad, drugi Rudi Prosen in tretja Meta Habicht, v brestaniškem moštvu je zmagal Jože Žičkar pred Vikijem Kostevcem in Minko Založkar.

Na ribniku v Mačkovcih je 10. septembra tekmovalo 13 ribičev. V meddruštvenem tekmovalstvu je zmagal Ivan Šumič s Senovega. Po društvih pa so izidi naslednji: v DU Senovo je bil prvi Ivan Šumič, drugi Rado Gaber in tretji Drago Dremelj, v DU Brestanica je bil najuspešnejši Jože Lipoglavšek, druga Marija Leskošek in tretji Ferdo Zakšek.

Tekmovalci so izrazili željo, da bi se prihodnjič vključile v podobno tekmovalstvo ribiške družine drugih društev upokojencev krške občine.

9. septembra se je 28 pohodnikov odpravilo na Sremič. Deset jih je bilo iz DU Senovo, 18 iz DU Brestanica. Čeprav je bila večina udeležencev stara 70 let in več, so zmogli vzpon na preko 400 metrov visok vrh in dobro razpoloženi občudovali štiri ponosne noje, ki jih na Sre-

Gospa Marija Hrušovar s Senovega menda nima tekmeča v občini. Pretekli mesec je praznovala 96. rojstni dan, pa še vedno, zdrava in čila, zase postori vse sama. Ob rojstnem dnevu so ji poleg domačih voščili tudi upokojenci iz DU Senovo.

miču redi Jože Zakšek. Uživali so lep razgled in se preko Mohorja podali domov v vsakdanje življenje. Vsi pa so bili mnenja, da bi radi s takimi pohodi nadaljevali. To bo možno uresničiti, saj je v naši okolici dovolj primernih vzpetin. V oktobru je predviden izlet na Armez, visok 445 metrov.

Udeleženci kegljaškega in ribiškega tekmovalja ter pohodniki so dobili priznanja za sodelovanje in diplome za dosežena mesta.

Ob zaključku tedna upokojencev se je 11. septembra zbralo 63 članov na družabnem srečanju v gostišču Mirt v Armeškem. Razšli so se s prijetno zavestjo, da so se dostojno predstavili krajanom in da zmorejo tudi v starosti še marsikaj narediti in pokazati mlajšemu rodu.

■ Tajnica DU:
M. Daugul

Razstavljenih je bilo 156 izdelkov.

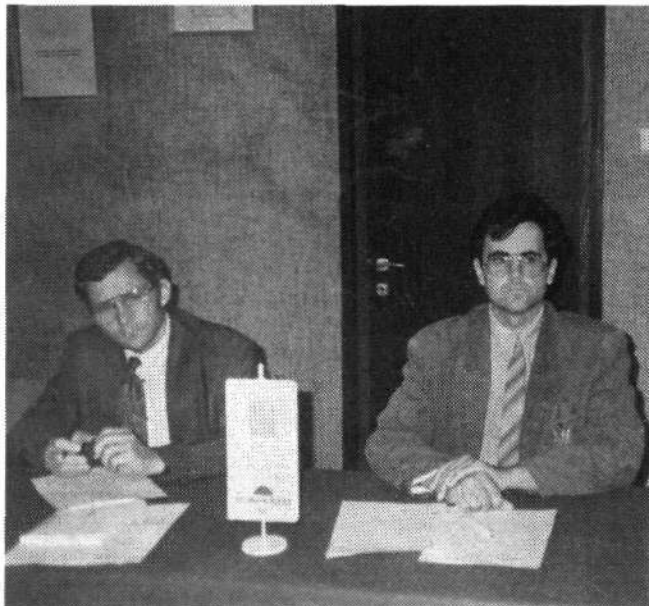

Demokrati o kulturi

Spremeniti občinstvo ali kulturo?

Okrogle mnize na temo Kultura v krški občini – kje si? se je konec septembra v Krškem poleg članov stranke udeležilo še pet. šest delavcev v kulturi, predstavnik programskega sveta kulturnega doma, predsednik IS, predstavnica sekretariata za družbene dejavnosti in Tone Peršak. Čeprav je bilo predstavnikov kulturnih organizacij res malo, se je po razpravi videlo, da so demokrati izbrali pravo temo za pogovor.

Dušan Lipar, podpredsednik stranke za negospodarsko področje, je predstavil kulturne usmeritve Demokratske stranke v Krškem. V njih se kultura ne deli na privilegirano in podrejeno, enakovredne so profesionalna, amaterska in alternativna kultura, kultura v podeželskih in občinskem ter regijskem centru, vsaka s svojo specifikom. Kulturni domovi in društva na podeželju so prav tako potrebni podpore kot središnji, samostojni kulturni delavci enako kot institucije. Povsod pa si je treba prizadevati za kvaliteto, za kar je na eni strani potrebna vzgoja mladih, na drugi strani pa vlaganje v kadre. Občina naj sicer ima svoje lastno kulturno življenje, vendar naj se ne zapira. Odpreti se mora v posavski prostor, v Slovenijo in tudi preko njenih meja – bolj načrtno kot doslej.

Tone Peršak, poslanec Demokratske stranke Slovenije, kulturni delavec in član več kulturnih komisij, je opisal stanje v slovenski kulturi v zadnjih dveh letih, v katerih potem, ko se je podrl stari sistem, za zgraditev novega slovenska oblast ni ničesar storila. Del krivde za to je pripisal tudi svoji stranki; sodelovanje v vladni koaliciji (prejšnji in sedanji) zaradi lojalnosti vladi brzda njihov kritični odnos do stanja v kulturi, vlada (prva in druga) pa za to očitno nima poslušnosti, zato na tem področju danes vlada – brezvladje.

Vida Fritz je na g. Peršaka naslovila zahtevo, naj v okviru svojih pooblastil (funkcije!) poskrbi, da bo Slovenija čim prej dobila kulturniško zakonodajo, predvsem pa nacionalni program kulture, od katerega je odvisno tudi financiranje.

Na sliki desno: Dušan Lipar.

Na zgornji sliki: Tone Peršak in Dušan Lipar. Levo: Franc Černelič, Adolf Moškon, Janko Avsenak in Boris Pšeničnik.

V teh usmeritvah bi se verjetno lahko našel vsakdo, vendar je razprava pokazala, da so poti do take harmonije precej zaprte. V prvi vrsti je povsod premalo denarja. Po besedah **Franca Černeliča** je v krškem proračunu sicer več denarja za kulturo kot v sosednjih občinah, a v drugačnem razmerju, ki je v škodo amaterski kulturi. Po mnenju **Marije Mirtič** je to posledica pomanjkanja kulturne politike v občini in načrtovanja na tem področju, zaradi česar je domača kultura zapostavljena, ker je pač bolj preprosto "pripeljati nekoga od zunaj", z že narejenim programom. Nasprotuje centralizaciji kulture v Krškem in je prepričana, "da kulturni dom zelo razpisniško ravna z družbenim denarjem, IS pa mu očitno pomaga pri tem." Zaradi proračunskega financiranja se danes ne ve, kdo sme priti v krški kulturni dom, in to je treba spremeniti. Tudi **Milan Venek** se zavzema za drugačno financiranje kulture: financirati bi morali programe, ne pa institucije, in kulturni dom bi tako dobival denar od kulturnih organizacij za uporabo prostora. To je podprl tudi **Jože Dušak** (predsednik programskega sveta KD), ni se pa strinjal, da kulturni dom dobi veliko denarja, saj za svoje programe pridobiva tudi sponzorje, poleg tega pa 2,4 milijona za dom po njegovem mnenju ni veliko v primerjavi s 7 milijoni, kolikor jih je za letos dobila knjižnica.

Zakaj se pri nas zmanjšuje zanimanje za kulturno delo? **Vida Fritz** (občinski sekretariat za družbene dejavnosti): "V amaterski kulturi imajo občutek, da jih nihče več ne potrebuje, medtem ko so prej redno lahko predstavljali svoje delo na proslavah in praznovanjih." Mladim bi morali dati priložnost in možnost – **Lučka Rojec**: "Morali bi imeti prostor za kulturno delo mladih. Kritizirati jih znamo, ne damo pa jim priložnosti, da bi se uveljavili. Dokaz za to je nedavni poskus v Krškem, ki je propadel." Po izkušnji **Borisa Pšeničnika** je poseganje politike v kulturo v bližnji preteklosti odgnalo entuziaiste. Razočaran je, ker Naš glas ni objavil njegovega pisma, v katerem pripoveduje o tem.

Marsikateri kulturni delavec je razočaran, ker je kultura izgubila občinstvo, in to pripisuje izključno nevzgojenosti za sprejemanje kulturnih dobrin. Na srečo pa smo na večeru krških demokratov o kulturi slišali tudi drugačna razmišljanja. Po mnenju **Vide Fritza** se je občinstvo začelo izgubljati, ko je začela pešati kakovost programov. **Drago Gradišek**: "Če bomo mi zanimivi, bomo imeli tudi publiko. Delo v kulturi pa morajo voditi npr. dramski umetniki, in ne kulturni animatorji." **Lučka Rojec**: "Naš kulturni dom je preveč steril. Vsak dogodek v njem je odvisen od enega, dveh ljudi. Odločanje enega človeka pa je premalo za množico okusov." **Milan Venek**: "Problem ni v ljudeh, da bi jih morali zamenjati; nekaj je narobe s kulturo, in to je treba zamenjati."

Gospoda Pšeničnika tožbe pritožba

Gospod Pšeničnik: življenje ni oder v tolikšni meri, da bi vi kot veliki režiser kar prilagajali dogodke svoji volji, domišljiji, željam, umetniškemu navdihu ali še čemu. Zato sem dolžan, v zaščito pred vašim morebitnim novim napadom, vendarle poskrbeti za to, da javnost izve nekaj dejstev. Pojdiva lepo po vrsti.

Poslali ste Našemu glasu v objavo pisanje z naslovom "Ljubiteljsko gledališče, quo vadis...". V spremnem dopisu ste zapisali: "Če smatrate, da je sestavek primeren za objavo, ga objavite. Vsebinsko, prosim, ga ne popravljajte." Smatral sem, da vaš sestavek ni primeren za objavo, a ker se še zdaleč nimam za edinega poklicanega, ki naj bi sodil o teh rečeh, sem se o tem posvetoval še z nekaj prijatelji, ki na njihovo mnenje nekaj dam. Ocena je bila povsod enaka. Ni mi bilo lahko. Vseeno sem vam v najinem razgovoru rekel, da na vašem mestu ne bi vztrajal pri objavi besedila "Ljubiteljsko gledališče, quo vadis...". Povedal sem nekaj argumentov za to, bil sem se pripravljen tudi braniti, ker so mi omenili, da znate biti ostri in prepirljivi. Nič od tega. Mirno in prijazno ste rekli, da samo predlagate, "če pa ne, pa nič, hvala lepa pa adijo!".

In potem ste se me lotili javno, na javni prireditvi, na okrogli mizi, na kateri mene ni bilo. Tonski zapis mi je povedal to in ono o celem sestanku, zato sem sprva sklenil, da ljudem omogočim, da si preberejo vaše pisanje in sami ugotovijo, za kaj sem jih prikrajšal. Morda sem o tem preveč glasno razmišljal in so vam zidovi prenesli moje misli. V uredništvo Našega glasa ste namreč poslali novo pismo, v katerem mi zatrjujete, da ste na okrogli mizi o kulturi, ki jo je pripravila Demokratska stranka Krško, razpravljali o kulturi pri nas in ob tej priliki omenili, da članka, ki ste mi ga pred časom predali v objavo, nisem hotel objaviti. Pravite, da so se člani stranke takrat obvezali, da vztrajajo pri objavi v našem glasilu. Glede na nastalo situacijo pa prosite in zahtevate, da se ta predmetni članek NE OBJAVI...

Gospod Pšeničnik, ne bom razpredal. Le nekaj dejstev moram nanizati za primer, če bi si čez čas zopet premislili in hoteli javnost ponovno prepričati o nečem novem. Niste omenili, ampak ste me etiketirali. Udeleženci pogovora pa brez moje navzočnosti niso hoteli razsojati o stvari, ker jim je pač manjkalo pojasnilo še druge vpletene strani. Malo čudno je tudi, da po vsem skupaj ZAHTEVATE, da besedila ne objavim, ampak iz že omenjenih vzrokov vam bom ustregel. Ne morem pa vam izpolniti prošnje in vam vrniti pisma. Saj razumete, morda bi nekoč le moral krški javnosti omogočiti, da sama presodi, kolikšen je moj greh. Lahko da ga bo kdo izmed radovednih bralcev hotel tudi videti na lastne oči in se prepričati. To boste že morali razumeti.

Gospod Pšeničnik! Saj sem vas pripravljen razumeti, tudi vaše opravičilo, ki ste ga dodali v pismu, rad sprejemem. Nisem jezen na vas, saj ste le eden izmed mnogih (na)padalcev. A prosim, razumite tudi vi mene. Stvar ste spravili v javnost in dolžan sem čuvati ugled časopisa, za katerega odgovarjam, kot da sem jaz pravi urednik, ne pa "gospod z brado" (vaša oznaka) in kot da je Naš glas pravi časopis. Pa brez zamere!

Slovenski krščanski demokrati: Utrinek s konvencije v Novem mestu

Vihra predvolilnih dejavnosti je že zdavnaj "zastarala" sporočilo s predsedniške konvencije, ki so jo Slovenski krščanski demokrati organizirali v začetku oktobra v novomeški restavraciji hotela Kandija. Tista je bila šele druga izmed osmih in danes je jasno, da Ivan Bizjak prepričljivo vodi po številu elektorskih glasov pred ostalima kandidata. Kljub temu pa ostaja dejstvo, da takega dogodka v naši občini in regiji ni bilo, pa naj še tako prepričujemo sebe in ves svet, da smo regija in da so morali tudi tukajšnji člani krščanskodemokratske stranke v Novo mesto. Zato pobiramo pač tisto, kar lahko, in zato objavljamo fotografiji z novomeškega dogodka.

Konvencije v Novem mestu so se udeležili elektorji iz občinskih odborov SKD Novega mesta, Krškega, Brežic, Sevnice, Črnomlja, Metlike, Kočevja in Ribnice, predsedniška kandidata Ivan Bizjak in dr. Andrej Capuder ter republiško vodstvo stranke na čelu s predsednikom Lojzeto Peterle in glavnim tajnikom Edvardom Staničem. Največ elektorskih glasov je v Novem mestu, tako kot tudi drugod, dobil Ivan Bizjak (na fotografiji). (Foto: Miloš Kukovičič)

Tretji tabor SKD bo v Ljubljani

slovenski krščanski demokrati organizirajo v soboto, 17. oktobra 1992, tretji tabor svoje stranke. Ta bo v Ljubljani, na Trgu republike, in bo pravzaprav trajal dva dneva.

Začel se bo v petek, 16. oktobra zvečer (ob 21. uri) pri Prešernovem spomeniku, kjer bo zbrane pozdravil predsednik organizacijskega odbora, g. Krajnik, nato pa bo nastopila kulturna skupina iz Šentvida pri Ljubljani. **Naslednji dan, v soboto, 17. oktobra**, pa bodo udeleženci prišli na osrednje prizorišče (Trg republike) med 8.30. in 9. uro. Takrat bo otvoritev tabora in do 15. ure bo na trgu potekal kulturno-zabavni program.

Nekako v tem času (med 9.30. in 12. uro) bodo v Cankarjevem domu potekale okrogle mize z različnimi naslovi: Zunanja politika in Republika Slovenija, Gospodarstvo – podjetja – novi lastniki, Sredstva javnega obveščanja – mediji, Lokalna samouprava, Zdravstvo, socialna politika, šolstvo in šport.

Osrednja prireditev bo med 15. uro in 16.30., ko bo zbranim na Trgu revolucije spregovoril predsednik SKD Lojze Peterle in bodo razglasili strankinega predsedniškega kandidata. Ta bo tudi spregovoril zbranim, vse skupaj pa bo popestril kulturno-umetniški program.

Po osrednji prireditvi bo do 22. ure na Trgu revolucije potekal zabavni program.

Parkirišče na Trgu revolucije bo tega dne zaprto za ves promet med 5. in 18.30, Šubičeva ulica bo med Prešernovo in Beethovnovno zaprta za osebni promet med 14.30 in 18.30, proga številka 14 lokalnega potniškega prometa pa bo nespremenjena.

Krški odbor Slovenske nacionalne stranke

Dne 12. septembra so člani Slovenske nacionalne stranke (SNS) občine Krško ustanovili občinski odbor. Člani stranke so izvolili Milenka Stergarja za predsednika ter delovno predsedstvo odbora. Predsednik stranke je začrtal smernice njenega dela, ki se bo sedaj ukvarjala predvsem s pridobivanjem novih članov, na predstavitev stranke v Krškem ter na volitve, ki so pred vrati. Stranka bo delovala v skladu s svojim statutom, vendar se bo zaradi specifičnosti naše regije (meja s Hrvaško, težak gospodarski položaj v občini, problem mamil, begunci, zaposlovanje Slovencev ...) spoprijela s temi problemi, ker se SNS že od začetka zavzema za decentralizacijo

Slovenije. Stranka bo, predvidoma v oktobru, pripravila okroglo mizo, na kateri bo predsednik SNS, gospod Zmago Jelinčič, predstavil naše delo in orisal vlogo SNS v slovenskem političnem prostoru.

Vse natančnejše podatke o okrogli mizi boste lahko zasledili na krškem internem kanalu, preko Radia Brežice in na oglašnih deskah v mestu. Vse ostale informacije pa boste dobili na telefonskih številkah 32-716 (Milenko Stergar) in 33 - 860 (Jože Kovač, tajnik stranke)

■ M. Stergar

S srečanja SDP na ribnikih pri Brestanici

“Na volitve gremo samozavestno in s pokončno držo kljub velikim prizadevanjem naših nasprotnikov, da z neresnico in podlim podtikanjem razvrednotijo prispevek SDP pri nastajanju in uveljavljanju naše mlade države. Približno tako je v uvodu nagovoril mag. Janez Kocjančič, poslanec SDP v slovenski skupščini in član predsedstva stranke, zbrane v petek, 25. septembra popoldne na ribnikih pri Brestanici. Poleg njega se je že tradicionalnega družabnega srečanja članov in simpatizerjev SDP v naši občini udeležila tudi Anka Osterman, ministrica za borce in vojaške invalide v slovenski vladi.

Čeprav srečanje ni bilo pripravljeno v ta namen, se vseeno nismo mogli, vsaj v pozdravnih nagovorih, ogniti njegovi rahlo predvolilni obarvanosti. Po aplavzu, ki so ga bili deležni govorniki, pa lahko sklepamo, da je bil ta predvolilni vsebinski odtonek le pričakovan. Gosta sta v zares kratkih povzetkih poudarila le najpomembnejše

točke iz programsko-volilnega razglaš SDP Slovenije. Pri tem je mag. Kocjančič posvetil več pozornosti gospodarsko-razvojnim, ministrica Ostermanova pa tistim s socialnega področja. Bistvo vsega je, da hočemo gospodarsko uspešno in socialno pravično Slovenijo, za kar se bomo zavzemali na vseh ravneh odločanja.

Ob vremenu "kot po naročilu" se je na ribnikih v Mačkovcih zbralo hvalevredno število članov in somišljenikov SDP in s tem pokazalo, da si želijo tovrstnih srečanj, na katerih se obnavljajo stara prijateljstva in tkejo nove vezi. Pokazalo pa se je tudi to, da se pri občanih izgublja občutek nelagodja in strahu pred druženjem s člani naše stranke.

Janez Kocjančič (na sliki z Milošem Medvedom) in Anka Osterman sta na srečanju pri ribnikih na kratko predstavila program stranke in delo ministrstva (Ostermanova). V "domaćem" nagovoru Vilija Jurečiča pa je bilo ponovno slišati razloge, zakaj je SDP Krško podprla akcijo o nezaupnici občinski vladi. Od utemeljitve, da je krška občina in njeno prebivalstvo padlo na rep lestvice razvitosti v naši državi dalje. "Občinski vladi sicer res ne moremo pripisati vse krivde, res pa je, da se v sedanjih razmerah 'ni znašla', posledice pa so iz dneva v dan, iz meseca v mesec hujše. Drsenje se očitno še ne bo zaustavilo, grozijo novi odpusti delavcev, širijo se liste čakajočih, sprejeti prigrami pa ostajajo na papirju... Čeprav se večina med nami zaveda, da bo mlada slovenska država še nekaj časa morala zategovati pas, pa nas lahko najbolj moti to, da se ljudi pri nas loteva nekaka apatija in da se to posledično čuti in vseh področjih človekove dejavnosti..." (Foto: T. P.)

SLOVENIJA ZDAJ! Predvolilni razglas SDP Slovenije

Prenova Slovenije še ni končana

Kot prenovitelji, ki smo pomembno prispevali k demokratični preobrazbi slovenskega sveta, s tem pa tudi k slovenski državni suverenosti, smo prevzeli pomembno soodgovornost za nadaljnji razvoj slovenskega naroda in države. Z razglasitvijo državne suverenosti se je zgodovinsko zaokrožil program Zedinjene Slovenije, zdaj je treba izoblikovati nove temelje, na katerih bo mogla stati, obstati in cveteti Slovenija tretjega tisočletja.

Slovenija potrebuje kondicijo

Dve leti večstrankarske politične demokracije sta pokazali, da boljšešvistična zabloda nekdanje komunistične partije, s katero smo najdosledneje poračunali prav reformistični prenovitelji sami, za tak razvoj ni niti približno edina ovira. Pod firmo nove demokracije in tržnega gospodarjenja se je namreč sprožil velikanski plaz recikliranih starih ideoloških in političnih odpadkov, nemorale, kraje, grabežljivosti, nepoštenega prilaščanja, sprenevedanja, predvsem pa pomanjkljive nacionalne in razvojne odgovornosti. Zaradi naglo naraščajoče brezposelnosti in revščine se poglablja strah za preživetje in osnovno socialno varnost. Zaradi številnih fundamentalističnih posegov je na področju pravnega reda nastala zmešnjava, zaradi popolne centralizacije oblasti ter obubožanja občin, ki ne morejo več na svojih področjih popravljati napak osrednje oblasti, pa narašča javna histerija. - Vse to pa pomeni, da je slovenski narod skupaj z drugimi državljani Slovenije ta čas v slabi kondiciji in da takšen ne bo zmogel v usodnem in pomembnem času iz sebe napraviti najboljšega. Ves svet je v velikanskem vrenju in spreminjanju - naša usoda je odvisna od tega, ali bomo znali preseči raven vaše politike in zapletenosti, ki se zmeraj bolj kaže kot politična praksa.

Bilo je prijetno popoldne, ki se je zavleklo v pozen večer ob veseli glasbi ansambla MEH ter ubranem petju ženskega okteta iz Brestanice, ki mu je marsikdo navzočih pritegnil. Naša skromna pričakovanja so bila več kot uresničena in ob slovesu smo si zaželeli skorajšnjega podobnega snidenja.

Lepih vtisov in spomina na to srečanje nam ne morejo pokvariti niti anonimni "prijatelji", ki so se zelo potrudili s trganjem plakatov z vabili nanj že med tednom in ki so svojo vandalsko akcijo zaključili na prizorišču prireditve isti večer.

■ Vili Jurečič

SDP - nomen est omen

SDP se je očistila, ko se je odrekla oblastvenemu privilegiju. Konjunkturisti, ki so se v njeni prednici zadnjih 45 let množično zbirali, so jo na vrat na nos zapustili in se zvečine "demokratizirali": ostali smo predvsem tisti, ki smo se ves čas dejavno in z znanimi tveganji borili proti partijskemu boljševizmu - pri čemer pa se nismo odrekli socialdemokratski ideji, iz katere je izšla celo stara jugoslovanska partija, čeprav je, žal, kasneje potonila v zblojenem stalinističnem odklonu. Zavračamo njeno zgodovinsko nadutost, ne zavračamo pa prvotne socialnodemokratske ideje o pravični državi in družbi. Ta se gotovo ne uresničuje s sodelovanjem v oblasti, ki uspe v dveh letih poslati petino delovnih Slovencev na cesto ali v pokoj.

Zgodovina kaže naprej, ne nazaj

Ne motovilimo se z levo-desnimi opredeljevanji, priznavamo samo realne probleme. Če je leva tisto, čemur rečemo poštenost in

pravičnost, potem smo leviča. Ob tem priznavamo, da je ena največjih civilizacijskih iznajdb Kristusovo odpuščanje, kajti nasilje se lahko stopnjuje samo v nasilje, nikoli v ustvarjalni in osrečujoči mir. Ne bomo se pustili odpravljati z očitki na račun preteklih deformacij, ki so jih zakrivil drugi; zgodovina pa je tako in tako nešteto krat pokazala, da v preteklosti izgine sam, kdor druge tišči vanjo.

Naš politični program je preprosto in vendar z zelo natančno pretehtanim ozadjem:

1. Umiriti slovensko življenjsko občutje, povrniti samozavest, ki jo načenja predvsem preživetveni strah in vse močnejši občutek nepravičnosti. Pri tem se ne odrekamo nikogaršnjemu sodelovanju: želimo biti skupaj z upokojenci na robu obupanosti; s starši, ki hočejo zdrave in šolane otroke; z delavci na "čakanju" in bolniki; z zdravniki, učitelji, kulturniki, znanstveniki, dijaki in študenti, ki težko prenašajo nepravilno podcenjenost svojega dela; s podjetniki, tehnično inteligenco, z vojniki in policisti; s tisto množico malih kmetov, na katere danes nihče ne misli, in seveda predvsem z delavci, s ka-

terimi bi spet radi vsi mešetarili. Veselili se bomo vsakogar, ki mu je naglo uravnovešanje in modernizacija slovenskega življenja in sveta pomembnejše od vsega drugega.

2. Zavarovati tiste človeške pravice in svoboščine, ki so na koncu koncev vezane na dostojno plačano delo, na zavarovano zdravje, na možnost varne in zaželene družine, na izobraževanje in pravično napredovanje. Ni svobode in suverenosti praznih želodcev in še manj praznih glav!

3. Pognati gospodarstvo naglo v polni tek. Zgubiti v tako kratkem času, kot se je to "posrečilo" pri nas, tretjino proizvodnje, in to kljub visoki inflaciji, je za državo in narod katastrofalno nevarno. Kdor se s tem igra, se ne igra le z življenjskim standardom naših ljudi, temveč tudi s slovenskim kulturnim oziroma narodnim preživetjem. Šibkosti, ki nujno in neizogibno izvirajo iz nacionalne majhnosti, je mogoče nadomestiti le z veliko in intenzivno produktivnostjo, ustvarjalnostjo in organiziranostjo. Vsega trojega nam ta čas manjka. Narod je lahko kljub državnim osamosvojitvi in vsakršnem priznanju ogrožen. Sama priključitev k Evropi ga še ne rešuje.

4. Za Slovenijo brez ran v naravi. Pospešena industrializacija po drugi svetovni vojni je slovensko naravno okolje obremenila tako, kot da v "raju pod Triglavom" živi sedem milijonov prebivalcev, in ne le dva. Razvoj, ki ne upošteva naravnih omejitev, ki ne upošteva, da razen Zemlje človeštvo nima drugega bivališča, je nerazvoj, je razvoj, obrnjen proti nam samim. Danes, ko ohranitev planeta postaja najpomembnejša tema državnikov sveta, mora tudi Slovenija z vsemi svojimi močmi pripomoči k skupni skrbi za dobro upravljanje naše edine vesoljske ladje Zemlje.

Podrobnosti so razložene v nadaljevanju tega programskega razglasa. Pridružite se nam! Ne velja samo za zeleno Zemljo, enako velja za slovensko usodo: v današnje upravljanje so nam jo zaupali naši otroci in vnuki! Njim smo odgovorni. Ne smemo jim zapustiti revne, prestrašene in bahaške razprtije, temveč varno, srečno, zeleno in uspešno Slovenijo, ki jim bo dom in na katero bodo lahko ponosni!

Za mlado Slovenijo

Slovenija se naglo stara. Številni rojstev je v desetih letih upadlo za četrtno. Slehermo leto se nam v samomorih in prometnih nesrečah pobije po 1500 ljudi: v eni delovni generaciji toliko, kolikor prebivalcev šteje mesto Celje.

Mlade družine si ne upajo imeti otrok: ker je zmeraj težje priti do stanovanja; ker si je samo z izčrpavajočim delom mogoče zagotoviti vsaj približno dostojen življenjski standard; ker je zmeraj slabše poskrbljeno za zaščito otrok, od otroškega varstva naprej. Sistematični zdravniški pregledi pa tudi pri tako okrnjenih generacijah kažejo upadanje telesnih zmogljivosti, zmeraj pogostejšo telesno zanemarjenost.

Brez prave razvojnje, družinske in socialne politike se je Slovenija v dveh letih spremenila v deželo upokojevcov in brezposelnih. Ne manjka več veliko, ko se bo njihovo skupno število izenačilo z zaposlenim delom prebivalstva.

Mi pa v tretjem tisočletju potrebujemo Slovenijo ambicioznih, podjetnih in delavnih prebivalcev, ki jim upokojevec ne bo najatraktivnejša in najvarnejša "zaposlitev", največja mora pa strah pred izgubo poslednje podpore za brezposelne. In če že ne zmoremo velikih družin, potem zagotovimo osnovno blagostanje vsaj majhnim, takšnim z dvema ali tremi zdravimi, srečnimi otroki! **Zato se zavzemamo tudi za univerzalni otroški dodatek, brezplačno osnovno in srednje šolstvo, dovolj prostora v šolah, dijaških in študentskih domovih, štipendije in študijska posojila za vse, ki jih potrebujejo. Prav tako pa tudi za enake možnosti ljudi obeh spolov pri šolanju, plačnem javnem delu in napredovanju.**

V našem programu je socialna, duhovna in politična **POMLA-DITEV SLOVENIJE.**

Za človeka in njegovo srečo

Posebej poudarjamo, da nam gre za srečo in varnost vseh državljanov Slovenije; to bi moral biti brez dodatnih podčrtovanj cilj sleherne poštene politike. Toda mi pri tem dodajamo: **Ni sreče brez svobode, brez enakih in pravičnih možnosti za vse, brez preživetvene gotovosti!**

Socialna pravičnost ni potuha

Kot prenoviteljski uporniki zoper monolitno partijo smo si že v prejšnjem sistemu prizadevali za kar največjo zdravstveno zaščito, za najboljše šolanje, za štipendije, tudi za učiteljske in zdravniške plače, za dostojne in pravične pokojnine, za to, da ni smel biti nihče lačen, kot so zdaj že pogosto mnogi šolarji, upoko-jenci in brezposelni. Dosegli smo ukinjanje usmerjenega izobraževanja in tudi to, da je bilo veliko reči za delavce, kmete, obrtnike, kulturne delavce in marsikoga drugega urejenih boljše, kot so zdaj.

Tudi v temeljne družbene spremembe, v spor z Jugoslavijo in boljše življenjske pogoje smo šli v marsičem zato, da bi vse te procese pospešili, in ne zato, da bi na površje priplavali vsemogoči politični in drugi zdrharji.

Drugačnost, ki se ji reče manjšina

Že prej smo tukaj zagotovili eno najzgodnejših zaščit obeh avtohtonih narodnih manjšin, italijanske in madžarske, in zastavili takšno zaščito še širše: nihče, naj je še tako majhna verska, kulturna, socialna ali kakšna druga manjšina, se ne sme počutiti v Sloveniji kot v sovražnem in prisilnem domu – če le živi v skladu s temeljnimi civilizacijskimi načeli. Majhnost ni samo lepa, kot vemo Slovenci zase, temveč tudi koristna, ker odpira drugačne poglede in prispeva drugačne izkušnje.

Ta star, dej nehi!

Ena največjih takšnih "manjšin" postaja **mladina**, ki zmeraj bolj zaznava surov in rastoči prepad med revnimi in bogatimi, med zaposlenimi in nezaposlenimi – in kar je najhuje: v njej iz strahu pred prihodnostjo narašča speča samomorilnost v različnih oblikah – zadnji čas še posebej kot narkomanija. Storit moramo vse, da odpravimo vzroke zanjo, vključno s tem, da očistimo Slovenijo vseh narkotičnih mafij – zato velja še posebej za mladino: Pridite, pridružite se nam – skupaj bomo napravili stvari tako, da bo dobro vsem, brez razlike! Da bo vsakdo vedel, zakaj živi!

Živa preteklost kot opomin

Na drugi strani pa še naprej poudarjamo, da smo vsi dolžniki do ljudi v preteklosti: kot prenoviteljski reformisti smo si že do sedaj prizadevali storiti vse za rehabilitacijo žrtev nekdanje partiskoboljševistične nadutosti. Rehabilitacije so se začele, pa ne končale: nobenega razloga ni, da morajo ljudje, ki se jim je zgodila krivica, na pravico čakali še zdaj. Ta naš skupni dolg se je zadnji dve leti mnogo bolj politiziral kot poravnava in reševal.

Za optimizem in razvoj

Naš cilj ni samostojna, a obubožana država, nekakšen podalpski zaprtek, v katerem ljudje ponosno stradajo zaradi "višjih ciljev". Tudi nočemo biti polrazvita in podpirana evropska regija, ki bi zgolj terjala pomoč od bolj razvitih, kajti v Evropo se želimo vključiti gospodarsko enakopravno. **Naš cilj je, da Slovenija postane moderna, regionalno enakomerno razvita ter socialno pravična država z učinkovitim tržnim gospodarstvom, ki bo svojim prebivalcem – ne glede na spol, starost, poklic in socialni status – zagotavljala visoko materialno življenjsko raven, ohranjanje lastnega dostojanstva ter dosledno spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin.**

Drugi del v naslednji številki našega glasa

Foto: Črt Čargo

V športu marsikaj šepa

Poročila o športnih prireditvah in tekmovalnih dosežkih naših športnikov največkrat ne govorijo o tem, v kakšnih pogojih deluje šport v krški občini. Potrebe o tem, da se o športu enkrat podrobno spregovori, pa nimajo samo delegati v skupščini, ki odločajo o proračunskem denarju za to dejavnost. Morda še večjo imajo športni delavci, klubi kot nosilci teh dejavnosti in ne nazadnje tudi rekreativci.

Analiza športa v občini Krško je nastala na zahtevo delegatov v skupščini, izdelana je bila že spomladi zdaj čaka na uvrstitev na dnevni red skupščinskega zasedanja. Klubi pa medtem životarijo in se vsak dan soočajo z možnostjo, da prenehajo delovati.

Objektov in kadra dovolj, denarja premalo

V krški občini imamo 25 športnih društev in v njih preko 2300 ljudi. Sedemnajst društev je združenih v Športno zvezo Krško. Na voljo je 68 športnih objektov, od tega 18 pokritih, razporejeni so po vseh krajevnih skupnostih razen KS Gora in Rožno-Presladel. Vsa šolska mladina je vključena v šolska športna društva, ki obstajajo na vseh osnovnih in na srednji šoli. Aktivnosti v šolskih društvih potekajo v okviru interesnih dejavnosti, člani pa se udeležujejo šolskih, občinskih, regijskih in republiških tekmovanj v dogovorjenih športnih panogah. V okviru šolskih društev in v ustanovah predšolske vzgoje potekajo tudi tekmovanja za športno značko.

Na območju občine deluje letos deset tekmovalnih klubov: plavalni, rokometni, nogometni, košarkarski, namiznoteniški, kolesarski, kegljaški, karate in šahovski klub ter strelsko društvo. Vsi skupaj imajo nekaj čez 32 trenerjev in vaditeljev.

Financiranje športa v občini je doslej potekalo v glavnem preko Zveze telesnokulturnih organizacij Krško, to je sedaj Športna zveza Krško. Pregled financiranja od leta 1985 naprej kaže, da so se sredstva za šport realno krčila iz leta v leto približno kar za četrtino, kar je imelo za posledico čedalje ostrejša kriterija za financiranje dejavnosti. Nominalni zneski po letih ne dajejo realne primerjave, kljub temu pa številke za zadnja tri leta le nekaj povedo. V letu 1990 je bilo za šport v občini namenjenih 1.938.000, v letu 1991 za ves šport 2.294.036, v letu 1992 pa 5.640.540 tolarjev, vendar je od tega za dejavnosti, ki se izvajajo preko Športne zveze, namenjeno 4.230.400 tolarjev, za druge programe, ki se financirajo direktno iz proračuna, pa 1.410.140 tolarjev. S to delitvijo, ki jo je v okviru proračuna sprejela občinska skupščina, se Športna zveza ne strinja in opozarja na dvojce:

1. Rekreativci je letos namenjenih skoro toliko sredstev, kot jih je v letu 1991 prejel ves tekmovalni šport.

"Tekmovalnemu" športu ostaja premalo sredstev. Če od 4.200.000 tolarjev odštejemo sredstva za delovanje Športne

zveze (OD in materialne stroške) v višini 1.150.000, ostane za tekmovalni šport 3.050.000 tolarjev, kar bi po finančnih programih društev za leto 1992 pomenilo manj kot eno petino sredstev oziroma preživetje za največ dva tekmovalna kluba. Ministrstvo za izobraževanje in šport RS je letos v okviru sredstev za šport namenilo za rekreacijo samo 3 % sredstev, v občini je ta delež 25 %.

Športna zveza Krško ugotavlja, da je v primerjavi s pogoji, ki jih imamo (športni objekti in kadri), šport v krški občini manj razvit, kot bi bil lahko. Finančna sredstva ne omogočajo sistematične športne vzgoje, ampak je delovanje odvisno od delavnosti posameznih klubov. Pri športu mladih Športna zveza pogreša tesnejše povezave s šolami, ki naj bi bile baze za športno vzgojo. Ugotavljajo, da mnogi objekti in kadri zato ostajajo neizkoriščeni, v razmahu pa je neorganizirana "rekreacija", zlasti občasni turnirji ekip v malem nogometu. Tekmovalni klubi zanemarijajo delo z mlajšimi starostnimi kategorijami, ker jim primanjkuje finančnih sredstev.

Društvo pravnikov Posavja: Minister o organiziranosti uprave

Društvo pravnikov Posavja organizira v petek, 23. oktobra (ob 15. uri) v gradu Mokrice razgovor s slovenskim pravosodnim ministrom Mihom Kozincem. Zbranim bo predstavil bodočo organiziranost uprave in pravosodja v Republiki Sloveniji, po predavanju pa bo tudi razgovor in gospod Kozinc bo odgovarjal na vprašanja. Na predavanje so povabili vodstva vseh posavskih občin in poslance v republiški skupščini. Srečanje društvu pomaga organizirati občina Brežice, uvrstili pa so ga tudi med prireditve ob svojem občinskem prazniku, 28. oktobru.

Kako naprej?

Zakonodaja za področje športa še ni sprejeta, pripravljene so teze za zakon o športu. Predlagana določila pa športno področje opredeljujejo približno enako, kot je to narejeno v nacionalnem programu športa v Sloveniji, ki ga je že pripravilo ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. V teh dokumentih je določeno, da je šport organizirana dejavnost, ki obsega športno vzgojo, športno rekreacijo, zdravstveno preventivno športno vzgojo, korektivni šport, šport invalidov, selektivni, kakovostni in vrhunski šport. Nacionalni program tudi določa,

kaj vse iz teh programov se financira s proračunskim denarjem. Za športno vzgojo predšolskih in šolskih otrok, kakovostni in vrhunski šport so to objekti, strokovni kader in tekmovalni sistem. Seveda so za tekmovalne klube predpisani strogi pogoji, ki jih večina naših klubov sedaj ne izpolnjuje. V rekreativni dejavnosti se lahko financira najemna objekta za programe, v katere je vključena mladina do 19 let starosti, za športno dejavnost invalidov pa 80-urni programi v različnih športnih panogah. (Več o prehodu športa v občini Krško v novo organiziranost pa v naslednji številki.)

SOP Novoline

Pokrovitelj leskovških strelcev

V sredo, 7. oktobra so leskovški strelci dobili pet novih standardnih zračnih pušk, podpisali pa so tudi pogodbo o sodelovanju z delovno organizacijo SOP Novoline.

Slovesnosti, ki je bila na strelišču SD SOP Leskovec so se udeležili predstavniki sponzorjev, ki so kupili omenjene puške: Dušan Plut in Luka Jaki (SOP Novoline), Damjan Lah (občinski sekretariat za obrambo), Danilo Siter (Sekretariat za družbene dejavnosti) in vodstvo kluba, s predsednikom, Jožetom Pribožičem na čelu. Nabava novih pušk je bila rešitev za SD SOP Leskovec, saj je slovensko strelstvo z osamosvojitvijo države prešlo na nov tekmovalni sistem in bi zaradi tega morali naš klub izločiti iz nadaljnjih tekmovanj. Seveda pet pušk še ni rešitev za preko 40 strelcev, ki aktivno vadijo in tudi uspešno tekmujejo. Vsekakor pa se društvo iskreno zahvaljuje vsem, ki so zagotovili sredstva za nabavo teh pušk, kajti brez njih bi ugasnilo delo enega izmed strelskih društev, ki so sedaj že v boljšem kakovostnem razredu.

■ Jože Arh

Smer: DOBOVA—ZIDANI MOST

Zagreb	Gl. kol.	o	...	4.20*	...	7.25*	8.20*	10.19*	...	12.20*	13.20*	14.30*	15.30	15.40*
			4050	2180	5130	5132	5134	5136	5140	5142	5144	5146	5148	5150
				A						A			Z, R	
DOBOVA	o	...	5.02	5.33	7.12	8.29	9.12	11.12	12.29	13.12	14.29	15.12	15.55	16.29
Brežice	...	...	5.07	5.38	7.17	8.34	9.17	11.17	12.34	13.17	14.34	15.17		16.34
Libna	...	...	5.11	5.42	7.21	8.38	9.21	11.21	12.38	13.21	14.38	15.21		16.38
Krško	...	...	5.16	5.47	7.26	8.43	9.26	11.26	12.43	13.26	14.43	15.26		16.43
Brestanica	...	...	5.20	5.51	7.30	8.47	9.30	11.30	12.47	13.30	14.47	15.30		16.47
Blanca	...	...	5.24	5.55	7.34	8.51	9.34	11.34	12.51	13.34	14.51	15.34		16.51
SEVNICA	...	...	4.35	5.33	6.04	7.43	9.00	9.43	11.43	13.00	13.43	15.00	15.43	17.00
Breg	...	...	4.43	5.40	6.11	7.50	9.07	9.50	11.50	13.07	13.50	15.07	15.50	17.07
Loka	...	...	4.47	5.43	6.14	7.53	9.10	9.53	11.53	13.10	13.53	15.10	15.53	17.10
Radeče	...	...	4.50	5.47	6.18	7.57	9.14	9.57	11.57	13.14	13.57	15.14	15.57	17.14
ZIDANI MOST	p	...	4.54	5.50	6.21	8.00	9.17	10.00	12.00	13.17	14.00	15.17	16.00	16.31
Ljubljana	p	...	6.05	6.55*	7.30*	8.55*	10.30*	10.55*	12.55*	14.30*	14.55*	16.30*	16.55*	17.25
Maribor	p	...	6.35*	7.35	8.00*	9.15*	11.00*	11.15*	13.15*	15.00*	15.15*	17.00*	...	19.00*

VOZNI RED

...	16.15*	17.30*	18.10*	...	...
910	5152	5154	5156	5158	5160
B	A	A	A	A	A
...	17.12	18.29	19.12	20.29	22.00
...	17.17	18.34	19.17	20.34	22.05
...	17.21	18.38	19.21	20.38	22.09
...	17.26	18.43	19.26	20.43	22.13
...	17.30	18.47	19.30	20.47	22.17
...	17.34	18.51	19.34	20.51	22.21
17.13	17.43	19.00	19.43	21.00	22.30
17.20	17.50	19.07	19.50	21.07	22.37
17.23	17.53	19.10	19.53	21.10	22.40
17.27	17.57	19.14	19.57	21.14	22.44
17.30	18.00	19.17	20.00	21.17	22.47
...	19.10*	20.22*	20.55*	22.30*	...
18.00	19.15*	21.00*	21.15*	...	...

Smer: ZIDANI MOST—DOBOVA

Ljubljana	o	...	4.50	5.20*
Maribor	o	...	4.30*	4.50*
		5131	2001	5133
		A		
ZIDANI MOST	o	4.36	5.58	6.48
Radeče	...	4.39	6.01	6.51
Loka	...	4.42	6.04	6.54
Breg	...	4.45	6.07	6.57
SEVNICA	...	4.54	6.16	7.06
Blanca	...	5.01	6.23	7.13
Brestanica	...	5.06	6.28	7.18
Krško	...	5.10	6.32	7.22
Libna	...	5.13	6.35	7.25
Brežice	...	5.18	6.40	7.30
DOBOVA	p	5.23	6.46	7.36
Zagreb	Gl. kol.	p	6.05*	...

7.10*	7.45	...	9.10*	10.20*	11.10*	12.20*	13.10*	13.35	14.20*	...	16.20*	17.10*	18.20*	19.10*	20.50*
6.50*	...	7.50	8.50*	9.50*	10.50*	11.50*	12.50*	14.20*	13.50*	14.50*	15.50*	...	17.40*	18.50*	...
5135	103	911	5139	5141	5143	5145	5147	4051	5149	5151	5153	5155	5157	5159	5161
	Z, R	B						C					A		A
8.05	8.42	8.26	10.05	11.29	12.05	13.29	14.05	14.48	15.29	16.05	17.29	18.05	19.29	20.05	22.05
8.08	...	8.29	10.08	11.32	12.08	13.32	14.08	14.51	15.32	16.08	17.32	18.08	19.32	20.08	22.08
8.11	...	8.32	10.11	11.35	12.11	13.35	14.11	14.55	15.35	16.11	17.35	18.11	19.35	20.11	22.11
8.14	...	8.36	10.14	11.38	12.14	13.38	14.14	14.59	15.39	16.14	17.38	18.14	19.38	20.14	22.14
8.23	...	8.44	10.23	11.47	12.23	13.47	14.23	15.07	15.47	16.23	17.47	18.23	19.47	20.23	22.23
8.30	...	...	10.30	11.54	12.30	13.54	14.30	...	15.54	16.30	17.54	18.30	19.54	20.30	22.30
8.35	...	...	10.35	11.59	12.35	13.59	14.35	...	15.59	16.35	17.59	18.35	19.59	20.35	22.35
8.39	...	...	10.39	12.03	12.39	14.03	14.39	...	16.03	16.39	18.03	18.39	20.03	20.39	22.39
8.42	...	...	10.42	12.06	12.42	14.06	14.42	...	16.06	16.42	18.12	18.42	20.12	20.42	22.42
8.47	...	...	10.47	12.11	12.47	14.11	14.47	...	16.11	16.47	18.17	18.47	20.17	20.47	22.47
8.53	9.20	...	10.53	12.17	12.53	14.17	14.53	...	16.17	16.53	18.17	18.53	20.17	20.53	22.53
9.39*	9.45	...	11.39*	...	13.39*	15.00*	15.50*	...	17.00*	17.40*	18.56*	19.36*	...	21.35*	...

POJENI ZNAČENJA:

- o — odhod, p — prihod
- A — na vozni obrednih, nedeljah in praznikih
- Z — zeleni vlak — velja posebna cena
- R — rezervacija sedežev je obvezna
- B — zveza je samo do odprave iz Celja
- C — zveza je samo iz Celja — razen ob sobotah, nedeljah in praznikih
- * — zveza vlakov so s prestopanjem v Dobovi ustroju Zidanem Mostu

Opomba: V tem voznem redu so vsi vlaki z redno voznico črni na progi Zidani Most—Dobova in zeleni vlaki na progi Ljubljana—Zagreb. Ni pa ekspresnih, brzih in poslovnih vlakov.

Vozni red velja:
od 27. 09. 1992 do 22. 05. 1993

KMETIJSKI NASVETI

KRATKA NAVODILA ZA PRIDELOVANJE

PŠENICE

1. Izbor najprimernejših sort

ANA je zelo zgodnja in visoko rodna sorta, nekoliko poznejša kot "novosadska rana", približno dva dni. Ima zelo nizko slamo in visoko kvaliteto zrnja, zaradi česar naj bi tudi namoščila novosadsko rano, ki je letos več ni med priporočenimi sortami, povrhu tega pa je tudi težje dostopna na trgu. Sorta Ana je primerna za vse vrste zemljišč, njena slaba lasnost pa je, da je nekoliko občutljiva za rjevenje pšeničnih plev.

BALKAN je srednje pozna sorta, visoke rasti, z zelo kvalitetnim zrnjem, zaradi česar je tudi med priporočenimi sortami. Pridelki so srednje visoki, občutljiva je za poleganje, pa tudi za pepelasto plesen.

DŽERDANKA je prav tako srednje pozna sorta, s srednje nizko slamo, zrnje je nekoliko slabše kvalitete, je pa izredno rodna. Slaba lasnost je občutljivost za rjevenje pšeničnih plev.

MARIJA je srednje nizka in srednje pozna sorta z sorazmerno kvalitetnim zrnjem ter visokim pridelkom. Primerna je za zelo različne pogoje pridelovanja in je zato najbolj priporočljiva sorta za setev.

ZAGI 87 je ena od novejših priporočenih sort, ki se odlikuje po visokih pridelkih. Je zelo nizke rasti, srednje pozna, občutljiva pa za pepelasto plesen.

ZRINKA je prav tako novejša sorta, srednje pozna ter precej visoka, zrnje je kvalitetno, občutljiva pa je prav tako za pepelasto plesen.

ŽITARKA je nova med priporočenimi sortami, zelo nizka, srednje pozna, z dobrim pridelkom.

Med priporočenimi sortami, ki pa se že opuščajo, so še **ZVEZDA**, **ŠIROKA** in **PITOMA**. Za naše pridelovanje in intenzivno tehnologijo, predvsem obilno gnojenje z dušikom, je zelo primerna **PITOMA**.

Foto: Črt Čargo

2. Agrotehnika pridelovanja

Pred setvijo tla zaorjemo in pripravimo s predsetvenikom ustrezno setveno strukturo tal. Poleg tega moramo ustrezno pognojiti, pri čemer pšenici ne priporočamo gnojenja s hlevskim gnojem, prav tako tudi ne gnojevke v večjih količinah. To pa zato, ker je v teh organskih gnojilih veliko dušika, ki ga pšenica jeseni še ne potrebuje oziroma ji ta celo škoduje, prav tako lahko pšenica zaradi tega spomladi poleže. Bolje je, da ta gnojila, ki jih ponavadi nimamo v izobilju, porabimo spomladi za gnojenje okopavin ali koruze. Pšenico pa ustrezno pognojimo z mineralnimi gnojili. Tako bomo tudi bolje vedeli, kako gnojiti pšenico na pomlad, da nam ne bo polegla, ampak bo dobro orodila.

Glede na založenost tal priporočam gnojenje s 400–550 kg NPK 8-26-26 ali 450–700 kg NPK 9-18-18. Izberemo lahko tudi kakšno drugo gnojilo, ki vsebuje nizek procent dušika.

Čas setve je najprimernejši med 5. in 20. oktobrom, če ta rok zamudimo, izberimo rajši sorte, ki so bolj pozne (Marija, Džerdanka).

V jeseni zatiramo le ozkolistne travne plevela, če teh ni veliko, jih rajši skupaj spomladi zatiramo z dikuranom forte, ko zatiramo širokolistne plevela.

3. Oskrba posevkov spomladi

GNOJENJE

Čim bolj zgodaj spomladi dognajmo pšenico z 200–250 kg KAN-a, odvisno od stanja posevka in prezimitve. V fazi 1.–2. kolenca, ko sta razvita, ponovno pognojimo z 200 kg KAN-a, v času klasenja pa dognajmo foliarno z UREO, in sice z 10- do 15-odstotno raztopino, hkrati ko škropimo s fungicidi.

ZATIRANJE PLEVELOV

Dicuran forte zatre ozkolistne in širokolistne plevela, tudi smolenec, uporabimo ga zgodaj spomladi, do začetka kolenčenja.

Starane prav tako zelo dobro zatre širokolistne plevela in tudi smolenec, škropimo pa lahko tudi v času kolenčenja.

ZATIRANJE BOLEZNI

Posevke je treba neprestano redno pregledovati in jih ob morebitnem pojavu bolezni (pepelaste plesni, rjevenja pšeničnih plev, rje ipd.) poškopiti z ustreznimi fungicidi, kot so na primer bayleton, tild, sportak folicur itd.

ZATIRANJE ŠKODLJIVCEV

Najbolj nevaren škodljivec je žitni strgač, zatiramo ga s pripravki **decis**, **cromore ID**, **fastac**, **zolone**.

Listne uši, ki so prav tako v času nalivanja zrnja zelo nevarne in naredijo ogromno škode, lahko zatiramo z istimi pripravki, še boljše pa je, če uporabimo čiste aficide, kakršen je znani pripravek pirimor.

■ Kmetijski svetovalec
Jože Kramar, ing. agr.

V ČASU, KO SMO VIDELI RAZPIS ZA

najlepše urejeno kmetijo, sem se spomnil neke tete Anice, ki živi v svoji skromni, neometani hišici na robu med gozdom in vasjo. Celo življenje je delala na zemlji, svoji ali tuji, kar je pridelala, je odnesla na tržnico in to je bil ves njen zaslužek. Ima pa rada rože, tako rada, da jih tudi prezimi in da se vsako leto na novo tako košato razcvetijo, da se vendarle uspejo prebiti iz bogastva, ki ga sicer nudi očesu okoliška narava. Nekako prekrijejo osamljenost in skromnost hišice in okoliških gospodarskih poslopij. Vem, da to sploh ni edini primer, ko si ljudje samo s pridnostjo in ljubeznijo do rož lahko polepsajo hiše. Zato sem tudi odbral to, sicer povsem navadno fotografijo in povprečno vsakdanjo zgodbico. Za vse skromne babice in tete Anice od blizu in daleč.

LEVSTIKOV MLIN V PODSREDI JE

eden najstarejših družinskih mlinov – v lasti družine Levstikovih je že od 17. stoletja. Ob pomoči Spominskega parka Trebče so ga obnovili in je zdaj še bolj privlačna znamenitost tega območja. Na dan slovenskih šol so ga obiskali učitelji senovske šole, v program ekskurzije pa so uvrstili še ogled obnovljenega gradu z galerijo v Podsredi in multivizijske predstavitve Kozjanskega. Na sliki: lastnika v svojem mlinu. (Foto: T. Petrovič)

Mesec požarne varnosti

Gasilsko društvo Krško

Člani skrbijo za strokovno in družabno dejavnost

V oktobru, mesecu požarne varnosti, si gasilska društva in organi prizadevajo obuditi občutek odgovornosti med svojimi člani

Nekaj krških gasilcev, zbranih v gasilskem domu na nedeljsko dopoldne: družabno življenje je sestavni del članstva v tem društvu.

in med krajani v svojem okolju. Preveriti je potrebno brezhibnost lastne opreme, opremljenost enot in njihovo usposobljenost. S preventivnimi pregledi pa je treba ugotoviti stanje požarne varnosti v gospodinjstvih, na gospodarskih in drugih poslopih, kamor sicer požarna inšpekcija ne seže. Vse to in še kaj več pa je mogoče postoriti le s čvrstim sodelovanjem vseh odgovornih, poklicne gasilske enote, gasilskih društev in njihovih članov.

Krško gasilsko društvo si je že na občnem zboru zapisalo v program celo vrsto aktivnosti za vse leto. Višek pa naj bi dosegle v mesecu požarne varnosti. Za uvod vanj so konec septembra organizirali pionirsko gasilsko tekmovanje vseh društev v občini, 10. oktobra pa izvedli društveno požarno vajo. V načrtu je tudi pohod v naravo, s katerim naj bi povezali gasilce, ljubitelje gasilstva in prijatelje narave. Pohod je prejšnjo soboto preprečil dež, zdaj pa upajo, da bo to soboto (17. septembra) več sreče z vremenom, in pričakujejo, da bo ta splošna prireditev obiskana vsaj tako, kot sta bila spust po Savi in kolesarjenje po občini.

Še v tem letu bo društvo razpisalo pionirsko kviz tekmovanje za vsa društva v občini. Tako želi poskrbeti za vzgojo mladih gasilcev in zagotovitev prirasta podmladka v društvih.

Za konec decembra so že stekle priprave za organizacijo novoletnih zabavnih prireditev za otroke v gasilskem domu in srečanja z dedkom Mrzom. Že lani je takšna prireditev privabila veliko število otrok – pet dni je bila vsak dan polna dvorana.

Gasilsko društvo vabi vse ljubitelje gasilstva, da obiščejo prireditev, namenjene vsem, ki jim je do športnih in drugih dejavnosti pa tudi do zabave in prijetnega razpoloženja.

■ Slavko Šribar

Gasilski pokal na Mali Kamen

V Krškem je bilo 27. septembra pionirsko gasilsko tekmovanje za pokal GD Krško. Sodelovalo je 13 pionirskih desetih iz osmih društev od petindvajsetih, kolikor jih je v občini. Na športnem igrišču na Bohoričevi so se mladi gasilci pomerili v dvodelnem napadu z odvzemom vode iz hidranta in v štafetnem prenašanju vode. Vse desetine so pokazale znanje, spretnost in iznajdljivost in gledalci, ki jih je sončna nedelja privabila veliko število, so tekmovalce nagradili z navdušenim aplavzom.

Med mlajšimi pionirji so se najbolj izkazali pionirji GD Mali Kamen, drugi so bili pionirji s Senovega in tretji pionirji z Drnovega. Tudi med starejšimi pionirji je zmagal Mali Kamen, drugo je bilo moštvo Krškega in tretje tisto iz Senuš. Vsi so prejeli pokale. Moštvi z Malega Kamna sta bili najboljši v seštevku, zato je to društvo prejelo pokal GD Krško – kristalno vazo, najvišjo nagrado na tekmovanju. Podelili so mu še posebno priznanje za najbolj množično udeležbo, ker je sodelovalo s tremi desetini. To društvo se tudi sicer odlikuje z uspešnim delom pri vzgoji mladih gasilcev.

Tekmovanje je vodil predsednik komisije za delo s pionirji Alojz Valand, sodniki Občinske gasilske zveze pa so izvedli sojenje. Tako oni kot mentorji tekmovalnih desetih si želijo, da bi takšnih tekmovanj bilo več. Temu se je pridružil tudi občinski sekretar za obrambo Damjan Lah, potem ko je pohvalil nedeljsko tekmovanje.

Na slovesnem zaključku so izročili pokale omenjenim najuspešnejšim ekipam, desetine društev Rožno, Smednik in Kostanjevica pa so prejele priznanja za sodelovanje. Predsednik GD Krško Slavko Šribar je čestital najboljšim društvom ter se zahvalil vsem, ki so sodelovali, še posebej mentorjem in sodnikom.

■ GD Krško

Povelje: "Notranji napad"

Sirena je v soboto, 10. oktobra, poklicala krške gasilce na pomoč na Valvasorjevo nabrežje, kjer je v bivši Jarnovičevi hiši izbruhnil požar. Tokrat se to v resnici ni zgodilo, ampak je GD Krško imelo vajo, ki jo je vodil poveljnik društva Avgust Mlakar.

Dežurni operater v Centru za obveščanje in alarmiranje je ob 9. uri sprožil alarm. Poveljnik Mlakar je potem od njega izvedel, da gori v hiši na Valvasorjevem nabrežju 3. Gasilci so se takrat že zbirali in ob 9.05 se je vseh devet članov operativne skupine s kombiniranim vozilom odpeljalo na kraj požara. Tja so prispeli ob 9.09.

Poveljnik dalje poroča: "Takoj sem ugotovil, da gre za notranji požar v stavbi, in odredil notranji napad. Dal sem povelje napadalce, da se opremita z izolirnim dihalnim aparatom. Vodarji in cevjarji so medtem polagali tlačne cevi iz kombiniranega vozila do zgradbe, kjer so postavili trojak. Očividci so povedali, da so požar zanetili štirje otroci. Trije so se uspeli rešiti, eden pa je ostal v prostoru, kjer je gorelo.

Takoj sem ukazal napadalce, da dihalnim aparatom, da sta šla reševati otroke. Istočasno sta potegnili v gorečo zgradbo tlačne cevi C od trojaka. Poklical sem Poklicno gasilsko enoto in zaprosil za reševalno vozilo. Napadalec je našel otroke in ga prinesel iz zgradbe, potem se je vrnil v zgradbo in nadaljeval akcijo. Otrok ni imel opeklin, ampak je bil omamljen z ogljikovim monoksidom. Nudili smo mu prvo pomoč. Ko je prispel rešilni avto, sem odredil prevoz otroka v ambulanto."

Ob pomoči še druge napadalne skupine je bil požar ob 9.30 lokaliziran.

Vajo so krški gasilci izvedli ob mesecu požarne varnosti in tednu otroka. Njen namen je bil opozoriti na nekontrolirano igro otrok z ognjem.

■

Sevniški gasilci o svojem društvu: Akcije ob mesecu požarne varnosti

Delo so zastavili tako, da dosežejo ciljne skupine: občane in svoje člane, predvsem pa so pozornost namenili vzgoji mladih. Za mesec požarne varnosti so predvideli (in delno že tudi opravili) obiske v vrtcih, že 1. oktobra so pripravili razstavi gasilske opreme, namenjene kmetijam in stanovanjem, opravljajo nenajavljene preventivne ogleda po tovarnah, imeli so že eno nočno, čakata pa jih še dve gasilski vaji, pregledujejo hidrantno omrežje v občini... Tudi sicer je vsakoletni program sevniških gasilcev razdeljen na usposabljanje v zimskem času (za vse stopnje) in na vaje ob ugodnejšem vremenu.

Sevniško gasilsko društvo je z okoli 400 svojimi člani najmočnejše izmed šestnajstih, kolikor jih je vključenih v Gasilsko zvezo občine Sevnica. Zaradi tega so naloge tega društva, posebno pa njegove operative, toliko bolj odgovorne in zahtevne. Nikoli se tudi niso ozirali na meje občin, kaj šele krajevnih skupnosti. Pomembno je bilo le pomagati ljudem v stiski, pri reševanju življenj ter družbenega in zasebnega premoženja. Sicer pa šteje sevniško gasilsko društvo preko 110 let in še danes v njegov okvir sodijo industrijske gasilske enote, 32-članski pihalni orkester, 12-članski oder mladih, 18 pevcev zbora, ki ima trenutno nekaj organizacijskih težav... Tudi strokovno se štejejo za kar moč-

ne, saj imajo v svojih vrstah (ob drugem kadru) 4 višje gasilske častnike in 15 častnikov. Po podatkih Občinske gasilske zveze je lani ravno sevniško društvo posredovalo kar 65-krat pri skupnem številu 79 intervencij v občini. V letošnjem prvem polletju pa so bili v skupnem številu (28) intervencij udeleženi kar s 23.

To seveda niso vsi podatki, ki so nam jih na tiskovni konferenci 30. septembra v sevniškem Domu gasilcev posredovali gostitelji. Sevniški gasilci so s svojo cisterno letos izdatno pomagali ljudem ob hudi suši, saj so od začetka leta do konca septembra 192-krat pripeljali vodo posameznim gospodinjstvom ali kmetijam tudi v najbolj odročnih krajih.

Suša je še trajala in tudi v Sevnici je bilo treba vodo še razvažati. Gasilci se zavedajo svoje osnovne napake, ko vsi računajo škodo, ki jo je naredil požar ali kaka druga nezgoda, nihče pa ne prikaže, kolikšna bi škoda bila, če oni s svojo opremo in strokovnostjo ne bi posegli vmes. Pa gre včasih za cela premoženja in za življenja! Zato se jim zdi, da so upravičeni do še ugodnejše obravnave pri zavarovalnicah. Pred kratkim so, na primer, sevniški gasilci rešili polnilnico mleka na neki kmetiji v Slovenskih Konjicah. Vse skupaj je zavarovalnico stalo v bistvu le nekaj drobiža! Gotovo bi se ji splačalo še bolj poskrbeti za gasilsko opremo in si s tem še bolj zanesljivo zmanjšati stroške.

Tiskovna konferenca v sevniškem domu gasilcev, od leve: Milan Kajič, poveljnik OGZ Sevnica, Silvo Osovnikar, tajnik GD Sevnica, Janko Stupar, poveljnik GD Sevnica, Pavel Perc, član UO GD Sevnica, ki mu je poverjeno informiranje, ter Toni Koren, predsednik OGZ. Gospod Stupar je vodja servisa gasilnih aparatov, ki pokriva celotno Posavje in nekdanji TRZ Bregansko selo, mirensko dolino, trebanjsko občino in ustrezni del železnice. Samo lani so pregledali 11.500 aparatov, tiste, ki so poškodovani, popravijo, napolnijo, po potrebi prebarvajo, ali pa izločijo. Če stranka sama pripelje gasilni aparat k njim na pregled, plača za S-6 ali S-9 200 SIT, za avtomobilskega pa 150 SIT.

Gasilska društva so imela v preteklosti veliko olajšav, ki so se sedaj porazgubile. Nenadoma ima zanje vse normalno ceno; PTT, komunala, elektrika, prevozi... "Če že gre uniformiran gasilec opravljat nalogo, zakaj ne bi imel brezplačne vožnje z javnim prometnim sredstvom? Društvom bi to pomagalo materialno in moralno!" pravijo v Sevnici. Da, ta moralni del (dvig ugleda) jih tudi žuli, ker se zavedajo potrebe po dodatnih kadrih. Pri tem bo potrebna podpora tako šol kot staršev. Saj ne da bi bila kriza za članstvo, le več znanja si želijo, vsaj ljudi s srednješolsko izobrazbo. Vedo, da smo v času splošne krize (človeka, družbe, vrednot, okolja, prostovoljnega dela...), a zavedati bi se morali, da moramo sami skrbeti za svoja življenja! Pred kratkim so bili na obisku pri slovenskih zdomcih v Amriswilleu v Švici. Tam se lahko kandidati za gasilce prijavijo samo na razpis, po 21. letu starosti, usposobijo jih v šolah, podmladka nimajo, v gasilskih vrstah pa lahko ostanejo do 45. leta. Imajo cel kup davčnih olajšav, plačani pa so tudi med intervencijami, ko jih ni v službi.

Pri tem so porabili 646 l nafte in opravili 347 prostovoljnih ur, žal pa je posledica vseh teh številnih akcij strojelom črpalke. V pripravljenem pisnem gradivu smo zasledili, da Sevnici pri odpravi te škode računajo na plodno sodelovanje z zavarovalnico. S Triglavom menda že ves čas dobro sodelujejo, pri njem imajo zavarovano tehniko in dom, člani pa so letos zavarovali pri Tiliji, ki ima ugodnejše pogoje (večmesečno plačilo). Ob kronični finančni suhi v sevnški občini bi se vsekakor radi še nekoliko bolj naslonili na pomoč zavarovalnic.

V svoje akcije ob letošnjem mesecu požarne varnosti so sevnški gasilci poleg navedenega ter utečenega vzornega sodelovanja s šolami, vrtci, policijo, svetom

za preventivo in vzgojo v cestnem prometu vključili razstavo likovnih izdelkov in pregled opremljenosti vozil na cesti. Predvsem bodo pozorni na opremljenost tovornjakov z gasilnimi aparati. Gasilske trojke Orehovo, Pecelj in Lončarjev Dol so 7. oktobra pripravile vaje, 14. oktobra so Sevnici na redni vaji pregledali hidrantno omrežje v mestu, za 23. oktober popoldne pa je Stilles v svojem obratu prevzel pokroviteljstvo nad tekmovanjem industrijskih gasilskih enot. Gasilci si bodo tudi ogledali, kako je v sevnških podjetjih poskrbljeno za požarno varnost, in na to temo bodo 30. oktobra pripravili tudi kviz tekmovanje med osnovnimi šolami v občini.

Občinsko tekmovanje v krosu

Kros, tek v naravi, je preizkušnja, ki se je lahko udeleži skoraj vsakdo, ki je vsaj malo pripravljen. Po mesecu dni redne vadbe pri šolski telesni vzgoji je nastopil primeren čas za to. Konec septembra in v začetku oktobra so bila šolska tekmovanja, 9. oktobra pa so se na občinskem tekmovanju na krškem stadionu pomerili po trije najboljši z vseh šol v posameznih starostnih kategorijah. Letos so na občinskem krosu prvič tekmovali tudi srednješolci in želeli si je, da bi to pomenilo dober začetek za boljše nadaljevanje.

Za posamezne kategorije so bile proge različno dolge: 520 m za 1. in 2. razred, 570 m za 3. in 4. razred, 1000 m za 5.–8. razred in 1400 m za srednješolce. Nastopilo je 243 tekmovalcev iz vseh šol v občini razen OŠ dr. Mihajla Rostoharja, na prvih pet mest po kategorijah – posebej deklice in posebej fantje – so se uvrstili: 1. razred – Katarina Zorko (Brestanica), Sandra Colarič (Kostanjevica), Petra Soldat in Jelena Raletič (Krško), Anita Srpič (Kr.) in Nataša Renko (Kost.); Boštjan Omerzel (Kr.), Blaž Šunta (Kr.), Marko Sotošek (Br.), Toni Tomše (Kr.) in Rok Stopar (Ko.). 2. razred – Mojca Levak (Kr.), Teja Petrič (Kr.), Jasmina Klakočar (Koprivnica), Tanja Mavsar (Kr.) in Nina Gramc (Podbočje); Sandi Markl (Kr.), Vladimir Lešnik (Kost.), Marko Prah (Kr.), David Mežič (Kr.) in Andrej Flajšman (Kost.). 3. razred – Maja Koritnik (Kr.), Maša Mlinarič (Br.), Barbara Goltes (Kost.), Damjana Opalk (Raka) in Katarina Kodrič (Pod.); Zvonko Šebalj (Kr.), Iztok Vrančič (Kr.), Primož Hribar (Pod.), Primož Beuc (Kr.) in Dejan Kocjan (Raka). 4. razred – Nika Pribošič (Kr.), Maja Andrijašević (Kr.), Mateja Drmaž (Kost.), Simona Pirc (Kr.) in Karolina Pacman (Br.); Aleš Jamšek (Kr.), David Kržan (Pod.), Boštjan Bogolin (Kr.), Matija Jagrič (Kop.) in Jože Kodrič (Pod.). 5. razred – Ksenija Povhe (Kr.), Melita Kovačič (Br.), Bernarda Gorenc (Raka), R. Senica (Br.) in Kaja Kržan (Leskovec); Darko Zakšek (Br.), Ivan Povše (Kr.), Jani Prah (Kost.), J. Abram (Br.) in Luka Planinc (Kr.). 6. razred – Rebeka Dremelj (Senovo), Mojca Zupančič (Lesk.), Mojca Čargo (Kr.), Katja Rostohar (Kr.) in Anči Bromše (Br.); Boris Novak (Raka), G. Divjak–Zalokar (Br.), Tomaž Kuhar (Pod.), Leopold Pavlin (Sen.) in Ljubo Vovčko (Sen.). 7. razred – Melita Bromše (Br.), Nejka Grabnar (Kr.), Tatjana Dvornik (Pod.), Alenka Dreco (Kr.) in Tanja Gorenc (Raka); Matija Požeg (Raka), Predrag Bakič (Kr.), Damjan Žičnik (Kop.), Boris Tušek (Kr.) in Tone Lužar (Lesk.). 8. razred – Viktorija Strajnar (Kost.), Anja Ojsteršek (Sen.), Karmen Ančimer (Raka), M. Sotošek (Br.) in Marija Gosek (Sen.); Srečko Novak (Raka), Robert Volčanšek

(Kr.), Jože Sintič (Pod.), Boštjan Umek (Kop.) in Toni Bromše (Br.). Srednješolci – Željko Lukič, Primož Gajšek, Zoran Jakolič, Bojan Urek in Edvard Dolmovič. Matjaž Bračun je bil v tej skupini šesti, toliko pa je bilo tudi vseh srednješolcev, ki so se opogumili in prišli tekmovali.

Na koncu velja povedati, da so učitelji športne vzgoje iz krške osnovne šole ob pomoči učiteljev iz drugih šol spretno in hitro izpeljali

KDOR JE TEKMOVAL V TEDNU ŠPORTA, je to počel za užitek in malo za čast, za priznanja ali celo nagrade denarja ni bilo. V namiznoteniškem klubu so kasneje le našli nekaj denarja za pokale. Zmagovalcema turnirja, Neveni Sember in Alojzu Mlakarju, je na šolskem tekmovanju v krosu pokala izročil ravnatelj šole.

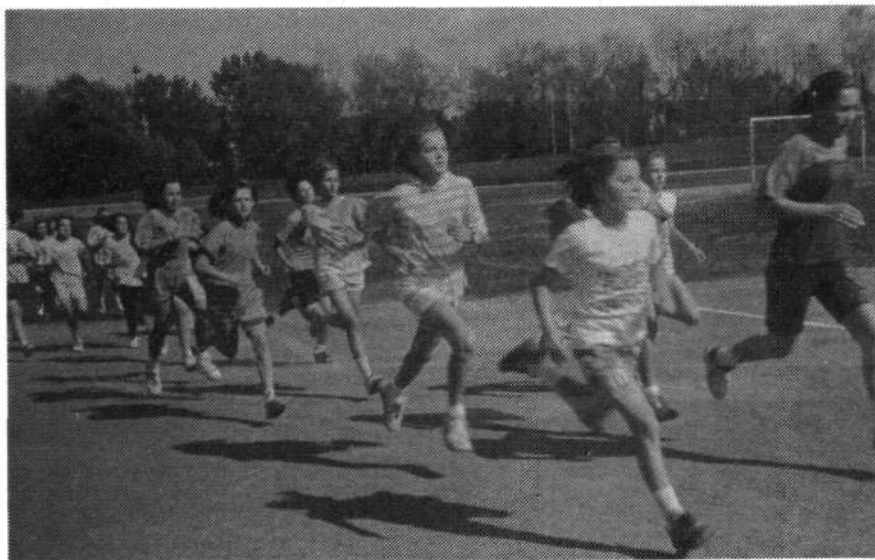
Dobitniki diplom na občinskem tekmovanju v krosu

občinsko tekmovanje. V eni uri je preizkušnjo opravilo 17 skupin, poškodb pri tekaških skorajda ni bilo, sploh pa ne resnih. Prvi trije uvrščeni so prejeli diplome Športne zveze Krško, ki to tekmovanje sicer ima v programu, denarja zanj je bilo pa še za vse diplome premalo in je izvedba temeljila predvsem na dobri volji izvajalcev.

Prvi trije iz kategorij od 6. razreda dalje se bodo udeležili državnega

tekmovanja v krosu, ki bo 17. oktobra v Velenju. Tam bodo poleg šolskih ekip nastopili še klubi, v katerih so tudi odrasli tekmovalci. Na našem občinskem tekmovanju takih ni bilo, Tone Zakšek iz krške šole pa pravi, da bodo športni delavci poskušali napraviti čim več za to, da bi vzbudili zanimanje za tekaški šport in rekreacijo med odraslimi tudi pri nas.

Množica iz "Jurija Dalmatina"

Šolsko tekmovanje učencev "Jurija Dalmatina" je bilo verjetno najbolj množična športna prireditev v občini. Na start in cilj je prišlo 820 učencev, kar je tudi dobre štiri petine otrok na šoli. Nežgod ni bilo, šola pa je nabrskala denar, da so poleg diplom za prva tri mesta prvo- in drugouvrščenim lahko podarili še čepice – kot priznanje, predvsem pa vzpodbudo. Z enakim namenom objavljamo uvrstitve deklic in fantov na prva tri mesta, pohvala pa velja tudi vsem ostalim, ki so pretekli progo. **1. razred:** Anita Srpčič, Petra Soldat, Romana Ban; Blaž Šunta, Toni Tomše, Boštjan Omerzel. **2. razred** – Mojca Levak, Teja Petrič, Tanja Mavsar; Sandi Markl, David Mežič, Marko

Prah. **3. razred** – Anetka Soldat, Maja Koritnik, Andreja Petrovič; Zvonko Šebalj, Iztok Vranič, Primož Beuc. **4. razred** – Nika Pribošič, Maja Andrejašević, Simona Pirc; Aleš Jamšek, Mirza Ibračević, Boštjan Bogolin. **5. razred** – Ksenija Povhe, Kristina Žibert, Mojca Hojski; Ivan Povše, Luka Planinc, Peter Cizelj. **6. razred** – Katja Debeljak, Katja Rostohar, Mojca Čargo; Zoran Pjekni, Borut Mlakar, Matjaž Jamšek. **7. razred** – Nejka Grabnar, Alenka Dreo, Joži Starc; Boris Tušek, Predrag Bakič, Elvis Nukič. **8. razred** – Andreja Pirc (8. a), Andreja Pirc (8. b), Brigita Bizjak; Robert Volčanšek, Igor Šeško, Uroš Arnšek.

Športni oddelki na OŠ Jurija Dalmatina Krško

Čudovit dan se obeta. Na Arehu izstopimo iz avtobusa: 30 otrok tretjega b razreda, razredničarka, športni pedagog in nekaj staršev. Pričenjamo hojo preko čudovitega Pohorja v času, ko je tam najlepše: zgodaj jeseni. Naš cilj prvega dne je Rogla, naslednjega pa Kope. Po petih urah hoje pritečemo na kočo na Pesku, časa imamo dovolj. Otroci hitro poiščejo novo zabavo, jezdiijo konje.

Še kratek vzpon in že smo na najvišji točki Rogle, na razglednem stolpu. Vsi smo si ogledali prostranost Pohorja s te točke. Dobra pizza za večerjo, prijetni apartmaji na Rogli in lepo jutro nas pospremljajo na pot proti Kopam. Tokrat je pot bolj "odprta", vodi preko travnikov in senožeti, mimo močvirij in naravne znamenitosti Pohorja: Lovrenških jezer.

Opisal sem eno izmed mnogih akcij in aktivnosti športnih oddelkov na naši šoli.

Ideja o oblikovanju športnih oddelkov se je porodila leta 1990. V Brežicah so takrat že imeli športni oddelek do 4. razreda, usmerjen v gimnastično dejavnost. Razrede je finančno podpiralo tudi republiško ministrstvo za šolstvo in šport kot eksperimentalne razrede. Cilj: boljši rezultati v gimnastiki ob strokovnem delu z najbolj sposobnimi učenci. Tudi v Krškem nas je vodila ta ideja, vendar nismo hoteli specializirati nobene športne panoge posebej, rezultate vadbe naj bi izrabili vsi športni klubi v Krškem.

Kako izberemo otroke za športni oddelek v 1. razredu?

Na začetku naj povem, da smo pri izboru upoštevali nasvete od tam, kjer športni oddelki delujejo že vrsto let, in smo se pri njih zgledovali. Glavnino izbora predstavljajo rezultati motoričnih testov iz telesnovzgojnega kartona, ki je v uporabi v osnovnih šolah, z

modifikacijo: tek na 600 m zamenjamo s tekom na 300 m. Otroci opravijo naslednje teste, ki manifestirajo njihove zmožnosti:

– **antropometrije:** telesna višina, telesna teža, kožna guba (maščobna tolšča otroka);

– **motorične zmožnosti:** dotikanje plošče z roko (hitrost rok), skok v daljavo z mesta (eksplozivna moč nog), premagovanje ovir nazaj (koordinacija telesa), dviganje trupa (repetitivna moč trupa), predklon na klopici (gibljivost telesa), vesa v zgibi (statična moč rok), tek na 60 m (hitrost), tek na 300 m (vzdržljivost).

Z omenjenimi testi preverjamo vse prvošolčke iz VVZ Krško, ki gredo v tekočem letu v 1. razred OŠ J. Dalmatina Krško. Testiranje potekajo v okviru testiranja osnovnošolske populacije. Rezultate s pomočjo računalnika statistično obdelamo in populacijo rangiramo po teh rezultatih.

Potem rangiramo listo pregleda psihologinje, ki se ukvarja s predšolsko populacijo. Tu izločimo vse tiste, ki jim psiholog odsvetuje prisotnost v športnem oddelku. "Očiščeni" seznam potuje potem k socialni delavki na šoli, ki preveri socialni status in družinske razmere, v katerih živi otrok.

Tako predlagamo po vrstnem redu 13 dečkov in 13 deklic, ki jih povabimo v športni oddelek. Pismeno obvestimo starše izbranih otrok o izboru in od njih pridobimo pritrdilno ali odklonilno stališče. Če kateri od staršev odkloni sodelovanje svojega otroka v športnem razredu, predlagamo in obvestimo naslednjega s seznamom.

Vsebina dela v športnem razredu:

Zaenkrat naj bi bili športni oddelki le na nižji stopnji osnovne šole, torej do 4. razreda. Osnovni cilji v vsebini vadbe so naslednji:

1. vsak dan ura športne vzgoje,

Z izleta na Pohorje

2. športna vzgoja pod vodstvom razredničarke in športnega pedagoga.

3. vsestranskost športnih vsebin iz čimveč športnih zvrsti.

4. družabno življenje in povezanost staršev s šolo, da se ustvari dobra mikrosocialna klima.

Kot je razvidno iz ciljev, so učenci podvrženi učenju različnih športnih zvrsti z razširjenim obsegom, glede na to, da so otroci sposobnejši. Prisotnost športnega pedagoga s strokovnega stališča poveča interes za izvajanje športne vzgoje, ki se v ostalih oddelkih povsod ne izvaja in je na zelo nizki ravni.

V družbi je prisoten paradoks, da tisti otroci, ki najbolj potrebujejo strokovno vodeno vzgojo (učenci nižjih razredov), te nimajo. Kasneje se čudimo padanju sposobnosti otrok, debelosti in motoričnemu neznanju.

Dejavnosti, ki nas družijo kot mikrosocialno skupino ali širše, so obvezno v programu športnih oddelkov:

- v vsakem oddelku je ob zaključku leta piknik s starši,
- v prvem razredu opravimo zaključni izlet na Lisco,
- v drugem razredu imamo petdnevno učenje smučanja v zimski šoli na Bohorju, zaključni izlet s starši v Bohinj (Savica, Komna),
- v tretjem razredu opravimo jesenski pohod s starši preko Pohorja, šestdnevno taborjenje v alpski dolini, zaključni izlet s starši na visokogorsko turo,
- v četrtem razredu imamo ob morju letno šolo v naravi, kjer se naučimo dejavnosti, ki so povezane z vodo, zaključni izlet pa je, s starši, na Triglav.

Vse dejavnosti, žal, finančno padajo na ramena staršev, ki jih skušamo z obročnim odplačevanjem in drugimi akcijami čim bolj razbremeniti.

Pogoji dela

Pogoji na OŠ J. Dalmatina so, kar se prostorov tiče, slabi, saj praktično v urniku ne dobimo proste telovadnice za oddelke. Pomagamo si tako, da pozno v jesen in od zgodnje pomladi vadimo na prostem. To ima tudi svoje pozitivne strani. V zimskem obdobju pa izrabljamo proste zmogljivosti telovadnic v Leskovcu in OŠ dr. Mihajla Rostoharja v Krškem, kar je povezano s prevozom in rušenjem normalnega ritma pouka otrok. Poleg tega lahko omenim, da so še posebej za nižjo stopnjo (za višjo tudi, seveda) pokriti prostori premajhni in razmere pri tolikšnem številu oddelkov kličejo po novi dvorani pri OŠ J. Dalmatina.

Rezultati dela

Za preverjanje rezultatov naj bi služili naslednji parametri:

1. vsakoletno preverjanje zmoglosti skozi telesnovzgojni karton,
2. znanje športnih elementov posameznih športnih zvrsti,
3. delo v športnih klubih, ki gravitirajo na Krško.

A. Rezultati kažejo, da učenci na zmoglostnem področju bistveno odstopajo od ostalih razredov - v kakovostnejšo smer. Pri učencih tretjih razredov, ki so paralelke športnemu, je opazno nazadovanje vzdržljivosti, kar je posledica tudi odsotnosti športne vzgoje v procesu učenja.

B. Učenci so v veliki prednosti pri obvladovanju veščin glede na svoje prijatelje v paralelkah, kar je tudi normalno. Velik poudarek dajemo znanju plavanja, atletiki, gimnastiki in športom z žogo, kjer se mnenja strokovnjakov v kali spreminjajo. Prevladalo je prepričanje, da so tudi mlajši učenci primerni za igre z žogo.

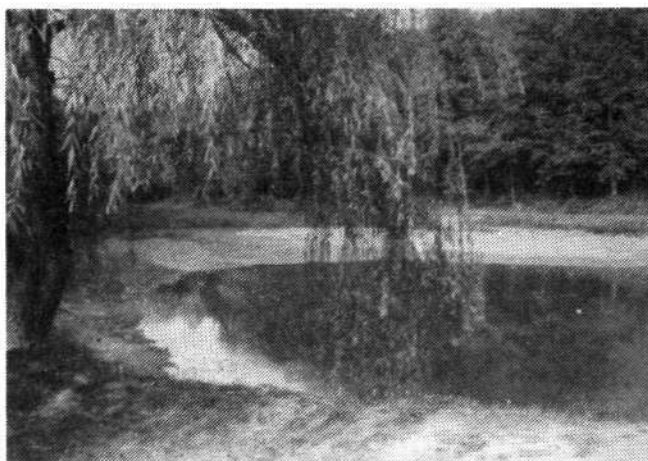
C. Glavni cilj športnih oddelkov je nedvomno, da sposobne učence pripeljemo v športne klube, kjer naj bi dosegli višek svoje športne vzgoje!

Športni rezultat bi lahko ponazorili v naslednji smeri:

Višja ko je kakovost vseh teh dejavnikov uspeha, višji bo pričakovani rezultat in obratno. V tem trenutku v športnem oddelku klubom pomagamo z vzgojo višje zmoglostne ravni potencialnih športnikov in pri pridobivanju čim večjega obsega športne kulture. Ali bodo po 4. razredu ali že prej klubi znali izkoristiti ta potencial, je odvisno od ostalih dveh dejavnikov. V plavalnem klubu to že s pridom izkoriščamo.

■ Športni pedagog v oddelkih:
Andrej Škafar

RIBNIK V RESI JE ŽE NEKAJ ČASA PROBLEMATIČEN, ker je prišel puščati vodo in tudi drugače nekako ni več bil ravno blesteča podoba prijetnega pribežališča za sprehajalce. V njem je bilo svojčas tudi nekaj rib, ker so člani Ribiške družine Brestanica-Krško pač menili, da je bolje, če se mularija s trnki preganja okrog te vode, kakor da bi rinila na nevarne savske bregove. Letošnje poletje je videmskemu ribniku v Resi pobralo skoraj vso vodo in ga degradiralo v mlakužo. Slišati je, da se mu zna nekaj podobnega zgoditi tudi sicer, če se ne bo ponovno zbrala skupina odločnih in požrtvovalnih ljudi, vzela pamet v glavo in zastavila novo pogodbo (s komerkoli), orodje pa v roke ter uredila brežine tako, da ne bodo puščale. Potem bo seveda moralo priti na vrsto še vse ostalo, saj moramo in moremo tako sprehajalcu kot turistu ponuditi marsikaj, po čemer bo lahko segel.

• ŠAHOVSKI KOTIČEK •

Pred začetkom II. državne lige:

Šahovski klub Krško preverja svoje možnosti

V nedeljo, 25. oktobra (ob 9. uri) bodo člani Šahovskega kluba Krško v prostorih Društva upokojencev gostili najmočnejšo ekipo iz Mute. To bo prvo kolo šahovskega prvenstva II. slovenske lige in klubi bodo igro nadaljevali po švicarskem sistemu. Prvenstvo bo zaključeno 29. novembra in če se bodo uresničile želje Krčanov, bodo takrat že člani prve slovenske lige!

Šahovski klub Krško namreč sploh ne skriva svojih ambicij, za njihovo uresničitev so pričeli delati že pred leti, ko so zasnovali temeljito delo s pionirji. Iz njihovih vrst je nastala močna ekipa in nekateri njeni člani še danes uspešno branijo barve Krčanov. Ta človeški kapital je vodstvo krškega šahovskega kluba sklenilo letos temeljito izkoristiti in se uveljaviti v Sloveniji. Pred začetkom letošnje tekmovalne sezone se je vodstvo kluba (Hilmiya Ahmatović, Marjan Božič, Pavle Predanič in Tomaž Žnideršič) sestalo in sklenilo, da bodo igrali na uspeh. Uspeh pa bo pomenila vsaka uvrstitev tukajšnje ekipe med tretjim in petim mestom. Tretje mesto je realno dosegljivo, kar bo pa pod petim, bo pomenilo velik neuspeh!

Za uresničitev tega cilja so sklenili poskrbeti tudi za nekaj drugih nujnih pogojev. Zagotovili so si dostojen prostor za igranje (prijazno jim ga je odstopilo krško Društvo upokojencev) in sredstva za kritje nujnih stroškov. Poudariti moramo, da ravno zaradi takih banalnosti doslej krški šahisti, ki so se sicer v različnih dvobojih odrezali in dokazali svojo premoč nad nasprotniki, sploh niso imeli možnosti, da bi nastopili. Le za primer: že lani smo pisali o izsiljevanju lendavskih igralcev, ki so dvoboj zaključili z remijem po "zaslugi" hrupa Polke malce. Redno

ni bilo sredstev za prevoz in je bila ekipa obsojena na potovanje v enem samem osebnem avtomobilu, kar je pomenilo, da šeste deske (članica) ni imel kdo braniti. Ženske so morale ostajati doma! Turnirje, ki trajajo več ur tudi po cel "šiht" (brez časa, potrebnega za vožnjo), so morali odigrati ob sendvičih. Tako so tudi lani, na enem izmed rednih kol v Ravnah na Koroškem, odigrali srečanje neodločeno (3 : 3) s šestimi sendviči in brez članice na ženski plošči. Dalje: ker ni bilo denarja za spremljevalca, je krški up in favorit Toni Kos odigral remi, med drugimi si je tudi delil prvo mesto

Slovenije z Rožmanom (1986), ni pa se potem mogel udeležiti državnega prvenstva v Osijeku ali Memoriala Boška Buhe, kamor je bil povabljen... Pri tem tudi nič ne

pomaga, da je nasprotnike, ki jih ni mogel doseči na uradnih prvenstvih (zaradi denarja), v siceršnjih dvobojih redno in brez problemov premagoval!

Ekipo ŠK Krško, ki je v nedeljo, 11. oktobra v krškem gasilskem domu branila barve naše občine v dvoboju s Sevnici. V prvi vrsti (od leve): M. Božič, Ž. Pavlovič, V. Rokvič, H. Ahmatović. V drugi vrsti: A. Cerjak (v usnjem jopiču), T. Žnideršič, Smiljana Jurečič, P. Predanič, M. Rupar, J. Keše. V zadnji vrsti so M. Simonič, J. Volčanšek, R. Volčanšek, T. Kos, A. Volčanšek. S to ekipo načrtuje vodstvo ŠK Krško prodor na vrh II. slovenske lige, kar pomeni uvrstitev v I. ligo!

KDO BO LETOS BRANIL BARVE KRŠ-

kih šahistov? Vodstvo kluba je sklenilo, da potrebujejo v ekipi tako kakovost kot avtoriteto. Zato so si dali veliko opraviti s pridobivanjem močne tekmovalke na ženski deski. Posrečilo se jim je v klub pridobiti **Smiljano Jurečič**, ki je poročena v Krškem in je do prekinitve (pred leti) nastopala za trboveljskega Rudarja. Smilja je 1976. na Jesenicah postala najmlajša mojstrska kandidatka Slovenije. Med člane so po dvajsetih letih uspešnega nastopanja za brežiški šahovski klub uspeli privabiti legendo krškega šaha, **Marjana Ruparja**, večkratnega občinskega prvaka tako v Brežicah kot v Krškem. O njegovi avtoriteti in igralskih kakovostih ne kaže izgubljati besed, vsekakor bo klub z njim samo pridobil. **Andrej Cerjak**, tudi eden najboljših brežiških šahistov, se je tudi, v obojestransko zadovoljstvo, odločil in prišel pomagat braniti barve ŠK Krško. Andrej je že osem let prvokategorik

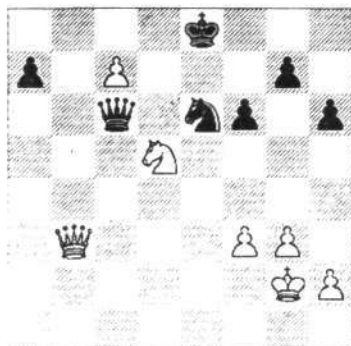
in je sedaj v vzponu svojih šahovskih moči. Breme druge slovenske lige bo pomagal nositi tudi **Aleš Volčanšek**, ki ga je ŠK Krško že kot mladince "posodil" Brežičanom, ti pa so ga sedaj "vrnili". Na letošnjih kvalifikacijah za slovensko državno prvenstvo v Mariboru se je Aleš odrezal zelo dobro in pokazal svoje kakovosti. **Marjan Božič**, tudi član ekipe, je uradni amaterski prvak Slovenije, medtem ko je **Toni Kos** mojstrski kandidat in bo letos še izkoristil možnost, da lahko nastopa na mladinski deski. Tako se je odločil klub! Oba igralca sta še v vzponu svojih šahovskih moči!

Razen teh, ki gotovo pomenijo prvo skupino krškega šahovskega kluba, imajo v naši občini na voljo še druge dobre igralce počasnega šaha, na katere se lahko vedno zanesemo. To so Tomaž Žnideršič, Ivan Gmajner, Vlado Rokvič, Jože Volčanšek, Hilmija Ahmatović, Bojan Kurinčič, Marjan Simonič, Mira Carl, Želimir Pavlovič, Robert Volčanšek...

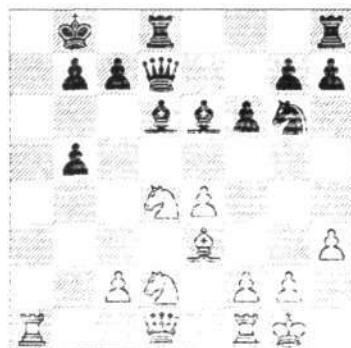
Vodstvo si želi, da bi šahovski klub pognal korenine po vsej občini, od Kostanjevice do Koprivnice. Zato vabijo vse ljubitelje šaha, naj se vključijo. Klub bo zagotovil pomoč v literaturi in nasvetih vsem sekcijam in vsem šolam. V zadnjem času opažajo, da je, recimo, zamrla dejavnost šahistov v nekoč uspešni brestaniški osnovni šoli in Brestanici nasploh. Enako je v Kostanjevici in na Senovem. Zato klub ponovno vabi vse, ki jih šah zanima, naj se mu pridružijo, če ne preko svoje sekcije, pa posamično.

Za bistre glave

1. primer: beli na potezi, zмага

2. primer: beli na potezi, mat v 7 potezah

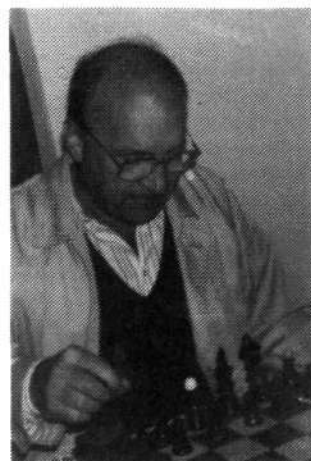

Marjan Rupar, legenda krškega šaha, ki je po več letih pavziranja ponovno v vrstah ŠK Krško.

Rešitvi prejšnje uganke

1. Beli na potezi - zмага: 1. Tf8+ - Kf8, 2. Dh8+ - Kf7, 3. Lg6+ - Ke6, 4. Dg8+ - Kd7, 5. Lf5+ - De6, 6. De6+.

2. Beli na potezi zмага (mat v petih potezah): 1. g4+ - Kg4, 2. Th6 - Tb4+, 3. Ke5 - Te4, 4. Ke4 - ... , 5. Tg3+.

Sevniška ekipa, od leve čepijo: S. Grilc, P. Kunšek, R. Povše, v drugi vrsti: P. Lazič, L. Cvirn, F. Drstvenšek, v tretji vrsti so:

M. Šibilja, Šoper, I. Blas, J. Kolman, B. Smrdel, A. Grilc, F. Grahek, Z. Mesojedec.

Na dvoboju s Sevnico Krčani boljši

Šahovski klub Krško je v nedeljo, 11. oktobra 1992, organiziral dvoboj s Šahovskim klubom Sevnica. Srečanje je potekalo v prijateljskem vzdušju, ekipi pa sta si izmenjali tudi simbolična darila. Ekipi sta bili sestavljeni iz 10 članov, članice in dveh mladincev. ŠK Krško je premagal goste iz Sevnice z 8 - 5.

Najprej so odigrali dvoboj ekip 2 X 30 minut, izidi so bili naslednji:

Sevnica - Krško	
Povše - Rupar Marjan	1 - 0
Kranjec Toni - Božič Marjan	0 - 1
Mesojedec Zvonko - Cerjak Andrej	1 - 0
Smrdel Bojan - Žnideršič Tomaž	0 - 1
Kolman Jože - Rokvič Vlado	1 - 0
Šibilja Miroslav - Volčanšek Aleš	0 - 1
Lazič Predrag - Volčanšek Jože	0 - 1
Drstvenšek Franc - Ahmatović Hilmija	0 - 1
Cvirn Ludvik - Simonič Marjan	1 - 0
Grahek Franc - Keše Janko	0 - 1
Kunšek Polona - Jurečič Smiljana	0 - 1
Grilc Andrej - Kos Toni	.5 - .5
Blas Izток - Volčanšek Robi	.5 - .5
SKUPAJ:	5 - 8

Po končanem prvem delu pa so se pomerile še ekipe v hitropoteznem šahu. V drugem delu je vsak igralec odigral 10 partij, rezultat je bil 57,5 : 42,5.

Rezultat po kolih - Sevnica : Krško - 30 minut: 5 - 8, 1. kolo: 3 - 7, 2. kolo: 4,5 - 5,5, 3. kolo: 5,5 - 4,5, 4. kolo: 4,5 - 5,5, 5. kolo: 3 - 7, 6. kolo: 4 - 6, 7. kolo: 4,5 - 5,5, 8. kolo: 5,5 - 4,5, 9. kolo: 4 - 6, 10. kolo: 4 - 6. Skupaj: 47,5 - 65,5.

Najboljši posameznik drugega dela je bil Povše iz Sevnice z 9,5 točke pred Marjanom Ruparjem (8 točk), Tonijem Kosom (8 točk), Jožetom Volčanškom (7,5 točke) - vsi trije so iz Krškega.

Zaključni ribolov in še kaj v Brestanici

V nedeljo, 18. oktobra, se bo ob 8. uri pri ribnikih v Mačkovcih pričelo družabno srečanje ob zaključku ribolovne sezone. Program bo tak, kot je bil že vsa leta nazaj: tekmovanje v ribolovu, nabiranje gob, čolnarjenju in drugih športno-rekreativnih dejavnostih. Člani upravnega odbora Ribiške družine Brestanica-Krško, ki je organizator srečanja, si prizadevajo, da bi zagotovili tudi čim več vrednih dobitkov za srečanje!

Pridite!

Prvenstvo Slovenije v podvodnem ribolovu

Društvo potapljačev Vidra iz Krškega je bilo organizator III. kroga prvenstva Slovenije v podvodnem ribolovu. To je bila hkrati tudi finalna tekma, ki so nam jo omogočili naš generalni sponzor CHARGO NET – poslovni projekti d.o.o. in ostali sponzorji. Neizčrpno pomoč nam je nudila tudi Počitniška skupnost Krško z vsemi svojimi zaposlenimi, ki so brežhibno poskrbeli za nastanitev tekmovalcev, za vse organizacijske usluge in za nepozabno "fešto".

V petek, 18. 9. 1992, je organizator tekmovalcem določil področje, ki se je raztezalo od Osorja do Martinščice in od Osorja do Unij. Prijavilo se je 19 tekmovalcev iz sedmih društev. Med njimi sta bila tudi Karabaš in Divjak iz našega društva. Znak za start je bil dan v soboto, 18. septembra ob 8. uri in čolni so se kljub močni burji pognali za ribo proti znanim točkam. Veliko čolnov, med njimi tudi Vidrin, je imelo težave zaradi slabega vremena, a kljub temu so se vsi vrnili na cilj točno ob 15. uri. Izmučeni tekmovalci so predajali plen komisiji in ta je verificirala rezultate. Ulov je bil izjemen, saj so bili med plenom kirnja, orade, šargi, brancini, ogorji in še druge vrste rib.

Rezultati so pokazali, da je v III. krogu med posamezniki zmagal Klinar z Bleda, drugi je bil Podgoršek iz Pirana, tretji pa Fantinič iz Kopra. V parih sta bila najboljša Podgoršek in Merlje iz Pirana, druga sta bila Pliberšek in Gomiljšek iz Maribora in tretja Klinar ter Trohačev z Bleda. Odličje za najtežjo ribo tekmovalnega dne je dobil

Podgoršek iz Pirana, ki je ulovil 9 kg težkega ogorja. Podelili pa smo tudi odličje za najbolj uspešno društvo v Sloveniji. To je že drugič zapored društvo iz Pirana (Krajinik, Podgoršek, Merlje). Naših tekmovalcev med najboljšimi žal ni bilo. Po podelitvi smo se vsi tekmovalci in ostali ljubitelji tega športa nepozabno zabavali.

Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki so nam omogočili, da z velikim uspehom zaključimo to prvo prvenstvo Slovenije v podvodnem ribolovu. Poleg že v uvodu omenjenih so bili naši sponzorji še Delta team Krško, Forma – športna hiša Brežice, Okrepčevalnica Rajhenburger, TES Brestanica, Bife Ribnik Brestanica, Vlečna in taxi služba Žerjav, Posredništvo Dušak Jože, SPZ Ljubljana in Nika – športna trgovina.

■ Društvo potapljačev Vidra

S SENOVEGA SMO DOBILI PROTEST IN

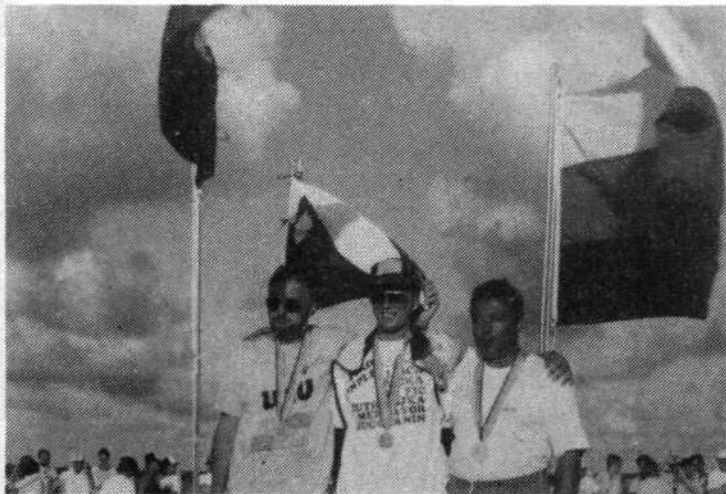
izjavo, da gradnja kanalizacije skozi mesto sploh še ni prišla naprej od glavnega voda. To pomeni, da bo treba vso cesto še enkrat prekopati (tokrat po drugi strani), da bodo lahko priključili bloke. Šele potem pridejo na vrsto individualne hiše. Slišali smo tudi vprašanje, zakaj ne teče glavni vod ob potoku, saj so tja doslej gravitirali vsi odtoki in bi vso zadevo lahko poenostavili. Za nameček pa še fotografija pločnika, ki je ostal po prvem prekopavanju. Pločniki na Senovem so bili namreč zgrajeni s samopriskom. (Foto: T. Petrovič)

Sevniški raketar – svetovni prvak

PREDSEDNICA SEVNIŠKE OBČINSKE SKUP-

ščine Breda Mijovič in predsednik izvršnega sveta Marjan Kurnik sta 2. oktobra organizirala sprejem (na fotografiji) za enega izmed članov slovenske raketarske reprezentance, ki je na Floridi (16. 9. '92) postal

svetovni prvak. Sprejema in razgovora se je udeležil tudi njegov trener. Tekmovalce je Drago Perc, trener pa Marjan Zidarič. Slednji nam je o tekmovalstvu poslal vest:

Na svetovnem prvenstvu v raketnem modelarstvu v Melgournu na Floridi (ZDA) so slovenski reprezentantje dosegli izjemen uspeh. V disciplini raket s padali je član Astronavičnega in raketnega kluba "Jurij Vega" iz Sevnice, Drago Perc, postal svetovni prvak. Na prvenstvu je bilo 125 tekmovalcev iz kar štirinajstih držav. Pot do prvega mesta je bila izjemno težka, tako na samem prizorišču kakor tudi zaradi večletnih priprav tega mladega talenta, ki si je nabral znanje in izkušnje s trdim delom v domačem klubu. Mimogrede povejmo, da tudi ta klub letos proslavlja 22. obletnico svojega obstoja.

Morda bo tokratni uspeh pripomogel k temu, da bodo številni navdušenci v tej dejavnosti končno le prišli do lastnih prostorov v domačem kraju, katerega ime smo ponesli na ramenih Draga Perca v za Sevnico tako velik svet. Fotografija je spominek s Floride, posnel pa jo je Marjan Zidarič. Na njej so (od leve): prvouvrščeni Drago Perc (Slovenija), drugouvrščeni bolgarski tekmovalce in tretji Jože Čuden (Slovenija).

Zvonovi za dve cerkvi

Med zadnjo svetovno vojno so Nemci pobrali vse tri bronaste zvonove v naši župnijski cerkvi v Krškem. Ker je ostala župnijska cerkev brez zvonov, so si jih zanjo morali izposoditi od cerkve sv. Rozalije nad Krškim.

V tej podružnični cerkvi so namreč takrat ostali vsi zvonovi: mali in srednji zvon, ker sta bila železna, ter veliki, bronasti zvon, težak 500 kilogramov. Temu so prizanesli že pri prejšnjem pobiranju zvonov med prvo svetovno vojno in enako je bilo tudi v drugi. Očitno se je celo Nemcem zdelo škoda, da bi stari, dragoceni zvon dali pretopiti. Ulit je bil leta 1663 v Ljubljani na stroške krškega meščana – svetnika Mihaela Kalčiča in vsi podatki o tem so zapisani na njegovem obodu.

Ko je leta 1969 krška župnija obhajala 75-letnico ustanovitve, je takratni župnik A. Vidmar kupil za župno cerkev dva majhna bronasta zvonova in cerkvi sv. Rozalije vrnil oba železna. Njen veliki bronasti zvon pa je še vedno ostal v župni cerkvi.

Pripravljamo se na 100. obletnico ustanovitve župnije Krško (na rožnovensko, to je prvo nedeljo v oktobru 1994). Ponudila se nam je enkratna priložnost, da župna cerkev dobi svoje zvonove in da vrnemo cerkvi sv. Rozalije njen veliki bronasti zvon, kateremu sta zaradi njegove častiljive starosti prizanesli prva in druga svetovna vojna. Župnija Kranj – Primskovo je imela na prodaj tri jeklene zvonove po izredno ugodni ceni – 10.000 DEM. Veliki zvon tehta 1.800 kg, srednji 870 in mali 380 kg. V Krško smo jih pripeljali 28. avgusta in so bili na ogled na dvorišču župnišča.

V soboto, 3. oktobra, smo z dvigalom spustili veliki zvon sv. Rozalije iz zvonika župnijske cerkve in vanj dvignili vse tri nove zvonove. Veliki zvon bomo vrnili v cerkev sv. Rozalije v nedeljo, 18. oktobra ob 10. uri. V zvonik ga bomo dvignili na stari način, s traktorji in vrvjo, in takrat bo tudi slovesna sv. maša. Tako bo cerkev sv. Rozalije imela ponovno vse zvonove, kakor jih je imela pred vojno.

■ Ivan Lovše

Gospod Lovše nam je povedal, da je akcija nabave zvonov stekla tako hitro, da si je moral potrebni denar izposoditi. Njegova prošnja je: Če kdo želi prispevati z darovi, naj jih prinese v župnijsko pisarno ali v cerkev. Za vse se že vnaprej najlepše zahvaljuje. Nabiralne akcije se pa verjetno ne bodo lotili, ker jo bodo morali opraviti za prihodnjo, obsežnejšo nalogo, ki jih še čaka. Do proslave 100. obletnice ustanovitve župnije bo namreč treba obnoviti fasado župnijske cerkve sv. Janeza v Krškem. Pa še svojo intimno željo nam je zaupal gospod Lovše: ko bi se le kako uspeli pretelovaditi mimo

Ko so novi veliki zvon dvignili s podstavka, so delavci poprosili krškega župnika, gospoda Ivana Lovšeta, naj z lesenim batom pozvoni. Sprva je poskusil nekoliko previdno, ko pa je 1.800-kilogramski zvon pokazal polno barvo in zven, je tudi gospod Lovše pogumno zamahnil in poiskal mesta, kjer se je zvon oglašal v tercah...

papirnatih ovir (spomeniško varstvo, pristojnosti, obveznosti) in popraviti streho na zakristiji za krško galerijo (na sliki v ozadju levo).